

คัมภีร์
ลูกเสือเล่น

๑
๓๖๔.๔
๗

ก 05836

คู่มือลูกเสือเล่น

เล่ม ๒

ว่าด้วยการหัด

สำหรับ

ลูกเสือสำรอง, ลูกเสือตร., ลูกเสือโท

และลูกเสือเอก

พิมพ์ครั้งแรก ๕๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๘

ก 05836

สภาการรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งประเทศไทย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม พระนคร

นายวรกิจบรรหาร ยพิมพ์โฆษณา ๑/๕/๒๕

สารบัญ

หน้า

ภาคที่ ๑ การหัดแถว

ตอนที่ ๑ การหัดเป็นบุคคล

หมวดที่ ๑ ทำอยู่กับที่มีแปล่า

หมวดที่ ๒ วิธียืนอยู่กับที่

หมวดที่ ๓ การเคลื่อนที่

หมวดที่ ๔ ทำอยู่กับที่โดยพลอง

หมวดที่ ๕ ทำหน้าและการเคลื่อนที่ใน

เวลาโดยพลอง

ตอนที่ ๒ การหัดเป็นหมู่

หมวดที่ ๑ รูปของหมู่แถววิค วิชัง

แถว การนับและการจัดแถว

ให้เรียบ

หมวดที่ ๒ การเคลื่อนที่ การเปลี่ยน รูปแถวและการเปลี่ยนทิศ หน้าแถว	๕๐
ตอนที่ ๓ ระเบียบขยายแถว	๕๗
ตอนที่ ๕ การหักเบ้นหมวดแถวของลูกเสือ กล่าวทั่วไป	๕๙
หมวดที่ ๓ รูปแถวขีดของหมวดแถวของ ลูกเสือ	๕๕
หมวดที่ ๒ การเปลี่ยนรูปแถวและ การเปลี่ยนทิศหน้าแถว	๕๘
ตอนที่ ๕ การหักเบ้นกองใหญ่ กล่าวทั่วไป	๖๖
หมวดที่ ๓ รูปแถวขีดของกองใหญ่	๖๗
หมวดที่ ๒ การเปลี่ยนรูปแถว	๗๓
ตอนที่ ๖ การตรวจพลสวนสนาม กล่าว ทั่วไป	๗๒
หมวดที่ ๓ ระเบียบการ	๗๔
หมวดที่ ๒ การตรวจพล	๗๗

หมวดที่ ๓ การสวนสนาม ๘๓

หมวดที่ ๔ ข้อปฏิบัติสำหรับเครื่อง
ทรงเครื่องและเจ้าหน้าที่

ประจำวง ๘๔

หมวดที่ ๕ ระเบียบการเพิ่มเติม

สำหรับการตรวจพลสวน

สนามและพระพักตร์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๘๕

ตอนที่ ๖ การเชิญธงและทำเชิญธง ๘๖

หมวดที่ ๗ การเชิญธงมาและเชิญ

กลับกับโอกาสที่จะคิดธง ๘๗

หมวดที่ ๘ ทำเชิญธง ๘๘

ตอนที่ ๙ ทำสัญญาณ ๘๙

ภาคที่ ๒ วิธีดำเนินการหัด ๙๐

ภาคที่ ๓ การหัดใช้พลองป้องกันตัว

- ตอนที่ ๓ ความประสงค์ในการหักใช้
 พดองบ้องกันตัว ๓๓๖
- ตอนที่ ๒ ว่าด้วยท่าทางและท่าบัด ๓๓๗
- ตอนที่ ๓ ว่าด้วยท่าทางในทิศทางต่าง ๆ ๓๓๘
- ตอนที่ ๔ ว่าด้วยการแทงประกอบกับ
 ไม่ห้วง ๓๓๖
- ตอนที่ ๕ ว่าด้วยการแทงคืบคืบตามคำ
 บอกประกอบกับไม่ห้วงและแทงหุ่น ๓๓๙
- ตอนที่ ๖ ว่าด้วยเครื่องมือสำหรับใช้ ใน
 การหักใช้พดองบ้องกันตัว ๓๔๓
- ตอนที่ ๗ ว่าด้วยวิธีดำเนินการหักการ
 ใช้พดองบ้องกันตัว ๓๔๗
- ตอนที่ ๘ คำแนะนำเบ็ดเตล็ด ๓๕๓

ภาคที่ ๑

การหัดแถว

ความมุ่งหมายในการหัด

กล่าวทั่วไป

การหัดแถวมีความมุ่งหมายจะให้ลูกเสือมีความ
อดทนแข็งแรง แคล้วคลาดองอาจใจทั้งมีความคุ้นเคยต่อ
วินัย คือการปฏิบัติร่วมกัน คือการปฏิบัติตามคำบอก
คำสั่ง และการอยู่ในบังคับ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา
สามารถนำลูกเสือเป็นจำนวนมาก ๆ เดินไป ตามถนน
และไปตามภูมิประเทศ ในสนามได้เป็นระเบียบเรียบร้อย
มีท่าทางผ่องแผ้วสง่างาม.

การบังคับบัญชาลูกเสือในแถวเพื่อจะให้เกิดหน้าที่
หรือกระทำอย่างใด ๆ ก็ดี ให้ใช้ด้วยคำบอก,
คำสั่ง, หรืออาณัติสัญญาณ.

การใช้คำบอกหรือคำสั่ง ต้องเปิดดังเสียงดัง

พอสมควรแก่ขนาดของแถว คำบอกที่ชัดและแน่น
 พื้นประกอบด้วยท่าทางอันสง่างามเสียของผู้ฝึก จะทำ
 ให้ถูกเดือปฏิบัติตามโดยแข็งแรง การใช้ฮานัต
 สัญญาณควรเลือกใช้ให้เหมาะ กับกาตเทศะ ร้อย
 สำคัญให้ถูกเดือปฏิบัติได้ถูกต้องตามประสงค์เป็นร้อย
 ใหญ่.

ตอนที่ ๑

การหัดเป็นบุคคล

หมวดที่ ๑

การหัดเป็นบุคคล เป็นรากเงาของการหัดแถว
 ค่อยไป ค่อยถึงของหัดโดยปรำถันต์ ค่อยไปจึงหัดเป็น
 หมู่ เป็นกอง และเป็นกองใหญ่.
 ถ้าหัดเป็นบุคคลไม่ได้เสียแล้ว จะแก้ไขให้กลับได้
 ได้ยากนัก.

ทำอยู่กับที่มือเปล่า

๑. ท่าตรง เป็นท่าที่สำคัญสำหรับถูกเดือ เพราะ

เป็นหลักของท่าทางปวง เมื่อผู้ใดทำท่าตรงไม่รัดกุม
หรือบกพร่องแล้ว จะทำท่าอื่นให้ถูกต้องได้ก็ ใช้
แต่เท่านั้น ท่าตรงทุก ย่อมแสดงความจริงว่าฝ่ายใน
เกียรติกตของถูกเชื่อผู้หนึ่งด้วย เหตุนี้ไม่ว่าในโอกาส
ใดๆ ถูกเชื่อจะต้องรักษาท่าตรงให้ ผ่องแผ้วถูกต้องอยู่
เสมอ ผู้บังคับกองถูกเชื่อก็ต้องตรวจท่าตรงให้เป็น
ไปโดยถูกต้องทุกเมื่อ.

เมื่อมาบอกว่า “แถว-ตรง” ให้ถูกเชื่อยึด
ตัวขึ้น แล้วยืนทรงตัวให้ตรง แลแรง, ศีรษะตรง
ไม่เอียง, ไม่ก้มหน้า, ไม่ยื่นคาง, ตาตรงไปทาง
หน้าตามเส้นระดับของตา, บิดตัวตรงให้ได้แนวเดียวกับ
ท่อนล่างของตัว, ผายอกให้ผึ่ง, ไหล่ทั้งสอง
ข้างเสมอกัน, ไม่ยื่นท้องออกไปข้างหน้าและแขนทั้งสอง
แขนเอวหัก ห้อยแขนลงเบื้องล่าง หนึ่งฝ่ามือเข้าหาขา
แก่งอที่ข้อศอกเล็กน้อย นิ้วทุกนิ้วชิดและปล่อยตาม
ปกติ (ไม่ใช่เหยียดตรงหรือกำนิ้วมือ) นวดกางอยู่ติด
กับตะเข็บกางเกง ขาทั้งสองข้างเหยียดตั้งและแบ

หากัน ต้นทำให้เสมอและชิดกัน ปลายเท้าห่างจากกันเกือบเป็นมุมฉาก (ประมาณคืบหนึ่งของผู้ทำ) ต้นเท้าและฝ่าเท้าคงรับน้ำหนักตัวไว้เท่ากัน (ครูปีที่ ๑).

อนึ่งถ้าจะต้องทำท่าใด ๆ ซึ่งตามแบบหัตถกิจต้องทำในท่าตรงถึง แม้จะไม่มีคำบอกให้ทำท่า^๕ก่อนก็ถูกต้องจะต้องทำท่าตรงด้วยตนเองก่อนเสมอ.

๒. ท่าพัก เมื่อมีคำบอกว่า “พัก” ให้หย่อนเข่า และส่วนต่างๆ ของร่างกายตามสบาย เท้าคงอยู่ที่เดิม ห้ามพูดเว้นแต่จะได้รับอนุญาต.

๓. ลักษณะของการทำความเคารพ แบ่งออกเป็น ๒ อย่าง คือ ทำในเวลาที่ถูกเสื่ออยู่ตามตำแหน่งอย่างหนึ่ง กับในเวลาที่อยู่ในความควบคุมอีกอย่างหนึ่ง การเคารพที่จะทำในเวลาใดก็ได้ แบ่งท่าออกได้เป็น ๓ ท่า คือ.

(ก) ท่าตรง คือ ทำตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑ ให้หันหน้าไปในทิศใดฉากกับทางที่ผู้ รับความเคารพจะผ่านไป ตาเงจับตาผู้รับความเคารพจนกว่าจะพ้น

๕

รูปที่ ๑
ท่าตรง

เขตการทำความเคารพ หรือใช้ในเวลาที่ได้รับความ
เคารพเดินเข้ามาตรงหน้า.

(ข) ท่าแลขวา (หรือซ้าย) ท่ามั่งหระเคียด
คือ ให้หันหน้าไปทางขวา หรือซ้ายโดยเร็ว ยกคาง
ขึ้นเล็กน้อย คางแตะไปจับคางรับความเคารพ เมื่อผู้รับ
ความเคารพเดินผ่านไป ให้แต่ตามไปและหันหน้าตาม
ไปช้า ๆ อวัยวะนอกท่อนอยู่ในท่าตรง เมื่อผู้รับความ
เคารพผ่านพ้นเขตที่ต้องทำความเคารพไปแล้ว ถ้า
กระทำในเวลาที่ถูกเลือกอยู่ตามลำดับก็ให้ หันหน้ากลับ
มาในท่าตรงเอง แต่ถ้าอยู่ในความควบคุมให้กระทำ
ตามคำบอกของผู้ควบคุม แต่ถ้าเป็นเวลาเดินคง
แถวแล้วตามสบาย.

แล - ตรง ใช้สำหรับบอกในเวลาที่ได้รับคำนับ
ผ่านพ้นไปแล้ว เมื่อผู้รับความเคารพผ่านพ้นไปแล้ว
ให้ผู้ควบคุมบอกแล - ตรง ถูกเลือกกลับมาอยู่ในท่า
เดิมต่อไป.

(ค) ทำวันทยหัตถ์ ให้ยกมือขวาขึ้นโดยเร็ว
 หนักตามแรงดันของหมวก ตรงที่สายรัดคางตรง
 อยู่ และให้หัวเรียงติดกัน แขนซ้ายออกไปข้างหน้า
 เล็กน้อย ข้อศอกอยู่เดือยแนวเดียวกับไหล่ แขนขวา
 บน คือระหว่างไหล่กับข้อศอกยื่นตรงออกไปข้างๆ
 หันหน้าไปทางผู้รับความเคารพ คางจับคางผู้รับ
 ความเคารพ อวัยวะส่วนอื่นๆ คงอยู่ในท่าตรง ให้
 ทั้งสองข้างอยู่ในระดับเดียวกัน ถ้าเป็นเวลาเดินคง
 ให้แกว่งแขนได้ตามสบาย เมื่อผู้ได้รับความเคารพ
 ผ่านไป ให้หันหน้าตามไปช้าๆ คางจับคางผู้รับความ
 เคารพ ต่อเมื่อผู้รับความเคารพผ่านพ้นเขตต์ไป จึง
 ให้หันหน้ามาพร้อมกับตมมือลงในท่าตรงโดยเร็ว (ดู
 รูปที่ ๒).

ท่าเคารพ คือ ท่าตรงและท่าแถว (หรือแถว
 ซ้าย) ใช้ในเวลาที่มีได้ส่วนหมวกและอยู่ในแถวที่มี
 ผู้ควบคุม ถ้าส่วนหมวกอยู่ตามตำแหน่งก็ให้กระทำความ

รูปที่ ๒๐
ทำวัณทยหัตถ์

เคารพโดยท้าววันทยหัตถ์ในเวลาดึกไม่มีผู้รับความเคารพ
ให้บอก “มือลง”

๔. ทำถอดหมวกและสวมหมวก เมื่อมีคำบอก
ว่า “ถอดหมวก” ให้ทำไม่มั่งจ้งหะ คือ.

ให้ยกมือขวาขึ้นไปรวบสายรัดคางขึ้นไปหาบักหมวก
ด้านหน้า แล้วจับบักหมวกตรงหน้า โดยให้นิ้วหัว
แม่มืออยู่ด้านในหมวก นิ้วอื่น ๆ จับอยู่ด้านนอก
(ถ้าสายรัดคางมิได้รัดอยู่ก็ไม่ต้องทำ) ในขณะเดียวกัน
ยกมือซ้ายท่อนล่างขึ้นข้างหน้า ให้มืออยู่ในแนว
เดียวกับเข็มขัด คือกดงคืดกับตัว ถอดหมวกโดยถด
มือขวาตรงมาส่งหมวกให้มือซ้าย ให้หน้าหมวกอยู่
ทางหัวเข็มขัด (หน้าหมวกหันไปทางขวา) มือซ้าย
กำบักหมวก ให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ในหมวก นิ้วอื่น ๆ
อยู่นอกหมวก ถดมือขวากลับไปอยู่ในท่าตรงโดยเร็ว
(สรุปที่ ๓, ๔).

เมื่อมีคำบอกว่า “สวมหมวก” ให้ทำไม่มั่งจ้งหะ
คือ.

รูปที่ ๔

ยกมือขวาขึ้นไปจับ บักหมวกตรงด้านหน้าหมวก
ซึ่งวางอยู่ท่มือซ้าย มือซ้ายยกหมวกขึ้นไปสวมศีรษะ
ลดสายรัดคางลงมาใต้คาง (ถ้าสวมสายรัดคางอยู่แต่
เดิม) และในขณะเดียวกันนั้นลดมือซ้ายลงไปในการทำทรง
แล้วจึงลดมือขวากลับมาในการทำทรงต่อไป โดยเร็ว.

๕. ทำหมอบและลุก ทำไม่มีจังหวะ และต้อง
ทำโดยเร็วที่สุด.

เมื่อมีคำบอก ว่า “หมอบลง” ให้ถูกเลื่อนเท้า
ขวาตรงปลายเท้าไปข้างหน้างอตัวลงคุกเข่าซ้าย
ใช้ฝ่ามือซ้ายยันพื้น ครั้นแล้วเลื่อนตัวไปข้างหน้า
และลดตัวลงนอนหงายราบติดดิน นานักตัวอยู่ที่
แขนท่อนล่างทั้ง ๒ ข้าง ขาทั้ง ๒ เหยียดตามสบาย
ทำหมอบนั้นไม่ต้องเกร็งครัดทึงร่างกาย ยอมบดอภัยให้
เป็นไปตามสบายเสมอ.

เมื่อมีคำบอก ว่า “ลุก” ให้ถูกเลื่อนตัวขึ้นด้วยแขน
ข้างหนึ่ง แล้วกลับยืนขึ้นในท่าทรงโดยเร็ว.

รูปท่าหมอบ

หมวดที่ ๒

วิธีหันอยู่กับที่

๖. วิธีหันไปสู่ทิศต่างๆ นั้น อาศัยสันเท้าข้างหนึ่ง กับปลายเท้าอีกข้างหนึ่งเป็นหลัก และเมื่อได้หันไปแล้ว ให้เท้าที่อยู่หลังมาชิดกับเท้าที่อยู่หน้าโดยเร็ว เวลาหันต้องทรงตัวไม่เอนไปมา แขนคงอยู่กับที่.

ขวาหัน เมื่อมีคำบอก ว่า “ขวาหัน” ให้ทำเป็น ๒ จังหวะ คือจังหวะ ๑ ให้เหยียบปลายเท้าขวาและยกสันเท้าซ้ายขึ้น ทันใดนั้นให้หันตัวไปข้างขวาจนได้มุมฉาก (๙๐ องศา) โดยใช้สันเท้าขวากับปลายเท้าซ้ายเป็นหลัก ด้วยอาการหมุนเท้าทั้ง ๒ ข้างไป แต่ให้สันเท้าและปลายเท้าซึ่งใช้เป็นหลักนั้นคงอยู่กับที่.

จังหวะ ๒ ยกเท้าซ้ายมาชิดกับเท้าขวาอยู่ในท่าตรงโดยเร็ว.

ซ้ายหัน เมื่อมีคำบอก ว่า “ซ้าย-หัน” ให้ทำเป็น ๒ จังหวะอย่างเดียวกับขวาหัน แต่เปลี่ยนการใช้เท้าซึ่งเป็นหลักและเปลี่ยนขวาเป็นซ้าย ซ้ายเป็นขวา.

กิ่งขวา (ซ้าย) หัน เมื่อมีคำบอก ว่า “กิ่ง
ขวา—หัน” หรือ “กิ่งซ้าย—หัน” ให้ทำเหมือน
กับขวาหันซ้ายหัน แต่ให้หันไปเพียงครึ่งมุมฉาก
(๔๕ องศา).

กลับหลังหัน เมื่อมีคำบอก ว่า “กลับหลัง—หัน”
ให้ทำเหมือนกับขวาหัน แต่หันเลยไปจนถึงทิศตรง
ข้าม (ครบ ๑๘๐ องศา) ในจังหวะ ๓ นั้น ให้
เท้าซ้ายเคลื่อนที่ตามตัวไปด้วย เป็นมุมฉาก (๙๐
องศา).

หมวดที่ ๓

การเคลื่อนที่

๗. การเคลื่อนที่นั้น ทำได้ด้วยวิธีเดินและวิ่ง.

๘. เมื่อมีคำบอก ว่า “หน้า—เดิน” ให้ก้าวเท้า
ซ้ายก่อนและเดินโดยไม่ตัดให้ผิดไปจากธรรมชาติ แต่
ให้ทรงตัวอยู่ในท่าฝั่งมวยกดายท่าตรง อาการเคลื่อน
ที่ไหวของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เป็นไปตามความ

จำเป็น อย่าให้แข็งทื่อ แขนกว้างพองาม อย่าคัด
 ให้น้ำเกลี้ยงเข่นทำสมบัติข้อให้เห็นเป็นแข็งแรงเป็น คัน
 ระวังอย่าให้มัดแกว่งไปข้างหลัง มือคงอดตามสบาย
 ระยะก้าวประมาณ ๗๕ ซม. ก้าวเท้าพร้อมกัน รักษา
 ขนาดก้าวและจังหวะตามกำหนด.

ในสนามให้ใช้คำบอก ว่า “เดิน” โดยมีต้อง
 ทำซ้ำตรงก่อน.

๙. กำหนดการเดินนั้น ความยาวของก้าว
 ประมาณ ๗๕ เซนติเมตร (สำหรับเด็ก ๑ ศอกคืบ
 ของตน) จังหวะหรือความเร็วประมาณ ๓๖ ก้าว
 ต่อนาที.

๑๐. เวลาดำเนินเหมือนคำบอก ว่า “แถว—หยุด”
 ในขณะเท้าใดเท้าหนึ่งจรดพื้น ให้กระทำเป็น ๒
 จังหวะ คือ

จังหวะ ๑ ให้คงก้าวอีกเท้าหนึ่งไปให้ได้ ๓ ก้าว.

จังหวะ ๒ นำเท้าที่อยู่ทางหลังมาชิดกับเท้าที่
 อยู่หน้าและหยุดในท่าตรง.

๑๑. เมื่อมีคำบอก ว่า “หน้า-วี” ให้ชักฉิ่ง
ด้วยเท้าซ้าย ฉิ่งโดยไม่ตัดให้ผิดไปจากธรรมดา
แต่ให้ทรงทำอันหนึ่งผายไว้ตั้งกลางแถวในท่าเดิน งอ
แขนพร้อมกับก้าวเท้าชักฉิ่ง กำมือตามสบายยื่นไป
ทางหน้า แกว่งแขนทั้งสองพองาม ในราชการสนาม
ไม่ต้องระวังท่าและไม่ต้องก้าวพร้อมกัน ในเขตคปภ
พยายามให้ส่วนมากก้าวพร้อมกัน การชักฉิ่งในชั้น
ต้นมิให้กระทำเกิน ๓ นาที ภายหลังเกินได้ทีละน้อย
ในที่สุดมิให้เกิน ๕ นาที ห้ามมิให้ ผีฉิ่งหล่นหัก
จึงหระฉิ่งประมาณนาทีละ ๓๖๐, ๓๗๐ ก้าว ใน
ราชการสนามใช้คำบอก ว่า “วี” โดยมีต้องทำท่า
ตรงก่อน.

เมื่อมีคำบอก ว่า “วีเร็ว” ให้ต่างคนต่างฉิ่งเต็ม
ฝีเท้าไปจนถึงที่หมายตามคำสั่งแล้วหยุดเอง หรือ
หยุดตามคำสั่ง หรืออาณัติสัญญาณ การผีฉิ่ง
เร็วให้กระทำชั่วระยะสั้นๆ ในชั้นต้นเพียงภายใน ๕๐

เมตรคือเมื่อถูกเสื้อคันเคยแล้ว จึงขยายระยะออกไป
ที่เล็กน้อย แต่มิให้เกิน ๘๐ เมตร ห้ามมิให้ม
การผูกหดยปัก การผูกวงเงี้ยวควรทำจากทำหมอบ
โดยมาก.

๓๒. เวลาวิ่งเมื่อมีคำบอก ว่า “หยุด” หรือ
“เดิน” หรือ “เดินต่อไป” ให้รับยังตัวหยุด
จัดแถวหรือเดินต่อไป.

๓๓. ในเวลาที่เดินอยู่จะเปลี่ยนเป็นวิ่ง ให้ใช้
คำบอก ว่า “หมา-วิ่ง” ลูกเสือปฏิบัติดังกล่าวแล้ว
ในข้อ ๓๓ แต่ให้ลูกเสือก้าวเท้าออกเดินอีก ๑ ก้าว
แล้วจึงเริ่มออกวิ่ง.

๓๔. ทำซอยเท้า เมื่อมีคำบอก ว่า “ซอยเท้า”
ในเวลาที่แถวอยู่กับที่ให้ลูกเสือยกขาซ้ายขึ้นเบองบน
ไม่ยื่นออกไปข้างหน้า ผ่าเท้าสูงชันพ.พ.ไม่เกิน ๑
ฝ่ามือแล้วกลับวางลงไปบนพื้น ยกขาอีกข้าง ๑ ขึ้น
อย่างเดียวกับในการเดิน แต่ไม่เคลื่อนที่ จึงหระคง ทำ
กับเวลาเดิน คือ ประมาณ ๓๖ ก้าวคือ ๑ นาที.

เมื่อจะให้เดินต่อไปให้บอกว่า “หน้า—เดิน” ให้
คำสั่งญานตกร่วมกับเท้าซ้ายจุดหนึ่ง และให้ทำ
เป็น ๒ จังหวะ คือ

จังหวะ ๑ ชอยเท้าขวา ๑ ก้าว.

จังหวะ ๒ ก้าวเท้าซ้ายออกเดินต่อไป.

ในเวลาที่ถูกเลือกเดินอยู่ประสงค์จะให้ชอยเท้า ให้
บอกคำสั่งญานตกร่วมกับเท้าหนึ่งเท้าใดถึงพื้น ครั้นแล้ว
ให้ถูกเลือกก้าวไปอีก ๑ ก้าว แล้วจึงทำชอยเท้าตาม
ที่เท้าถ่วงมาแล้วสำหรับอยู่กับที่.

ถ้าประสงค์จะให้หยุด ให้ใช้คำบอกและปฏิบัติ
เช่นเดียวกันกับเมื่อหยุดในเวลาที่กำลังเดินอยู่.

๓๕. ทำเคารพในเวลาเดินมี ๒ อย่าง คือ

ก. ทำแลขวา (ซ้าย) ถ้าถูกเลือกอยู่โดยลำพัง
ให้กระทำเหมือนที่กล่าวแล้วในข้อ ๓ ข. ถ้าอยู่ใน
ความควบคุม ผู้ควบคุมแถวจะให้ถูกเลือกทำท่านให้
ใช้คำบอก “แลขวา—ทำ” หรือ “แลซ้าย—ทำ”
ถูกเลือกทำตามที่กล่าวแล้ว.

การเจรจา (ซ้าย) นี้ ให้กระทำย่นเดินผ่าน
พื้นผู้รับความเคารพไปแล้ว ๒ ก้าว ผู้ควบคุมจึง
บอก “แล-ครว”

(ข) ทำวันทยหัตถ์ ให้กระทำเช่นเดียวกับที่
กล่าวแล้วในข้อ ๓ ค. แต่ใช้ในโอกาสที่เดินไปตาม
ลำพัง.

๓๖. การหันในเวลาเดินนั้น ใช้คำบอกอย่าง
เดียวกับเวลาอยู่กับที่ (ข้อ ๖) และวิธีทำก็แบบ
เดียวกัน มีข้อความเพิ่มเติมต่อไปนี้.

(ก) เมื่อจะให้หันไปข้างขวาหรือกึ่งขวา ให้
บอกคำสั่งญานเมื่อเท้าขวาจรดพื้น และให้ทำเป็น ๒
จังหวะ คือ.

• จังหวะ ๑ เมื่อถูกสั่งได้ยื่นคำสั่งญานแล้ว
ให้ก้าวเท้าซ้ายไปอีก ๓ ก้าว แล้วจึงหัน ใช้ปลาย
เท้าซ้ายเป็นหลัก.

จังหวะ ๒ ก้าวเท้าขวาไปทางทิศใหม่ทันที และ
เดินต่อไป.

(ข) เมื่อจะให้ หันไปข้างซ้ายหรือกึ่งซ้าย ให้บอกคำสั่งญาณเมื่อเท้าซ้ายจุดพื้น ถูกเลือกกระทำเช่นที่กล่าวแล้ว แต่เปลี่ยนขวาเป็นซ้าย ซ้ายเป็นขวา.

(ค) เมื่อจะให้กลับหลังหัน ให้บอกคำสั่งญาณเมื่อเท้าซ้ายจุดพื้น และให้ทำเป็น ๓ จังหวะ คือ.

จังหวะ ๑ ให้ก้าวเท้าขวาไปอีก ๑ ก้าวเต็ม.

จังหวะ ๒ ก้าวเท้าซ้ายไปอีกกึ่งก้าว ทำกลับหลังหันไข้ปลายเท้าทั้ง ๒ เป็นหลัก.

จังหวะ ๓ ก้าวเท้าซ้ายออกเดินต่อไปทางทิศใหม่.

๓๗. การหันในเวลาวิ่ง ให้หันไปตามแต่จะสะดวก ไม่มีกำหนดแต่ไม่หยุดวิ่ง.

หมวดที่ ๔

ท่าอยู่กับที่ถือพลอง

๓๘. ท่าตรงและท่าพักในเวลาถือพลองเหมือนกัน

ที่กล่าวแล้ว สำหรับมือเปล่า (ข้อ ๑ และข้อ ๒)
 พดองอยู่ในท่าเรียบอาวู.

๑๙. การยื่นมือพดองท่าเรียบอาวูนั้น ให้ลูกเสื้อ
 มือพดองด้วยมือขวา ต้นพดองอยู่ประมาณคืบนิ้วก้อย
 เท้าขวา และให้ชิดกับเท้าขวา พดองอยู่ในระหว่างนิ้ว
 แม่กับนิ้วชี้ นิ้วแม่มือจับพดองใกล้ขวา นิ้วนอก
 & นิ้ว จับพดองเฉียงลงไปเบื้องล่าง นิ้วเรียงกัน (ดู
 รูปที่ ๕).

๒๐. เพื่อจะทำการเคารพในเวลาที่ลูกเสื้อมือ
 พดองอยู่ กระทำได้โดยบอกแถว (ซ้าย) ให้
 ลูกเสื้อทำดังกล่าวแล้วในข้อ ๓ ข. หรือวันทยาอาวู.

๒๑. ทำวันทยาอาวู เมื่อมีคำบอก ว่า “วันทยา-
 อาวู” ให้ลูกเสื้อยกแขนซ้ายขึ้นมาประมาณเดือมแนว
 ไหล่ขวา ศอก ประมาณได้ฉาก หลังมือขึ้นเบองบน
 นิ้วทั้ง ๕ เทียบตตรง เรียงชิดกัน ให้ปลายนิ้วแตะ
 พดอง (ดูรูปที่ ๖).

๒๓

รูปที่ ๕

ทำตรงเวลาถือพลวง

รูปที่ ๖
ทำวัณทยาวัธ

ถ้าประสงค์จะให้ลูกเสียแต่คงความเคารพแก่ผู้รับ
ความเคารพซึ่งมาจากข้างขวา (หรือซ้าย) ให้บอก
ว่า “ระวัง” ก่อนแล้วจึงบอกวันทยาอุธ ให้ลูกเสีย
กระต้างตกถ่วงแล้ว และให้หันหน้าไปทางผู้รับความ
เคารพ ตามแต่จับตามผู้รับความเคารพ.

๒๒. ทำเรียบอาวุธ (จากวันทยาอุธ) เมื่อมี
คำบอก “เรียบ-อาวุธ” ให้ลูกเสียตดแขนซ้าย
มาอยู่ที่เดิมโดยเร็ว.

๒๓. เมื่อมีคำบอก “หมอบลง” ให้ลูกเสีย
ทำตาม ที่ถ่วงแล้วในข้อ ๕ แต่ห้ามมิให้ไขพัดลงยัน
เป็นเหตุตกเป็นอันตราย คงไขมือซ้ายยัน เมื่อตดตัวลง
พลงแล้ว ให้ไขมือซ้ายรับพัดองไว้.

เมื่อมีคำบอก “ลุก” ให้ลูกเสียลุกขึ้นยืนใน
ท่าตรงโดยเร็ว ห้ามมิให้ไขพัดลงยัน เมื่อลุกขึ้นยืน
ในท่าตรงแล้ว ให้ถือพัดองในท่าเรียบอาวุธ.

๒๔. ทำแบกอาวุธ (จากท่าเรียบอาวุธ) เมื่อมี
คำบอก “แบก-อาวุธ” ให้กระทำเป็น ๒ จังหวะคือ

จังหวะ ๑ มือขวายกพลองขึ้นจากที่ในท่าเรียบ
 อ้าวรไปทางซ้ายไม่ให้พลองห่างออกไปจากตัว เอามือ
 ซ้ายมาจับพลอง ให้โคนพลองอยู่ในอุ้งมือซ้าย นิ้ว
 แม่มือซ้ายอยู่ทางนอก นิ้วนอกนั้นอยู่ชิดกันและกำตาม
 พลองไว้ คึงควมพลองให้ตรงจึงแนบกับร่องบ่าซ้าย
 (สรุปที่ ๗).

จังหวะ ๒ ต้นพลองด้วยมือขวาเบาๆ เข้าหาตัว
 ให้พลองพิงเข่าที่ร่องบ่าซ้าย มือซ้ายต้นพลองขึ้นไปใน
 ร่องบ่าซ้ายไม่ให้พลองเฉยห่างขวาหรือข้างซ้าย แขนซ้าย
 ท่อนบน (จากไหล่ถึงข้อศอก) ให้ห้อยลงตาม
 ขรรมตา แต่ให้แนบชิดกับตัวมือซ้ายอยู่ต่ำกว่าข้อ
 ศอกในแนวประมาณต้นกระดูกต้นขา ในขณะนั้นให้
 อดมือขวาดงไปอยู่ในท่าตรง (สรุปที่ ๘).

๒๕. ท่าเรียบอ้าวร (จากแยกอ้าวร) เมื่อมีคำ
 บอกว่า “เรียบ-อ้าวร” ให้กระทำเป็น ๓ จังหวะ
 คือ

๒๓

รูปที่ ๓
แยกอาวุธจันทระ ๑

รูปที่ ๘

แบกอารูจิ้งหระ ๒

จังหวะ ๑ ให้ตบพดองลงมาตั้งในท่าแบกอาวูช
จังหวะ ๓ (ข้อ ๒๔) ยกมือขวาไปจับพดองด้วย.

จังหวะ ๒ มือซ้ายปล่อยพดอง มือขวานำพดอง
กลับมายังขาขวา ไม่ให้พดองห่างออกไปจากตัว มือ
ซ้ายช่วยจับพดองเหนือมือขวา ให้แขนทั้งสองบนและ
ท่อนล่างประมาณได้ฉากกัน.

จังหวะ ๓ ปล่อยมือซ้ายกลับไปในท่าตรงมือขวา
ตบพดองลงไปยังพื้นอย่างในท่าเรียบอาวูช (ลดเบาๆ
ไม่ให้กระแทก).

๒๖. ในขณะที่ถือพดองอยู่ในท่าเรียบอาวูช เมื่อ
มีคำบอก ว่า “ถอยหมวก” ให้ท่าไม่มีจังหวะ.

มือขวายกพดองไปวางให้ต้นพดองอยู่ในระหว่าง
เท้าทั้ง ๒ ในแนวปลายเท้าทั้ง ๒ เอนปลายพดองไป
พิกที่แขนซ้ายท่อนล่าง ซึ่งยกขึ้นมาเป็นมุมฉากตรงข้อ
ศอกครึ่งแล้วให้ยกมือขวาขึ้นไปถอยหมวกลงมา ตาม
วิธีดังกล่าวมาแล้วในการหัดท่ามือเปล่าทุกประการ (ข้อ ๔
และสรุปที่ ๙.).

รูปที่ ๔

ถว้ดหฬวถเวลาถว้ดถว้

เมื่อมีคำบอก ว่า “สวมหมวก” ให้ทำไม่มีจึงหวน
มือขวาขึ้นไปจับหมวกซ้ายอยู่ที่มือซ้าย แล้ว
ยกขึ้นไปสวมศีรษะลงด้วยวัดคาง ลงมาใต้คาง (ถ้า
สวมสายวัดคางอยู่แต่เดิม) กระทำเช่นเดียวกับการ
หัดทำมือเปล่า (ข้อ ๔) แล้วดัดมือขวาไปจับพลอง
กลับไปถึงในท่าเรียบอาวูร.

หมวดที่ ๕

ท่าหันและการเคลื่อนที่

ในเวลาถือพลอง

๒๖. ท่าหันข้าง ๗ นั้น เมื่อถือพลอง อยู่ให้ใช้คำ
บอกและปฏิบัติเหมือนกับท่ามือเปล่า แต่ถ้าหันใน
เวลาถือพลองในท่าเรียบอาวูร ให้ยกพลองขึ้น
เล็กน้อย พอให้คนพลองพ่นพ่น ครั้นเมื่อหันไปเสร็จ
แล้ว ให้ตัดลงในท่าเรียบอาวูร.

๒๗. ในเวลาเดิน ให้ลูกเสือถือพลองในท่าใด
ก็จงแล้วแต่จะมีคำบอกในเวลาก่อนออกเดิน จะให้

ลูกเสือเปลี่ยนท่าถือพลองในเวลาเดินอยู่ไม่ได้ ต้องให้
หยุดก่อนแล้วจึงสั่งทำได้.

๒๘. ถ้ายืนถือพลองอยู่ในท่าเรียบอาวูระและมีได้
มีคำบอกให้ทำท่าอย่างอื่น แต่ได้บอกให้เคลื่อนที่
(เดินหรือวิ่ง) แล้วเมื่อเริ่มออกเดินหรือวิ่งนั้น ให้
ยกพลองขึ้นให้คนพลองพันพันให้ถือได้ถนัด มีข้อซึ่งมีได้
คิดในการถือพลองให้แกว่งได้ อย่างเวลาเดินมือเปล่า.

๓๐. เมื่อมีคำสั่งว่า “เดินตามสบาย” ให้ลูกเสือ
เดินได้ตามสบาย ส่วนพลองนั้นคงให้ถือ ในท่าเดินหรือ
ในท่าที่ผู้บังคับบัญชาจะสั่ง แต่ไม่จำเป็นจะถือให้เคร่ง
ครัดตามแบบเสมอไป ให้ผู้ชนพักได้ตามสบาย ทั้ง
อาจจะเปลี่ยนไปไว้มาขวาบ้างซ้ายได้ตามใจ เมื่อมีคำ
บอกว่า “เดินเข้าระเบียบ” ให้ลูกเสือกลับเดินให้
เรียบเป็นระเบียบตามความในข้อ ๘ ส่วนพลองก็คงถือ
ให้ถูกต้องในท่าที่ถืออยู่ก่อนมีคำบอกให้เดินตามสบาย
หรือแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่ง.

๓๓. สำหรับการเคารพเมื่อบอกคำว่า “แลขวา
(ซ้าย) — ท้า” ให้ทำตามความในข้อ ๓๖. และข้อ ๓๕.

ตอนที่ ๒

การหัดเป็นหมู่

๓๒. หมู่หนึ่งมีนายหมู่ลูกเสือ ๓ นายเป็นผู้บังคับบัญชา และมดลูกเสือ ๖ ถึง ๘ คน ลูกเสือในจำนวนนั้นคนหนึ่งเป็นรองนายหมู่ลูกเสือซึ่งเป็นผู้ช่วยและเป็นผู้แทนนายหมู่ลูกเสือ ในเวลาที่นายหมู่ลูกเสือไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ได้.

หมู่เป็นหน่วยเล็กที่สุดซึ่งนายหมู่ลูกเสือสามารถใช้คำบอกคำสั่งหรือสัญญาณช่วยการให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เสมอ.

หมวดที่ ๑

รูปของหมู่แถวจิต วิธีตั้งแถว

การนับและการจัดแถวให้เรียบร้อย

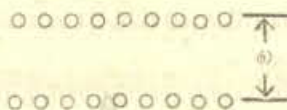
๓๓. รูปของหมู่แถวจิตมีดังนี้ คือ

แถวหน้ากระดาน

แถวตอน

แถวตอนเดียว

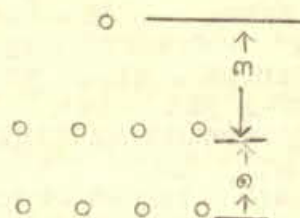
ก. แถวหน้ากะดาน คือแถว ๒ แถวหน้ากัน
 มระยะต่อ ๓ ก้าว ลูกเสือ ๒ คน ซึ่งยืนตรงคอกัน

เรียกว่า เต็ม ถ้ามีลูกเสือต่ำกว่า ๘ คน ไม่เต็มอัตรา
 ของหมู่ ชั้นแรกเมื่อขาด ๑ คนให้ไปด้อยที่แถวที่สอง
 ของหมู่ ๓ วางไว้ ถัดไปจึงให้ไปด้อยที่แถวที่สองของ
 หมู่ ๒ วางไว้ (เรียกว่าคู่ขาด) นายหมู่ลูกเสือชั้น
 ทางบักขวาของหมู่ในแนวแถวที่ ๑ ถ้านายหมู่ลูกเสือ
 เป็นผู้หัดแถวจะยืนหน้าใด ๆ ก็ได้ แล้วแต่จะสะดวกแก่
 การหัดและการบังคับควบคุมแถว.

รองนายหมู่ลูกเสือประจำแถวหน้าหมู่ที่ ๓ ลูก
 เสือนอกจากนั้นยืนเรียงตามลำดับไหล่จากขวามาซ้าย
 (สรุปแถวหน้ากะดานข้างล่างนี้).

แถวหน้ากะดานของหมี่

ข. แถวค้อนคู่ คือถูกเสียต่าง ๆ ตั้งซ้อนกัน
(ควรพิจารณา).

ค. แถวค้อนเดี่ยว คือถูกเสียเป็นบุคคลอยู่ซ้อน
กัน (ควรพิจารณา).

๓๔. เมื่อมีคำบอก ว่า “แถว” ให้ลูกเดินซึ่งอยู่
 บนขวาเป็นหลังหัน ริมด้านตรงหน้าผู้เรียกแถว
 ห่างจากผู้เรียกแถว ๓ ก้าว หรือไปยืนตรงจุดและ
 หันหน้าไปทางทิศที่ผู้เรียกแถวกำหนดนั้น ลูกเดินใน
 หมุนออกจากนั้นริมไปเข้าแถวตามลำดับให้ดังคำจากขวา
 มาซ้าย จัดแถวให้เรียบร้อยยืนใน ท่าตรง ใจระย
 เคียง ๓ ผ่านอนับจากคอกถึงคอก.

๓๕. ในเวลาที่แถวอยู่กับที่หรือเคลื่อนที่ ให้
 ลูกเดินระยแถวให้เรียบร้อยระยระยเคียง ระยค่อ
 ให้ตรงคอกหน้าและให้แถวตรงเดิม.

๓๖. เมื่อมีคำบอก ว่า “แถว (ซ้าย) จัด”
 ให้ลูกเดินท่าทำตรงแถวผู้ซึ่งอยู่แถวที่ ๓ จัดระยเคียง
 และจัดแถวให้ตรง ผู้ซึ่งอยู่แถวที่ ๒ จัดระยค่อและ
 ยืนตรงคอก ครั้นแถวจึงจัดแถวให้ตรงนอกจากคอกเป็น
 หลังให้หันหน้าไปทางขวา (ซ้าย) ตามวิธีในข้อ ๓๖.

เมื่อมีคำบอก ว่า “แถว” ให้ลูกเดินหันหน้า
 กลับมาทำตรง.

๓๖. เมื่อมีคำบอกว่า “นับ” ให้ลูกเลื้อยเกาะ
แถวที่ ๓ นับตามลำดับจากขวาไปซ้าย คนยืนปักขวา
ที่สี่ออกเสียงตั้งว่า “หนึ่ง” คนที่ ๒ ว่า “สอง”
คนถัดต่อมา นับว่า “สาม” ฯลฯ ค่อยๆ ไปจนตลอด
แถว ในขณะที่นับให้หันหน้าไปทางซ้ายด้วย เมื่อนับ
แล้วให้หันกลับมาตามเดิม ส่วนคนที่อยู่ปักซ้ายที่สุดไม่
ต้องหันหน้าไปทางซ้าย คงยืนอยู่ในท่าเดิมนั่นเอง.

๓๗. เมื่อมีคำบอกว่า “นับสอง” ให้ลูกเลื้อย
ปฏิบัติดังกล่าวมาแล้ว คนที่อยู่ปักขวานับ “หนึ่ง”
คนที่ ๒ นับ “สอง” แต่คนที่ ๓ นับ “หนึ่ง” ใหม่
คนที่ ๔ นับ “สอง” สลับกันจากขวาไปซ้าย.

๓๘. เมื่อมีคำบอกว่า “หมอบลง” ให้ลูกเลื้อย
ปฏิบัติตามที่ได้กล่าวแล้วในการ หัดเป็นบุคคลถ้าเป็นแถว
หน้ากระดานเรียงสองให้ ลูกเลื้อยใน แถวหลังหมอบตรง
ช่องทางซ้ายของตน ในแถวตอนเรียงหนึ่งให้หมอบ
เฉียงซ้าย ในแถวตอนเรียงสองหมอบเฉียงออกนอก.

ถ้าบอกว่า “หมอบลง” ในเวลาที่แถวกำลัง

เคื่องที่อยู่ที่แถวหยุดและหมอบลงโดยเร็ว.

๔๐. เมื่อมีคำบอกว่า “เลิกแถว” ให้ออกจากแถวไปได้ทีเดียว.

๔๑. ในการหัน ให้นายหมู่ลูกเสือและลูกเสือทุกคนยืนอยู่ตามทิวของตน คุหาไม่ต้องก้าวเข้ามาข้างหน้า.

๔๒. เมื่อมีคำบอกว่า “รวมแถว” ให้ลูกเสือในแถวที่ ๓ กระทำตามทิวของตน แล้วให้ลูกเสือคนหนึ่งที่นั่งและนับสอง (ทั้งสองแถวรวม ๔ คน) ที่อยู่เคียงกันนั้น นำพลองรวมกันโดยวิธีคือไปน คคือ ผู้ที่นับ ๓ แถวที่หนึ่งกับผู้ที่นับ ๒ แถวที่สองเอนปลายพลองเข้าหากัน คนที่นับ ๒ แถวที่สองสอดปลายพลองเข้าไปในเชือกร้อยพลองของคนที่นับ ๓ แถวที่หนึ่ง แล้วคนที่ ๓ แถวที่สองสอดปลายพลองเข้าไปในเชือกร้อยพลองของคนที่นับ ๓ แถวที่หนึ่งเข้าด้วยกัน ให้คนที่นับ ๓ แถวที่หนึ่งนำพลองให้เชือกร้อยพลองอยู่ติดกัน คนที่นับ ๒ แถวที่หนึ่งนำปลายพลองเข้าด้วยกันเป็นกระโຈມ แล้ว

แล้วทั้งสองแถวต่างก้าวเท้าถอยหลังไป ๓ ก้าว ครั้น
แล้วแถวที่ ๑ กระทำกลับหลังหันไปสู่ทิศเดิม นายหมู่
ถูกเสื้อฟองพองของคนไว้กับกระ โจนพองของถูกเสื้อ
ในหมู่ของคนซึ่งอยู่ใกล้ที่สุด

๕๓. เมื่อมีคำบอก ว่า “ขยายแถว” ให้ถูกเสื้อ
แถวที่ ๑ กระทำกลับหลังหัน แล้วทั้งสองแถว
หน้าไป ๓ ก้าว ผู้ที่นับ ๑ แถวที่หนึ่งคดาพดของ
ของคน และถูกเสื้ออื่นๆ จับพดของของตนไปถือในท่า
ตรง ครั้นแล้วแถวที่ ๑ กระทำกลับหลังหัน.

๕๔. การที่จะให้ แถวเคลื่อนที่ไปให้ ใช้ คำบอก
และปฏิบัติตามที่กล่าวแล้วในการหัดเป็นบุคคล.

เมื่อมีคำสั่งว่า “เดินตามสบาย” ให้ถูกเสื้อ
กระทำดังกล่าวมาแล้วในการหัดเป็นบุคคลและไม่ต้อง
เดินก้าวพร้อมกัน แต่ให้คงอยู่ในแถวรักษาระยะต่อ
ระยะเคียงและการตรงคอยตามเดิม.

เดินตามสบายนี้โดยธรรมดาให้ ใช้ ในการเดินนอก
เมือง นอกหมู่บ้าน ถ้าถนนหนทางในบ้านเมืองขรุขระ

ไม่เรียบร้อย หรือเมื่อจะเดินข้ามสะพานที่ไม่มั่นคง จึง
สั่งให้เดินตามสบาย.

เมื่อมีคำบอก “เดินเข้ระเบียบ” ให้ลูกเดินทั้ง
หมัดเดินพร้อมเท้ากับผู้นำตามวิธีที่ปรากฏในการฝึก
เป็นบุคคล.

จะเป็นการเดินทางสบายหรือเดินเข้ระเบียบก็
ตาม ถ้าแถวลูกเดินนั้นเดินไปตามถนนหนทางต่างๆ
แล้ว ผู้ควบคุมแถวลูกเดินจะต้องให้แถวลูกเดินนั้น
เดินชิดทางซ้ายของถนนอยู่เสมอ และวันที่ให้เหลือ
ว่างไว้ทางขวาของถนน เพื่อให้บุคคลหรือรถยนต์ยาน
พาหนะสัญจรผ่านไปมาได้โดยสะดวก ระวังอย่าแผ่
หน้าแถวให้กว้างจนเต็มถนนหนทางอันเป็นการเดือด
ร้อนแก่สาธารณชนที่จะผ่านไปมา.

หมวดที่ ๒

การเคลื่อนที่ การเปลี่ยนรูปแถว
และการเปลี่ยนทิศหน้าแถว

๕๕. เมื่อมีคำบอกว่า “เรียงหนึ่ง” ขณแรก

ที่ ๑ อยู่หน้าในรูปหน้ากระดาน ให้ผู้ที่อยู่ในแถว ที่ ๑
 เว้นคนบักขวา ขยายระยะเคียงไปทางซ้าย ๑ ก้าว ขณะเดียวกันนั้น ให้ผู้ที่อยู่ในแถวที่ ๒ ขึ้นไปอยู่ทางซ้าย
 ลูกเสือกคู่ของตนในแถวที่ ๑

ถ้าแถวที่ ๒ อยู่หน้า ให้ผู้ที่อยู่ในแถวที่ ๒ เว้น
 คนบักขวา ขยายระยะเคียงไปข้างขวา ๑ ก้าว ขณะ
 เดียวกันนั้น ให้ผู้ที่อยู่ในแถวที่ ๑ ขึ้นไปอยู่ข้างซ้าย
 ลูกเสือกคู่ของตนในแถวที่ ๒

ถ้าบอกในเมื่อหม้อยู่ในรูปแถวคอกหันหน้าไปทาง
 หน้าหรือทางบักขวา ให้ผู้ที่อยู่ในแถวที่ ๑ เว้นคนบัก
 ขวาเปิดระยะค่อไปทางหลัง ๑ ก้าวโดยเร็ว ขณะเดียว
 กันนั้น ให้ผู้ที่อยู่ในแถวที่ ๒ ไปอยู่ตรงคอกหลังลูกเสือกคู่ของ
 ตนในแถวที่ ๑

ถ้าบอกในเมื่อหม้อยู่ในรูปแถวคอกหันหน้าไปทาง
 บักซ้าย ให้ผู้ที่อยู่ในแถวที่ ๑ เว้นผู้ที่ยับบักขวาเปิด
 ระยะค่อไปตรงหน้า ๑ ก้าว ขณะเดียวกันนั้น ให้ผู้ที่อยู่ใน
 ในแถวที่ ๒ ไปอยู่หน้าลูกเสือกคู่ของตนในแถวที่ ๑

๔๖. เมื่อมีคำบอก ว่า “เรียงสอง” ให้ลูกเดินแถวที่เป็นผู้ทำการเรียง กลับไปอยู่ที่เดิมของตน เมื่อก่อนทำการเรียง ๓ นั้น และเบ้ศีรษะเคียง (ระยะต่อ) เข้าตามเดิม.

ในเวลาแถวอยู่ในท่ากึ่งขวา (ซ้าย) ห้ามไม่ให้บอกทำการเรียง ๓ หรือ ๒

ถ้ามีคำบอก ว่า “เรียงหนึ่ง” (เรียงสอง) ในเวลาแถวเคลื่อนที่ ให้ลูกเดินเป็นหลังคองเดินหรือวิ่งตามจังหวะเดิม ลูกเดินออกจาก นมือเข้าเรียง ๓ หรือรับขึ้นไปเรียงสองตามวิธีที่กล่าวในข้อ ๔๖ นายหมู่ ลูกเดินไปประจำข้างหน้าหมู่ หรือข้างหน้าคนที่อยู่หน้าข้างซ้าย.

๔๗. เมื่อมีคำบอก ว่า “รากขวา” (ซ้าย) เรียงลดหน้า — เดิน (วิ่ง)” ขณะที่หมู่ยังเป็นแถวหน้ากะดาน ให้ลูกเดินผู้ซึ่งอยู่ขวา (ซ้าย) ที่สุดออกเดิน (หรือวิ่ง) ตรงไปข้างหน้าและให้ลูกเดินคนแถวหลังคองนั้นออกเดิน (หรือวิ่ง) ตามไป ส่วนลูกเดินออกนั้นท่าขวา (ซ้าย)

— หัน แด้วเดิน (วิ่ง) ไปจนถึงที่ซึ่งคู่ที่อยู่ขวา (ซ้าย)
ที่คู่ยืนอยู่เดิม จึงให้กระทำซ้าย (ขวา) — หัน และ
เขาเรียงตามกันไปเป็นแถวตอนเดียว รักษาระยะค่อ
ระหว่างบุคคล ๓ ก้าว นายหมู่ถูกเลือกไปประจำ
ข้างหน้าหมู่.

๔๘. ถ้าแถวหน้ากระดานตอนหมู่กำลังเดิน (วิ่ง) อยู่
ให้ใช้คำบอกว่า “ก้าว” แทนคำบอกว่า “หน้า—เดิน”
(วิ่ง)” ถูกเลือกเดิน (วิ่ง) ไปตามฝ่าเท้าซึ่งใช้
อยู่เดิม ถ้าหมู่กำลังเดินอยู่แต่ประสงค์จะให้ทำด้วย
อาการวิ่ง ก็ให้ใช้คำบอกว่า “วิ่ง” แทนคำบอก
ว่า “ก้าว”

เมื่อหมู่ออกเดินเป็นแถวตอนเดียวแล้ว จะเปลี่ยน
เป็นแถวตอนคู่ก็ให้ปฏิบัติตามความในข้อ ๔๗

๔๙. การระวังแถวแต่ละระยะเคียงในเวลาที่แถว
อยู่กับที่หรือเคลื่อนที่ก็ตาม ไตรมาสต้องเป็นอย่างอื่น
ให้ถือว่าถูกเลือกอยู่บนขวาเป็นหลักหรือเป็นผู้นำเสมอ
ถูกเลือกผู้หนึ่งของระวังรักษาแถวให้เรียบโดยหันหน้าไป

ยังผู้นำทางขวา (หรือซ้าย) จนเห็นตาแฉเห็นผู้ที่อยู่ถัด
ไปทางขวา (หรือนัยน์ตาซ้ายแฉเห็นผู้ที่อยู่ถัดไปทาง
ซ้าย) แฉนัยน์ตาซ้าย (หรือขวา) เหลือบเห็นแฉได้
ตลอดแฉจึงนับว่าแฉเรียบแฉตรง

ถ้าผู้ควบคุมแฉประสงค์ให้ผู้ใดนำ ให้บอกว่
“ขวานำ” หรือ “ซ้ายนำ” หรือ “กลา้นำ”
อย่างหนึ่งอย่างใดตามความต้องการ แฉบอกที่หมาย
อันเด่นชัดให้ผู้นำทราบ ฝ่ายผู้นำก็จะมุ่งตรงไปสู่ที่
หมายนั้นโดยเลือกที่หมายอีกแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ในแนวเดียว
กันเป็นเครื่องเทียบแฉรักษาที่หมายทั้ง ๒ นั้นให้อยู่ใน
แนวเดียวกันเสมอ ดังนการเดินจึงจะตรงที่ที่หมาย
ไม่เอนไปเอนมา.

ถ้าไม่ที่หมายทางเดิน ให้ผู้ควบคุมแฉนำตรง
ไปยังทิศตามความประสงค์ของตน.

๕๐. การเปลี่ยนทิศหน้าแฉของหมู่จากทิศทางหนึ่ง
ให้ ไปในทิศทางใหม่สำเร็จได้ด้วยคำบอกต่อไปน.

ก. เมื่อมีคำบอกจำ (๓) ขวา (ซ้าย) - หัน

(๒) หันซ้าย (ขวา)

(๓) หน้า - เดิน (วิ่ง)

เมื่อจบคำบอกที่ ๓ ให้ลูกเดินหันหน้าไป เมื่อต้น
คำบอกที่ ๓ ให้ลูกเดินทุกคนเว้นแต่ผู้ที่เป็นหลัก (ถ้า
หันหน้าไปทางปีกขวา หันซ้าย คนปีกขวาแถวที่ ๑
เป็นหลัก หันขวา คนปีกขวาแถวที่ ๒ เป็นหลัก
ถ้าหันหน้าไปทางปีกซ้าย หันซ้าย คนปีกซ้ายแถว
ที่ ๑ เป็นหลัก หันขวา คนปีกซ้ายแถวที่ ๒ เป็นหลัก)
ออกเดิน (วิ่ง) ในทันใดนั้นให้ทำทั้งซ้าย (ขวา)
หันไปทางที่จะตั้งแถวใหม่ เมื่อถึงที่แถว (คือในแนว
โค้งจากกันกับแนวตรงหน้าผู้ที่เป็นหลัก) ให้หยุด.

ถ้าแถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่และจะให้ทำโดยอาการ
เดิน (วิ่ง) นั้นเอง ให้บอกว่า “ท่า” เป็นคำบอก
ที่ ๓ ครั้นแล้วให้ลูกเดินปฏิบัติตามที่กล่าวแล้ว แต่ถ้า
ทำในขณะเดินอยู่ให้ลูกเดินเป็นหลักชอยเท่า ถ้าทำ
ในขณะวิ่งอยู่ให้ลูกเดินเป็นหลักเดินเต็มก้าว ลูกเดิน

อื่นๆ เมื่อไปถึงที่แถวให้ กระทำ ซอยเท้าหรือเดินเต็ม
ก้าวเหมือนผู้เป็นหลักรแล้วผู้บังคับหมู่บอก “เดินตรง”
หรือ “วิ่งตรง” หรือ “หยุด”.

ถ้าแถวกำลังเดินอยู่ประสงค์จะให้กระทำโดยอาการ
วิ่งให้บอกทั่ว “วิ่ง” เป็นคำบอกที่ ๓ ครั้นแถวให้
ลูกเดินที่เป็นหลักรคงเดินเต็มก้าว ลูกเดินนอกนั้นวิ่งไป
คงแถวคงกล่าวแล้ว.

ข. เมื่อมีคำบอกทั่ว (๓) เลี้ยวขวา (ซ้าย)

(๒) หน้า — เต้น (วิ่ง)

เมื่อมีคำบอกทั่ว (๒) แล้ว ให้ลูกเดินออกเดิน (วิ่ง)
เลี้ยวไป ผู้ที่เป็นหลักรในการเดิน (เลี้ยวขวาคนปีก
ขวาแถวที่ ๑ เลี้ยวซ้ายคนปีกซ้ายแถวที่ ๑) คงซอย
เท้า ผู้ที่อยู่ทางปีกตรงข้ามเดิน (วิ่ง) เต็มก้าว ระวัง
อย่าเบียดคนข้างเคียงเข้าไปทาง ผู้เป็นหลักรในการเดิน
ลูกเดินนอกนั้นเดิน (วิ่ง) ก้าวสั้นลงตามลำดับ คือ
ยิ่งไกลผู้เป็นหลักรเข้าไปเพียงไรยิ่งต้องก้าวสั้นลงเพียง
นั้น การรักษาแถวแนวให้ถือผู้ซึ่งอยู่ทางปีกตรง

ข้ามเป็นหลัก ส่วนระยะเคียงให้ ถอยทางผู้เป็นหลักในการ
เดยวเป็นสำคัญ.

ถ้าประสงค์จะให้แถวปฏิบัติอย่างไรต่อไป ให้ใช้
คำบอกอนุโลมตามที่กล่าวแล้วในข้อหมายอักษร ก.

ก. เมื่อมีคำบอก “แถว” ให้ใช้ คำบอก
ภายหลัง ที่ได้กำหนดให้ ตั้ง แถว หันหน้าไป ตรงทิศที่
หมายถึงใดสิ่งหนึ่งแล้ว เมื่อผู้ควบคุมแถวออกที่หมาย
ให้แล้ว ให้ผู้เป็นหลัก (คือคนปีกขวาของแถวหน้า)
หันตรงไปสู่สิ่งที่หมาย ครั้นเมื่อถูกเตือนออกนั้นได้ยืน
คำบอก “แถว” จึงให้วิ่งไปเข้าแถว.

ถ้าเรียกแถวในขณะที่แถวที่ ๒ ถูกเตือนไม่ต้องจัด
ให้แถวที่ ๓ มาอยู่หน้าตามระเบียบแถว คือให้แถว
ที่ ๒ คงอยู่หน้าตามเดิมนั่นเอง.

ง. เมื่อมีคำบอก “ที่หมายทางเดิน ... (ออก
ข้อชะนิกที่หมาย...)” ผู้นำหันหน้าตรงไปยังที่หมาย
ใหม่ถูกเตือนผู้นับเปลี่ยนทิศหน้าแถวไปตามผู้นำ เมื่อไป
ถึงแนวตรงทิศแล้วคงเคลื่อนที่ต่อไปตามเดิม.

ตอนที่ ๓

ระเบียบขายแถว

๕๑. นายหมู่ถูกเลือกเป็นผู้ตั้งขายแถวในเมื่อเห็นว่าการรวมหมู่ไว้ในแถวขัดไม่เหมาะสมเนื่องด้วยภูมิประเทศและเหตุการณ์.

๕๒. หมู่อาจขายแถวเป็นรูปใด ๆ ได้ทุกอย่าง แม้ภายในหมู่เดียวกันส่วนหนึ่งอาจใช้รูปอย่างหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งใช้อย่างหนึ่งก็ได้ ถ้าภูมิประเทศบังคับกับการจัด เปลี่ยนรูปแถวขาย มักต้องอนุโลมให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศด้วยน้อย ๆ.

๕๓. เมื่อหมู่ขายแถวแล้ว นายหมู่ถูกเลือกเลือกที่อยู่แล้วจะต้องเห็นว่าสะดวกในการนำหมู่ของตน ถ้าเคลื่อนที่ไปห่างจากหมู่ เช่น เพื่อตรวจภูมิประเทศหรือทำการติดต่อกับผู้เลือกคนหนึ่งทำหน้าที่แทนต่อไป.

๕๔. ในแถวขายตาม กว้างด้าน หน้าถูกเลือกอยู่เคียงกันอย่างแถวหน้ากระดานเรียงหนึ่ง แถวขายในทางที่ถูกเลือกอยู่ซ้อนกันในทางตั้งอย่างแถวค้อนเรียง

หนึ่ง การขยายระยะทำด้วยอาการเดิน, วิ่ง, หรือคาน,
 วิ่งกระทำเฉพาะในเหตุการณ์เร่งร้อน คานกระทำใน
 เมื่อต้องการให้อยู่ในที่กำบังต่ำ ถ้าไม่ตั้งวิ่ง หรือคาน
 ให้เดินระยะเคียง หรือระยะคอแล้วแต่อันตรายที่จะได้
 รับตามธรรมดา ระยะห่างอันตรายน้อย ระยะถี่อันตราย
 มาก แต่ห่างไม่สะดวกในการบังคับบัญชาเหมือนระยะ
 ถี่ สำหรับเจ้าคณะบองต้องใช้ระยะเคียงถี่ ๕ ก้าว
 นับว่าเป็นระยะปานกลาง น้อยกว่า ๕ ก้าวเรียกว่าถี่
 มากกว่า ๕ ก้าวเรียกว่าห่าง ระยะถี่ตั้งให้ยึดถือพอ
 ประมาณเท่านั้น จะถือเครื่องเงินไม่ใช่ลักษณะภูมิ
 ประเทศให้เป็นประโยชน์ไม่ได้ ก่อนตั้งขยายแถว
 ก็สามารททำได้ให้นายหมู่ ลูกเสือ ชำแจงเหตุการณ์
 ความมุ่งหมาย และหน้าที่ให้ลูกเสือทราบ การชำแจง
 ตั้งเหล่านี้อย่างกระทำได้แต่เนิ่นกึ่งต้น เพื่อมีโอกาสดัก
 ถามความเข้าใจของลูกเสือ ในแถวขยายให้ลูกเสือ
 ถือพลองได้ตามสะดวก.

๕๕. ถ้าต้องการขยายแถวตามกว้างด้านหน้าอยู่กับ
 ที่ตั้ง ระยะเคียง.....ถ้าขยายแถวไปทางขวา (ซ้าย
 หรือขวาและซ้าย) ถ้าตั้งในเวลาเคลื่อนที่ก็ให้เคลื่อน
 ไปขยายไปให้ลูกเสือที่เป็นหลักจนได้ระยะ ถ้าจะให้
 ขยายแถวและเคลื่อนที่ไปทางหน้าจากที่ๆ หยุดอยู่กับอก
 ทิศทางให้เดินก่อน ถ้าจะให้ขยายแถวเข้ายึดแนวใด
 แนวหนึ่งกับอกก่อนเช่นเดียวกัน เวลาหยุดให้ลูกเสือ
 เดินที่วางตัวให้เหมาะโดยมี ต้อง ระวัง รักษา หน้าแถว
 แต่การที่จะอยู่ต่ำลงมาหรือตัวเข้าไปจากลูกเสือข้างเคียง
 ได้เพียงไรนั้นแล้วแต่ที่กำบังและครกขัดขวางซึ่งกันและ
 กันในการกระทำหรือไม่ ในเวลาเดินให้รักษาหน้า
 แถวพอสมควร ถ้าจะขยายแถวหันหน้าไปทางอื่น คิ
 ทิศไปจากที่หันหน้าอยู่เดิมมากนัก ก็ให้จัดแถวหันหน้า
 ไปทางทิศใหม่นั้นก่อน ในโอกาสเร่งร้อนไม่สามารภ
 จะบอกละเอียดได้กับอก “ขยายแถว-วิ่ง” ให้
 ลูกเสือกระจายกันออกไปทางขวาทางซ้ายวิ่งก่อน ใน
 เวลาเคลื่อนที่นายหมู่ลูกเสือนำหน้าห่างหลายๆ ก้าว ใน

เวลาหยุดอยู่กับที่ให้อยู่ในแนวเดียวหรือข้างหลังลูกเรือ.

๕๖. เมื่อต้องการให้กลับชิดแถวก็ให้แขนสัญญาณรวมหรือเรียกแถว ให้ลูกเรือรวมไปยังนายหมู่ลูกเรือ ถ้าเป็นแต่ให้แขนสัญญาณเมื่อลูกเรือมาถึงก็ให้บอก ชะนิดแถว.

๕๗. การเคลื่อนที่ของแถวขยายย่อมกระทำให้ เหมาะกับเหตุการณ์ มีเดิน, วิ่ง คดานอกคิตดิน ทั้ง หมู่มารวมกันหรือผดกันไปที่ตะคนหรือหลายคน ถ้า เคลื่อนที่ด้วยอาการวิ่งก็มักจะไปพักหนึ่งไม่เกิน ๕๐ เมตร เวลาเคลื่อนที่จะต้องระวังทิศทางอย่าเฉไฉไปจนเป็นเหตุ ให้บังส่วนอื่นหรือดับส่วนกัน สำหรับการเคลื่อนที่จะ บอกสั้นๆว่า “ตามข้าพเจ้า—วิ่ง” หรือจะบอกที่ หมายที่จะไปถึง เมื่อไปถึงแล้วให้ลูกเรือหยุดเองก็ได้ ถ้าเคลื่อนที่เป็นส่วนย่อยภายในหมู่ ก็สั่งวิ่งหรือคดาน ที่ตะคนจากขวา หรือจากซ้ายตามกำหนดก้าวหรือแนว ที่จะไปถึง หรือจะไปคราวละกี่คนก็สั่งตามความ ต้องการ ส่วนหลังเริ่มเคลื่อนที่ในเมื่อส่วน หน้าไปถึงที่

แต่ การเปลี่ยนทิศทางเคลื่อนที่ของแถวขยายกระทำตามคำสั่งหรือแผนสัญญาณของนายหมู่ลูกเสือ ทัวนายหมู่ลูกเสือเป็นผู้ นำให้ตรงทิศทาง คนกลางของหมู่อยู่ตรงหลังนายหมู่ลูกเสือ ลูกเสืออื่นนอกคนกลางเป็นหลัก เวลาใดควรเคลื่อนที่อย่างไร เวลาใดควร หยุด ย่อม เป็น หน้าที่ นายหมู่ ลูกเสือ จะ วินิจฉัยให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และ การปฏิบัติของ หน่วย ข้างเคียง การหยุดเคลื่อนที่ของให้ ได้ ไซ้ ทักามังเต็มทีและเตรียมการให้พร้อมเพรียงจึง ไม่ตชนยัคแนว.

๕๘. แถวขยายในทางตั้งใช้สำหรับเคลื่อนที่ในเมื่อ นายหมู่ลูกเสือเห็นว่าการเคลื่อนที่เป็นแถวคองจะเป็นอันตรายมากกว่า หรือใช้ในโอกาสที่จะเริ่มทำการในทางข้างโดยเร็ว การขยายกระทำตามคำสั่ง ระยะคือ ...ก้าว ขยายแถวไปทางหน้า (หลังหรือหน้าและหลัง) การปฏิบัติอื่นใดมตามทักกล่าวแล้วในข้อ ๕๔, ๕๕ ให้ลูกเสือเดินตรงคองหน้าหรือคองไปตามภูมิประเทศ.

๕๘. การบอกที่หมายต้องชัดเจน ใช้คำบอก
ขวา, ซ้าย เข้าใจเร็วกว่าบอกทิศ ขวา, ซ้าย ให้
เข้าใจขวา, ซ้าย ของฝ่ายตน.

ตอนที่ ๔

การหัดเป็นหมวดและกองลูกเสือ

กล่าวทั่วไป

๖๐. ลูกเสือหมวดหนึ่งตามธรรมดามีกำลัง ๒ ถึง
๔ หมู่ลูกเสือกองหนึ่งมีกำลัง ๒ ถึง ๔ หมวด หมวด
ลูกเสือหมวดหนึ่งมีผู้บังคับหมวดลูกเสือเป็นผู้บังคับ
บัญชาและผู้ช่วยตามอัตรา.

กองลูกเสือเป็นหน่วยสำคัญในการฝึกและอบรม
ในหน่วยผู้บังคับบัญชาและลูกเสือผู้ฝึกกันอยู่ด้วยวินัย
และมีศรัทธา ต่างฝ่ายต่างมีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน.

ชื่อเสียงของกองลูกเสือและความเชื่อถือไว้วางใจ
ในกองลูกเสือนั้น ย่อมเกิดจากความสามารถและ
ความประพฤติของลูกเสือทั้งในและนอกเวลาฝึก เมื่อ

ชื่อเสียงของกองลูกเสือตัวเดียว ถิ่นหอมหนักคดคว
ลูกเสือด้วย.

ไม่มีใครกล่าวว่าลูกเสือ ก. ประพฤติชั่ว หรือ
แสดงความเคารพไม่ดี แต่เขากล่าวว่า ลูกเสือของ
โรงเรียนนั้นๆ ประพฤติชั่วหรือแสดงความเคารพไม่ดี.

ฉะนั้นลูกเสือต้องบำเพ็ญตนอนุโลมตาม อย่าให้
เขาดูรายชื่อโรงเรียนของคุณได้.

๖๑. ผู้บังคับกองลูกเสือเป็นผู้รับผิดชอบในการ
ฝึกลูกเสือในกองของคุณโดยตลอด ดังนั้นจึงควร
พยายามรู้จักฐานส่วนตัว และทางบ้านของลูกเสือทั่ว
ทุกคน เพื่อประกอบการพิจารณาหยั่งรู้สติปัญญา
ความสามารถทางความคิด และกำลังทางกายได้เป็น
คนๆ ไป ผู้บังคับกองลูกเสือคือครูผู้แนะนำสั่งสอน
ลูกเสือในกองของคุณ จึงต้องหมั่นกระตุนเตือนและชัก
จูงลูกเสือให้คึกคักอยู่ และช่วยผลักดันให้มีความสามัคคี
ปรองดองกันด้วย ผู้บังคับกองลูกเสือจะกระทำหน้าที่
ได้สำเร็จต่อเมื่อลูกเสืออยู่กับ ลูกเสือเอง ๆ เท่านั้น

การบำเพ็ญตนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้นำบังคับของลูกเสือเอง
นั้น เป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าคำสั่งสอน เพราะธรรมชาติ
ของเด็กทุกคนที่จะกระทำตามแบบอย่างมากกว่าสอน.

๖๒. การหัดเบ็นกองเป็นหน่วยสำหรับปลูกฝัง
วินัย สำหรับฝึกนายหมวดและ นายหมู่ลูกเสือและ
สำหรับฝึกผู้ซึ่งจะขึ้นเป็นนายหมู่ลูกเสือในอนาคตด้วย
เพราะฉะนั้นจะต้องรวมกองหัดบ่อยๆ ไม่ควรรอไป
เร่งรัดหัดกันในเวลาทีใดทีหนึ่งจะต้องแสดงการหัดเบ็นกอง
นั้นเลย.

หมวดที่ ๑

รูปแถวชีวิตของหมวดและกองลูกเสือ

๖๓. รูปแถวชีวิตของกองลูกเสือมีดังนี้ คือ.

แถวหน้ากระดาน

แถวตอนหมู่.

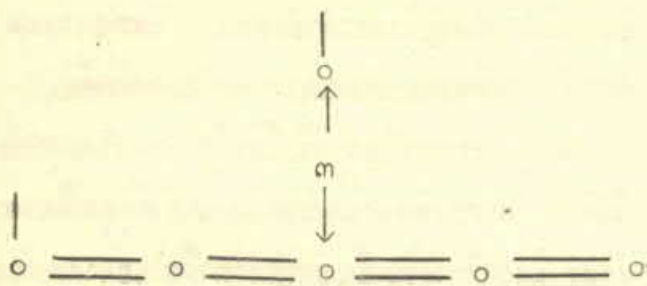
แถวตอนคู่.

แถวตอนเดี่ยว.

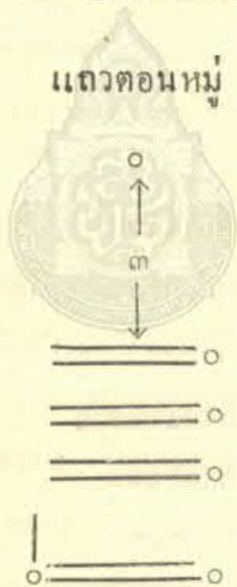
แถวตอนเดินทาง.

๕๖

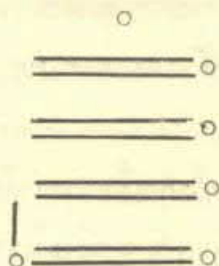
หมวดและกองลูกเสือในรูปแถวหน้ากะดาน

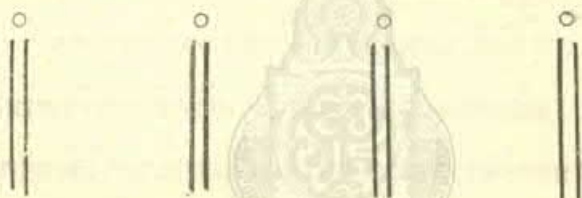
แถวตอนหมู่

แถวตอนเดินทาง

แถวตอนคู่

แถวตอนเดี่ยวจัดตอนโถมตามข้อ ๓๓ ก.

๖๔. แถวหน้ากระดานนั้นตามธรรมดาเป็นรูปแถว
สำหรับรวมหมวดหรือกอง การตั้งแถวรูปนี้ให้หมู่
ต่างๆ จัดแถวตั้งทักแถวในการหัดเป็นหมู่ตั้งเรียงเคียง
กันตามลำดับเลขหมายหมู่จากขวาไปซ้าย (ดูรูปแถว
หน้ากระดาน).

ถ้าผู้บังคับหมวดหรือกองลูกเสือเป็นผู้จัดหาเอง จะ
อยู่ในที่ใดก็ได้ แล้วแต่สะดวกแก่การตรวจตราบังคับ
บัญชาแถว.

รองผู้บังคับกองลูกเสือประจำกองซ้ายของกองลูก
เสือ ถ้ามีรองผู้บังคับกองลูกเสือตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปให้
คนที่ ๒ และคนถัด ๆ ไปเข้าประจำกองซ้ายของหมู่ถัด
จากหมู่สุดท้ายเป็นลำดับไป.

ผู้บังคับหมวดประจำกองขวาหมวดของตน.

แถวตอนหมู่ เป็นรูปแถวสำหรับจัดเดินตามภูมิ
ประเทศในราชการสนาม ในการนี้อาจใช้แถวตอน
คู่แถวตอนเดี่ยวได้ อีกด้วย เช่น จะต้องเดินผ่านที่แคบ
เป็นต้น.

๖๕. การเข้าแถว การจัดแถวให้เรียบร้อยและการ
หัดท่วงท่าให้ ไซ้ คำบอกและปฏิบัติตามที่กล่าวแล้วใน
การหัดหมู่ แต่ในการบัญชาหมู่ลูกเสือไม่ต้องนับด้วย
และในการนับสอง ให้ลูกเสือทุกหมู่ นับสองเป็นหมู่ ๆ
ตัวนายหมู่ลูกเสือไม่ต้องนับ.

หมวดที่ ๒

การเปลี่ยนรูปแถวและการเปลี่ยนทิศหน้าแถว

๖๖. การเปลี่ยนจากแถวหน้ากระดานเป็นแถวตอน
ย่อมกระทำได้ด้วยคำบอกดังต่อไปนี้.

ก. เมื่อมีคำบอกว่า (๓) ด้วยหมู่เดียวขวา (ซ้าย)
(๒) หน้าเดิน (วิ่ง).

ถ้าแถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่ให้ใช้คำบอกว่า
“ท่า” แทนคำว่า “หน้า—เดิน (วิ่ง).

เมื่อต้นคำบอกที่ ๒ แล้ว ให้ต่างหมู่ต่างแถวไป
ตามข้อ ๕๐ ข. การเดินจะยุติได้ ด้วยคำบอกว่า
“หยุด” หรือ “เดิน (วิ่ง) ตรง”

ข. เมื่อมีคำบอกว่า (๓) ขวา (ซ้าย)—หัน
(๒) ดังหมู่ซ้าย (ขวา)
(๓) หน้า—เดิน (วิ่ง)

ถ้าแถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่ ให้ใช้คำบอกว่า
“ท่า” แทนคำบอกที่ ๓ เมื่อต้นคำบอกที่ ๓ แล้ว
ให้ลูกเดินหันไป เมื่อต้นคำบอกที่ ๓ แล้ว ให้ต่างหมู่

ต่างคั่งหมูซ้าย (ขวา) ตามข้อ ๕๐ ก.

ถ้าแถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่ เมื่อต่างหมูต่าง
กระทำเสร็จแล้ว ให้บอกว่า “หยุด” หรือ “เดิน
(วิ่ง) — ตรง”.

ค. เมื่อมีคำบอก (๑) ขวา (ซ้าย) — หัน

(๒) ด้วยหมูเดียวขวา

(ซ้าย)

(๓) หน้า — เดิน (วิ่ง)

เมื่อมีคำบอกที่ ๑ แล้ว ให้ลูกเดินหันไป เมื่อ
มีคำบอกที่ ๓ แล้ว ให้ต่างหมูต่างออกเดิน (วิ่ง)
และเดียวขวา (ซ้าย) เมื่อหมูทั้งหลายเดินไปได้
๕๐ องศาแล้ว ให้ผู้กำกับลูกเดินบอก “เดิน
(วิ่ง) — ตรง”.

๖๑. หมวกหรือกองลูกเดินแถวตอนหมู่จะเปลี่ยน
เป็นแถวหน้ากระดานโดยไม่เปลี่ยนทิศทางแถวได้ดังนี้.

เมื่อมีคำบอก (๑) ค้างของซ้าย (ขวา)

(๒) หน้า — เดิน ถ้าแถวกำลัง

เดิน (วิ่ง) อยู่ และจะให้คงเดิน (วิ่ง) ค่อยไป ให้
บอกว่า “ก้าว” แทนคำบอกที่ ๒.

ถ้ามีคำบอกในเวลาที่แถวคงอยู่กับที่ เมื่อต้นคำ
บอกที่ ๒ แล้ว ให้ลูกเลือกหมู่ต่างๆ เว้นแต่หมู่ที่อยู่
หน้า ออกเดิน ในขณะที่เริ่มออกเดินนั้นให้หันถึงซ้าย

(ขวา) ไปด้วยในตัว เมื่อหมู่ใดเดินพ้นมักซ้าย

(ขวา) ของหมู่ที่อยู่หน้าคนแถว ให้นายหมู่ลูกเลือกบอก
ถึงขวา (ซ้าย) — หัน ลูกเลือกหันและเดินต่อไปจน
เกือบเต็มแถวกับหมู่หน้าแล้ว นายหมู่ลูกเลือกบอก
“หยุด”.

ถ้าเป็นเวลาที่แถวกำลังเดินอยู่ จึงให้หมู่หน้าซอย
เท้าในเมื่อได้ยินคำบอกที่ ๒ ส่วนหมู่อื่นๆ ให้ปฏิบัติ
ตัวถนัดแล้วสำหรับแถวคงอยู่กับที่ทุกประการ ครั้น
เมื่อหมู่ใดขึ้นมาเสมอหมู่หน้าแล้ว จึงให้นายหมู่ลูกเลือก
บอก “ซอยเท้า”.

ถ้าแถวกำลังเดินอยู่ ประสงค์จะให้ทำโดยอาการ
วิ่ง จึงให้บอกว่า “วิ่ง” แทนคำว่า “ก้าว” เมื่อ

ถูกเดินไต่ยีนคำบอกเช่นนี้ ให้ถูกเดินในหมุ่ที่อยู่หน้า
คงเดินต่อไปตามปกติ ส่วนหมุ่อื่นๆ ให้วิ่งกึ่งซ้าย
(ขวา) ขึ้นไป โดยอาศัยคำบอกและวิธีปฏิบัติทำนอง
เดียวกับที่กล่าวแล้ว เมื่อหมุ่ใดขึ้นไปเสมอแนวหมุ่
หน้าแล้ว ให้นายหมุ่ถูกเดินบอกว่า “เดินทำ”.

ถ้าเป็นเวลาที่แถวกำลังวิ่งอยู่ เมื่อไต่ยีนคำบอก
ที่ ๒ แล้ว ให้ถูกเดินในหมุ่หน้า เปลี่ยนจากวิ่งเป็น
เดินเต็มก้าว ส่วนหมุ่อื่นๆ ให้ทำกึ่งซ้าย (ขวา)
วิ่งขึ้นไปโดยอาศัยคำบอก และวิธีปฏิบัติทำนองเดียวกับ
ที่กล่าวมาแล้ว เมื่อหมุ่ใดขึ้นไปเสมอหมุ่หน้าแล้ว
ให้หมุ่ถูกเดินบอก “เดินทำ”

๖๘. หมวดยกของถูกเดินแถวคอนหมุ่จะเปลี่ยน
เป็นแถวหน้ากระดานและเปลี่ยนทิศหน้าแถวไป ๙๐ องศา
ได้ดังนี้.

- ก. เมื่อมีคำบอกว่า (๑) ด้วยหมุ่เดียวซ้าย (ขวา)
(๒) หน้า—เดิน (วิ่ง) ถ้า
แถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่และจะให้คงเดิน (วิ่ง) ต่อไป

ให้บอกว่า “^{๒๕}ตำ” แทนคำบอกที่ ๒.

ถ้ามีคำบอกในเวลาที่แถวตั้งอยู่กับที่ เมื่อต้นคำบอกที่ ๒ แล้ว ให้ลูกเสือต่างหมู่ต่างกระทำเดี่ยวซ้าย (ขวา) ไปจนครบ ๘๐ องศา แล้วผู้บังคับกองลูกเสือบอก “แถว-หยุด” หรือ “เดิน (วิ่ง) - ตรง”

ถ้าแถวกำลังเดินอยู่ จะให้ทำโดยอาการวิ่งจึงให้บอกว่า “วิ่ง” แทนคำว่า “ตำ”

ข. เมื่อมีคำบอกที่ (๓) ขวา (ซ้าย) - หัน

(๒) ดังหมู่ขวา (ซ้าย)

(๓) หน้า-เดิน (วิ่งหรือตำ)

เมื่อต้นคำบอกที่ ๓ ให้ลูกเสือหันไปตามคำบอก เมื่อต้นคำบอกที่ ๓ ให้ลูกเสือต่างหมู่ต่างทำดังหมู่ตั้งแถวแล้วในข้อ ๕๐ ก.

ค. เมื่อมีคำบอกที่ (๓) ขวา (ซ้าย) - หัน

(๒) ด้วยหมู่เดี่ยวซ้าย (ขวา)

(๓) หน้า-เดิน (วิ่ง) ถ้า

แถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่และจะคงให้เดิน (วิ่ง) ต่อไป

ให้บอก่า “ก้าว” แทนคำบอกที่ ๓

ถ้ามีคำบอกในเวลาที่แถวตั้งอยู่กับที่ เมื่อสนคำบอกที่ ๑ ให้ลูกเดินหันไป เมื่อสนคำบอกที่ ๓ ให้ลูกเดินออกเดิน (วิ่ง) และเดินไปเมื่อได้ ๙๐ องศา แล้ว ให้ผู้บังคับกองหรือหมวดลูกเดินบอก “เดิน (วิ่ง) — ตรง”

ถ้าแถวกำลังเดินอยู่จะให้ทำโดยอาการวิ่งให้บอก่า “วิ่ง” เป็นคำบอกที่ ๓

๖๘. หมวดหรือกองลูกเดินแถวตอนหมู่จะเปลี่ยนเป็นแถวตอนเดินทางได้ด้วยคำบอก่า “ตอนเดินทาง” เมื่อมีคำบอกแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาต่างๆ ไปประจำที่ตามรูปแถวตอนเดินทาง.

ลูกเดินต่างๆ ย่นระยะต่อระหว่างหมู่ให้สั้นลงเหลือ ๑ ก้าว.

๗๐. ถ้าจะให้กลับเดินเป็นตอนหมู่ ให้บอก่า “เดินตอนหมู่” เมื่อมีคำบอกแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาถอยไปประจำที่ และให้ลูกเดินไว้ระยะต่อตามกำหนดของ

แถวคอนหม.

๗๓. เมื่อมีคำบอก (๓) เดี่ยวขวา (ซ้าย)
(๒) หน้า—เดิน (วิ่ง)

ถ้าแถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่ให้บอก “ก้าว” แทนคำบอกที่ ๒

เมื่อต้นคำบอกที่ ๒ แล้ว ให้ตามลูกเดินคู่หน้าเริ่ม
เดี่ยวไป การเดี่ยวนั้นจะยุติลงด้วยคำบอก “เดิน (วิ่ง)
—ตรง” ส่วนตัวหรือคู่อื่นถัดไปนั้น ให้ออกเดิน
(วิ่ง) ตรงไป ถ้าแถวกำลังเดิน (วิ่ง) อยู่ก็ให้คงเดิน
(วิ่ง) ตรงไปข้างหน้า จนถึงทวงตัวหรือคู่หน้าที่สุด
เดี่ยวให้เดี่ยวตามไป.

ถ้าเป็นคอนหมุ่ นายหมุ่ลูกเดินเป็นผู้บอกให้เดี่ยว
โดยใช้คำบอก “เดี่ยวขวา (ซ้าย)—ก้าว” เมื่อหมุ่
เดี่ยวไปได้ก็แล้วให้บอก “เดิน (วิ่ง) —ตรง”

ถ้าเป็นแถวคอนเรียงคู่หรือแถวคอนเดี่ยว ให้ต่าง
คู่หรือต่างคนเดี่ยวไปเองในเมื่อไปถึงจุดที่เดี่ยว.

นอกจากนี้ให้ปฏิบัติตามหลักต่างแล้วในข้อ ๕๐ ง.

ตอนที่ ๕

การหัดเป็นกองใหญ่

กล่าวทั่วไป

๗๒. กองใหญ่ตามปกติมีกำลัง ๓ ถึง ๕ กองลูก
เดี่ยว กับกองบังคับการกองใหญ่.

ผู้บังคับการกองใหญ่ รองผู้บัญชาการกองใหญ่
(ถ้ามี) ลูกเดี่ยวรับใช้ของผู้บัญชาการกองใหญ่ ลูกเดี่ยว
แตรเดี่ยว ลูกเดี่ยวธงสัญญาณ (ถ้ามี) รวมกันเป็น
กองบังคับการกองใหญ่.

๗๓. กองลูกเดี่ยวภายในกองใหญ่ ให้คงมีกำลัง
และจำนวนหมู่เท่าที่กองนั้นๆอยู่ ห้ามไม่ให้สับเปลี่ยน
หรือแบ่งแยกจากกองหนึ่งไปให้แก่อีกกองหนึ่ง เพื่อ
บำรุงรักษาความรู้ อดรักษหมู่ของกองลูกเดี่ยวให้ทรงอยู่.

๗๔. ผู้บังคับการกองใหญ่เป็นผู้นำกองใหญ่ตลอด
เวลาที่กองใหญ่ยังรวมเป็นแถวชิดอยู่ โดยอาศัยคำ
บอกหรือสัญญาณและคำสั่ง เมื่อผู้บังคับการกองใหญ่

ต้องไปเสียจากกองใหญ่ จนไม่สามารถจะบังคับ
บัญชาการได้โดยตรงแล้ว จึงให้ของผู้บังคับการกอง
ใหญ่ (ถ้ามี) หรือผู้บังคับกองลูกเล็กซึ่งมีอาวุโส
สูงสุดเป็นผู้นำกองใหญ่ต่อไป.

หมวดที่ ๑

รูปแถวซิดของกองใหญ่

๑๕. รูปแถวซิดของกองใหญ่มีดังนี้

แถวหน้ากระดาน

แถวตอนแรกของลูกเสือ

แถวตอนหมื่น

แถวตอนเดินทาง

แถวตอนคู่

แถวตอนเดี่ยว

๑๖. แถวหน้ากระดานเป็นแถวสำหรับเข้าแถวรวม
เป็นกองใหญ่ การจัดแถวหน้ากระดานนั้นให้ของ
ลูกเสือทั้งหลายตั้งเรียงเคียงกันไม่เกินระยะเคียงระหว่าง

กองลูกเสือ กองลูกเสือทุก ๆ กองจัดแถวหน้ากระดาน
ตามข้อ ๖๓ และข้อ ๖๔ ทุกประการ.

ผู้บังคับการกองใหญ่อยู่กึ่งกลางแถว ห่างจาก
แถวที่ ๓ ระยะ ๓ ก้าว แต่ถ้าทำการหัดเองจะอยู่ที่ใด
ซึ่งสะดวกแก่การหัดก็ได้.

กองผู้บังคับการกองใหญ่ยืนเรียงเคียงกันกึ่งกลาง
กองใหญ่ หันแถวที่ ๒ ระยะ ๓ ก้าว ยืนตามลำดับ
ลูกเสือแถวเดียว รองผู้บังคับการกองใหญ่ ลูกเสือ
รับใช้ ลูกเสือสัญญา.

ถ้าผู้บังคับการกองใหญ่มีคำสั่งว่า ลูกเสือแถว
เดียวประจำบงกชวา (ซ้าย) ให้ลูกเสือแถวเดียวไป
ประจำบงกชวา (ซ้าย) เรียง ๓ เต็มอ แถวที่ ๓ เว้น
ระยะเคียง ๓ ก้าว จากบงก เมื่อมีคำสั่งว่าลูกเสือ
แถวเดียวประจำที่ ให้กลับไปที่ประจำที่เดิม.

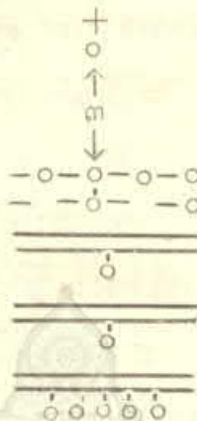
๗๗. แถวตอนกองลูกเสือมี ๒ อย่าง คือแถว
ตอนกองลูกเสือขรรคมคาบกับแถวตอนกองลูกเสือปัก
ระยะ แถวตอนกองลูกเสือขรรคมคานั่นกองลูกเสือทั้งแถว

หน้ากระดานชั้นกัน บั๊กขาวของกองลูกเดินตรงเป็น
แนวเดียวกัน ระยะคั่นระหว่างกองลูกเดินเท่ากว้างหน้า
แถวของกองลูกเดิน ผู้บังคับการกองใหญ่จะอยู่ที่ใด
ก็ได้แล้วแต่สะดวกแก่การตรวจตราบังคับบัญชา แต่
ในเวลาที่จะรวมกองใหญ่หลายกองให้อยู่ในบังคับบัญชา
ผู้ใดผู้หนึ่งจึงให้ ผู้กำกับกองใหญ่ประจำที่กองกลางตอน
หัว ห่างจากแถวที่ ๑ ของกองลูกเดินหัวตอน ๓ ก้าว
แต่ระยะวัดประจำข้างหน้าผู้กำกับกองใหญ่ห่าง ๓ ก้าว
ส่วนเจ้าหน้าที่ในกองบังคับการกองใหญ่นอกจากนี้ให้
ไปประจำอยู่ที่ท้ายตอน รองผู้บังคับการกองใหญ่อยู่ที่
บั๊กขาวของกองบังคับการกองใหญ่.

แถวตอนกองลูกเดินบดระยะนั้น จัดเหมือนแถว
ตอนกองลูกเดินธรรมดาทุกประการ แต่ระยะคั่นเป็น
๕ ก้าว หรือจะให้สั้นเท่าใดก็ได้แล้วแต่จะสั่ง.

แถวตอนกองลูกเดินเป็นรูปแถวสำหรับรวม กอง
ใหญ่ในที่แคบ.

แถวตอนกองลูกเสือธรรมดา

๗๗. แถวตอนหมู่ แถวตอนเดินทาง แถวตอน
 คี่และแถวตอนเดี่ยวหนึ่ง กองลูกเสือทั้งหลายจัดรูปแถว
 ตอนนั้น ๆ ทั้งข้อนี้กันตรงเป็นแนวเดียวกัน ส่วนลูกเสือ
 แตรเดี่ยวและเจ้าหน้าที่ในกองบังคับการกองใหญ่ประจำ
 ที่เช่นเดียวกันเมื่อจัดเป็นแถวตอนลูกเสือ.

รูปแถวเหล่านี้โดยมากใช้ในการเคลื่อนที่ ใน
 โอกาสผู้บังคับการกองใหญ่จะอยู่ที่ใดก็ได้ไม่จำกัด.

๘๘. การเข้าแถว การจัดแถวให้เรียบร้อยและการหัด
ทั้งปวงให้ ใช้คำบอกและปฏิบัติตามที่กล่าวแล้วในการ
หัดเป็นกองลูกเสือ แต่ถ้าประสงค์จะให้เน้นภายในกอง
ลูกเสือก็ให้บอกว่า “ กองลูกเสือ - นั้บ ” หรือ
“ กองลูกเสือ - นั้บ ๒ ”.

หมวดที่ ๒

การเปลี่ยนรูปแถว

๘๐. การ เปลี่ยน จาก แถว หน้า กระดาน เป็น แถว
คอนค่างๆและการเปลี่ยนกลับตรงกันข้ามให้ ใช้คำบอก
และปฏิบัติโดย อนุ โจน ตาม การ หัด แถว สำหรับ กอง ลูก
เสือ คือ เทียบกองใหญ่เป็นกองลูกเสือ และกองลูกเสือ
เป็นหมู่ ส่วนคำบอกให้เปลี่ยนตามขนาดหน่วยนั้นๆ
เช่น จากแถวคอนหมู่เป็นแถวหน้ากระดาน บอกว่า
“ คึงกองใหญ่ขวา (ซ้าย) ” เป็นต้น.

๘๑. เมื่อกองใหญ่จัดเป็นแถวคอนกองลูกเสือมีด
ระยระยอยู่ ผู้กำกับ กองใหญ่จะ เปลี่ยน เป็นแถว หน้า

กะตาดกัถิ ถูกเลื่อยยอมปฏิบัติไม่ได้ระทดกเท่าในเวดว
 ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐
 ทจตเป็นแถวคอกของถูกเลื่อยรรรตา ฉะนั้นเมื่อเห็น
 ว่าถ้าใช้คำบอกถูกเลื่อยจะปฏิบัติไม่ได้ระทดกแล้วก็ให้ ใช้
 คำดังได้.

ตอนที่ ๖

การตรวจพลสวนสนาม

กล่าวทั่วไป

๘๒. การตรวจพลสวนสนามจำแนกเป็น.

๑. การตรวจพลสวนสนามต่อจากการ
 ฝึกซ้อมในสนาม.

๒. การตรวจพลสวนสนามในโอกาส
 พิเศษ.

๘๓. ใน การตรวจพลสวนสนาม ต่อจากการฝึก
 ซ้อมในสนามนั้น ให้ใช้เครื่องแต่งตัวและเครื่องประจำ
 กายตามทมอยู่^{๘๔}ในเจดานั้น.

๘๔. การตรวจพลสวนสนามในโอกาสพิเศษนั้น
 ให้นายกถูกเลื่อยจังหวัด ผู้ตรวจการใหญ่มณฑลหรือ

ภาค และอุปนายกสภากรรมการกลาง ๆ เป็นผู้ตั้ง
ในคำสั่งนี้จะต้องระบุถึงเรื่องเครื่องแต่งกาย (เครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์ เครื่องหมาย ฯลฯ) จำนวนของ
ผู้บังคับกองลูกเสือซึ่งจะให้จัดเข้าแถวรับตรวจพลสวน
สนามโดยตลอด.

๔๕. ถ้ากองใหญ่ในอำเภอหรือแขวงเดียวกัน ตั้ง
แค่ ๒ กองขึ้นไปรับตรวจพล ให้ผู้ตรวจการแขวง
หรือนายกเทศาภิบาลอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชา ถ้ากองใหญ่
เหล่านี้มาจากต่างอำเภอหรือต่างแขวงกัน ก็ให้ผู้ตรวจ
การแขวงหรือนายกเทศาภิบาลอำเภอซึ่งมีอาวุโสเป็นผู้
บังคับบัญชา.

ถ้าลูกเสือหลายจังหวัดรวมกัน ให้จัดการบังคับ
บัญชาเช่นใดก็ตามที่กวดำแล้ว.

๔๖. การชี้แจงทัณฑ์ลงในเรื่องการตรวจพลสวน
สนาม ให้ผู้ตรวจพลสวนสนามเป็นผู้กวดำแต่ผู้เดียว
เท่านั้น.

หมวดที่ ๑

ระเบียบการ

๑๗. ผู้บังคับบัญชาแถวตรวจพลสวนสนาม มี
หน้าที่เตรียมการหมายแนวและตำแหน่งต่าง ๆ ดังข้อ
ต่อไปนี้ให้เรียบร้อยก่อนเริ่มทำการตรวจพลสวนสนามคือ.

ก) แนวและที่ตั้ง สำหรับ หน่วยทั้งหลายที่จะรับ
ตรวจพลอย่างน้อยควรหมายตำแหน่งที่ตั้งบนกระดาษของแนว
หน้าทุก ๆ กองใหญ่.

ข) เขตต์แสดงความเคารพ คือหมายแนวซึ่ง
หน่วยลูกเสือจะต้องเริ่มแสดงความเคารพและเลิกแสดง
ความเคารพในการสวนสนาม แนวจะใช้ลูกเสือ ๒ คน
ยืนเป็นหลักทหมายห่างจากกันโดยปกติ ๕๐ ก้าว คน
หนึ่งยืนอยู่ระยะ ๒๐ ก้าวก่อนถึงผู้ตรวจ ฯ สำหรับ
หมายแนวความเคารพ อีกคนหนึ่งยืนอยู่ระยะ ๒๐
ก้าวก่อนผู้ตรวจ ฯ ไป สำหรับหมายแนวเลิกแสดง
ความเคารพหรือถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายผู้ตรวจ. ฯ นาย
(หรือชี้นำ) หรือใช้ธงปักแสดงเป็นหลักได้ก็ยิ่งดี.

ค) คำบดเริ่มส่วนสนาม และ ปลาย ทาง ส่วนสนาม เพื่อหมายคำบดซึ่งหน่วยจักต้องเริ่มทำการ ส่วนสนาม และเตยวออกจากทางเดินส่วนสนาม ใช้ธงหรือตุ๊กเตียนเป็นทหมายแห่งธง ๓ ให้ได้แนวกับแนวแสดงความเคารพ คำบดเริ่มส่วนสนามและปลายทางส่วนสนามควรอยู่ห่างจากหลักแสดงความเคารพ ๕๐ หรือ ๒๐๐ เมตร ทงนตั้งแถวแต่ขนาดพื้นที่ขนาดหน่วยตุ๊กเตียนจะเข้าส่วนสนาม แล้วแต่จะส่วนสนามก็ควร และแถวแต่เมื่อส่วนสนามเสร็จแล้วหน่วยตุ๊กเตียนจะมาตั้งแถวอีกครั้งหนึ่งหลายแถวจากต้องอยู่ตรงไหน.

ง) คำบดที่ตั้งกองแถววง ตรงหน้าผู้ตรวจพลส่วนสนาม.

กิจการทั้งหลายตามทกแถวแถว ถ้าเป็นการตรวจพลส่วนสนามซึ่งกองใหญ่หลายกองเข้าทำการแล้ว ควรเตรียมการทุกอย่างดังหน้าไว้ให้พร้อมเพื่อความเรียบร้อยสง่างาม แต่ถ้าเป็นหน่วยตุ๊กเตียน

ขนาดย่อมแล้ว จะหมายเพียงแนวเริ่มแสดงความ
เคารพและเด็กแสดงความเคารพเท่านั้นก็ได้.

๘๘. ระบบการจัดแถวให้เรียบร้อย ไม่ว่าในเวลา
ตั้งแถวรับตรวจพลหรือในเวลาสวนสนาม ให้ใช้ทาง
ขวาเป็นหลักเสมอ ในเวลาตรวจพลผู้บังคับกองลูกเสือ
และนายหมู่ที่อยู่ทางปีกขวาของกองหนึ่ง ๆ ต้องยืนให้
ตรง ผู้บังคับกอง ลูกเสือ และ นายหมู่ ที่อยู่ทางปีกขวา
ตรงหน้าคนเสมอ ในเวลาสวนสนามผู้ที่อยู่ปีกขวา
ของกองหนึ่ง ๆ เป็นผู้นำและ ต้องเดินให้ตรงคอคนหน้า
ทั้งรักษาระยะคืบเสมอ ไม่ต้องแถวแสดงความ
เคารพ.

๘๙. ระบบการตรวจพลสวนสนามตามที่กำหนด
ไว้นี้ให้ถือว่าใช้ได้สำหรับตามปกติ แต่ถ้ามีเหตุผล
อันสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงกำหนดการบางอย่าง เช่น
รูปกระบวนระยะคืบระยะเคียงซึ่งเนื่องด้วยลักษณะพื้นที่
ก็ดี หรือจำนวนหน่วยลูกเสือซึ่งเข้าทำการตรวจพล
สวนสนามก็ดี หรือเนื่องด้วยเหตุจำเป็นใด ๆ ก็ดี ผู้

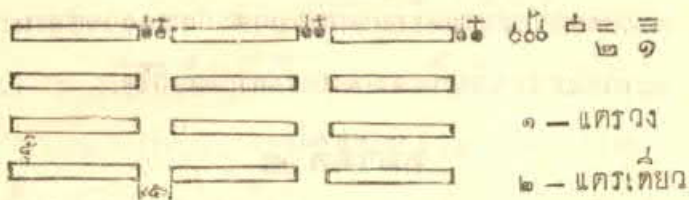
ตรวจพลส่วนต้นนามหรือผู้บังคับแถวตรวจพลส่วนต้นนาม
จะ กำหนดระเบียบขั้นตอนเฉพาะครั้งคราวนั้นก็ได้.

หมวดที่ ๒

การตรวจพล

๔๐. การตั้งแถวตรวจพล สำหรับกองใหญ่ ให้
จัดแถวหน้ากะดานหรือแถวตอนกองลูกตั้งมีระยะ
(ถ้าประสงค์จะให้ระยะสั้นเข้าอีกต้องสังเกต).

๔๑. กองใหญ่หลายกองในอำเภอหรือแขวงเดียวกัน
กัน ถ้าไม่มีคำสั่งกำหนดตั้งแถวอย่างอื่น ให้กองใหญ่
ตั้งเรียงเคียงกัน มีระยะเคียง ๕ ก้าว และภายในกอง
ใหญ่จัดแถวตอนกองลูกตั้งมีระยะ ผู้บังคับการกอง
ใหญ่ประจำทบภควาของใหญ่ของตน (ดูรูปในหน้า
ต่อไป) แตรสั้นของกองใหญ่ต่าง ๆ ในแขวงหรือ
อำเภอเดียวกันให้ ไปรวมอยู่ด้วยกันกับกองใหญ่ภควา.

๘๒. ลูกเสือหลายอำเภอหรือหลายแขวงในจังหวัดเดียวกัน ให้ตั้งแถวเรียงเคียงกันเป็นอำเภอๆ (หรือแขวง) มีระยะเคียง ๓๐ ก้าว หรือตงซ้อนกัน ระยะต่อ ๓๐ ก้าว ถ้าพื้นที่แคบไม่พอเพียงจะไว้ระยะต่อระยะเคียงสั้นกว่ากำหนดก็ได้ แต่จะตั้ง ภาย ในอำเภอ (หรือแขวง) ให้จัดแถวตามข้อ ๘๓.

๘๓. ถ้าลูกเสือรวมกันมากกว่๑๐๐คนและมาจากหลาย จังหวัดด้วยกัน ให้ตั้งการเรียงแถวและการบังคับบัญชาเป็นพิเศษทุกคราว.

๘๔. บรรดาผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้บังคับแถว รับตรวจพลซึ่งอยู่ในที่นั้น ให้เข้าประจำบกขวาหรือ

ซ้ายหน่วยตุ๊กเต็ของตน แล้วแต่ผู้ตรวจพลสวนสนาม
 จรมาทางใด ใ้ระยะเคียง ๓ ก้าว ยืนเรียงตาม
 ลำดับตำแหน่ง เมื่อผู้ตรวจพลสวนสนามเดินผ่านพัน
 ตนไปแล้ว จึงให้ออกเดินตามผู้ตรวจพลสวนสนาม
 ไปทางนอก (ไม่ใช่ระหว่างผู้ตรวจ ๖ กับแถว) จน
 คดอดหน้าแถวหน่วยตุ๊กเต็ของตน.

๑๕. ผู้บังคับแถวรับตรวจพลสวนสนามคนเดียว
 ยืนข้างหน้าแถว เมื่อผู้ตรวจพลสวนสนามเข้ามาใกล้
 ให้ผู้บังคับแถวรับตรวจพลสวนสนามบอกแถวแต่ง
 ความเคารพ แล้วรับไปยังบึงซึ่งผู้ตรวจพลสวนสนาม
 เข้ามา และรายงานพร้อม ด้วยส่งบัญชียอดตุ๊กเต็แก่ผู้
 ตรวจพลสวนสนาม ครั้นแล้วให้ตามผู้ตรวจพลสวน
 สนามไปทางนอก เรียงตามลำดับตำแหน่งในแนวผู้
 บังคับบัญชาตามข้อ ๑๔ เมื่อตามผู้ตรวจพลสวนสนาม
 ไปคดอดแถวแล้วให้รับไปยังหน้าแถว ให้สัญญาณ
 ให้เตรียมหยุดบรรเลงและบอก “เรียบอาวุธ”

๘๖. เมื่อมีคำบอกว่า “ชาว (ซ้าย) - ระวัง”
 “วันทยาอว” ให้ผู้บังคับบัญชาในแถวตั้งแต่ชั้นรองผู้
 ท้าบกองลูกเสือขึ้นไป กระทำท่าวันทยาหัตถ์ ลูกเสือ
 กระทำวันทยาอวและหันหน้าไปของผู้ตรวจพลส่วนต้นแถว
 ในจังหวะที่ ๒ ของท่าวันทยาอว แล้วแต่ตามไปจนกว่า
 ผู้ตรวจพลส่วนต้นแถวจะผ่านพ้นไป จึงให้หันหน้า
 แตรวง.

๘๗. ในการตรวจพลซึ่งมีลูกเสือหลายจังหวัด
 รวมกัน เมื่อผู้ตรวจพลส่วนต้นแถวมาถึงแถวลูกเสือ
 จังหวัดใด ให้นายกลูกเสือจังหวัดนั้นออกเดินตามผู้
 ตรวจพลส่วนต้นแถวตามข้อ ๘๓ ไปจนถึงแถวลูกเสือ
 จังหวัดของตน แล้วให้สัญญาณให้ แตรวง หยุด
 บรรเลง เมื่อมีคำบอกว่า “ซ้ายระวัง” ให้นายกลูก
 เสือจังหวัดซ้ายไปประจำทางปีกซ้ายแถว ลูกเสือ.
 เพื่อรอออกตามผู้ตรวจพลส่วนต้นแถวดังกล่าวแล้ว.

๘๘. ในการตรวจพลซึ่งมีลูกเสือหลายจังหวัด
 รวมกัน ให้แถวลูกเสือแสดงความเคารพ ๒ ครั้ง ครั้ง

แรกให้กระทำพร้อมกันตามสัญญาของผู้บังคับแถว
 ถูกต้องครบถ้วนเมื่อครบเพลงคำนับจบแล้ว ให้
 นายกลูกเสือจังหวัดต่างคนต่างบอกแถว “เรียบ—
 อ้าว” ก่อนไปเมื่อผู้ตรวจพลส่วนสนามมาถึง
 ๓ ก้าวห่างจากบึงแถวลูกเสืออำเภอ (แฉวง)
 ใดให้นายกลูกเสืออำเภอหรือผู้ตรวจการแขวงนั้นบอก
 “วันท้าว” เป็นครั้งที่ ๒.

๔๔. เมื่อผู้ตรวจพลส่วนสนามผ่านพ้นหน้าแถวลูก
 เสืออำเภอหนึ่ง (แฉวงหนึ่ง) และไปถึงบึงแถวลูกเสือ
 ของอำเภอ (หรือแฉวง) ถัดไปแล้ว ให้ผู้บังคับแถว
 ลูกเสืออำเภอ (หรือแฉวง) แรกออกไปหน้าแถวและ
 บอก “เรียบ—อ้าว” และ “พัก” หรือนำลูกเสือ
 ไปยังที่เริ่มค้นส่วนสนาม แล้วแต่ภาคเทศ.

หมวดที่ ๓

การสวนสนาม

๓๐๐. กองใหญ่อาจจัดแถวสวนสนามได้ดังนี้ คือ

เป็นแถวของตุ๊กเต็ (คือออกเดินทีละ
กองความกันไป).

เป็นแถวตอนนอกของตุ๊กเต็ (คือออก
เดินพร้อมกันทั้งกองใหญ่).

๓๐๓. ถ้าตุ๊กเต็ทั้งจังหวัดรวมกันส่วนสนาม ให้
จัดแถวเดินเป็นอำเภอหรือเป็นแขวงๆ ไป ได้ระยะต่อ
จากแถวสุดท้ายของอำเภอหรือแขวงข้างหน้าถึงแถว
ของอำเภอหรือแขวงข้างหลัง ๕๐ ก้าว.

๓๐๔. ถ้ามีแถวตั้งแต่ ๒ วงขึ้นไป ให้รวมเข้า
ด้วยกันและร่วมกันบรรเลงเพลงเดินประจำสำหรับตุ
๊กเต็อำเภอหรือจังหวัดนั้น ๆ.

๓๐๕. นายกตุ๊กเต็อำเภอหรือผู้ตรวจการ แขวง
เป็นผู้บอกแถวส่วนสนาม ถ้ากองใหญ่ส่วนสนามโดย
ลำพัง จึงให้ผู้กำกับกองใหญ่เป็นผู้บอกแถวส่วนสนาม.

๓๐๕. ในการส่วนสนามให้ ได้ระยะต่อไปนี้

ระหว่างกองตุ๊กเต็ ๒๐ ก้าว (ละ

เพราะสวนสนามเป็นแถวของตุ๊กเต็)

ระหว่างกองใหญ่ ๒๐ ก้าว

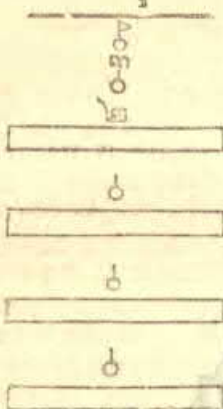
ระหว่างคอนลูกเต๋ออำเภอ ๔๐ ก้าว

ระหว่างคอนลูกเต๋อจังหวัด ๘๐ ก้าว

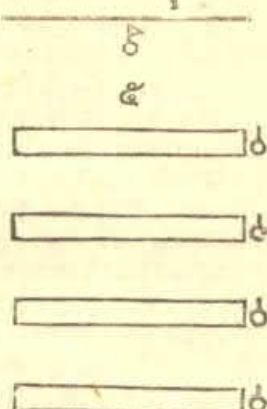
๓๐๕. เมื่อเสร็จการตรวจพลแล้ว ให้นายกตูก
เต๋ออำเภอหรือผู้ตรวจการแขวงนำลูกเต๋อในไต่บั้งคับ
ไปยังตำบลเริ่มสงคราม ในการนี้ให้นายกตูกเต๋อ
อำเภอหรือแขวงที่อยู่ข้างหลัง จัดการมีระยะให้ชัดกัน
เข้าไต่อย่างมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ เมื่อมีคำสั่งว่า
“สวนสนามเป็นแถวค่อนของลูกเต๋อ (เป็นแถวของ
ลูกเต๋อ)” ให้ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ลูกเต๋อเข้าประ
จำที่ตามรูปข้างล่างนี้ สำหรับการสงครามเป็นแถว
ของลูกเต๋อ ให้ผู้บังคับการกองใหญ่ไปประจำตรงกึ่ง
กลางข้างหน้า ๕ ก้าวห่างจากแถวของลูกเต๋อที่อยู่ข้าง
หน้าที่สุดในกองใหญ่ของตน ผู้กำกับลูกเต๋อไปประจำ
ตรงกึ่งกลางข้างหน้าของลูกเต๋อของตนห่าง ๒ ก้าว
สำหรับการสงครามเป็นแถวค่อนของลูกเต๋อให้ผู้
บังคับการกองใหญ่ไปประจำที่ดังกล่าวแล้ว ส่วนผู้

บังคับของลูกเสือคงขยับบังคับขวาของลูกเสือของตน.

แถวของลูกเสือ

แถวตอนนอกของลูกเสือ

๓๐๖. เมื่อจัดแถวตอนนอกของลูกเสือพร้อมแถวให้
บอก “แบก-ธนู” และ “ซอย-เท้า” เมื่อผู้บังคับ
บอกที่ ๒ ให้กองแถววงและแถวแถวต้นเริ่มออกเดิน
ส่วนกองใหญ่ (แถวลูกเสือทั้งอำเภอหรือทั้งแขวง) ให้
ซอยเท้าอยู่จนกว่าจะได้ระยะต่อ ๓๐ ก้าวจากแถวแถว
ต้นถึงแถวของลูกเสือที่ขยับข้างหน้าที่สุด ครั้นแล้วจึงให้
ผู้บังคับของลูกเสือ (ผู้บังคับการกองใหญ่ผู้บังคับแถวลูก
เสือทั้งอำเภอหรือทั้งแขวง) บอกว่า “หน้า-เดิน”

ผู้บังคับกองลูกเสือซึ่งประจำอยู่ที่บึงขวาหรือลูกเสือคนบึง
ขวานำแถวลูกเสือเดินให้เฉียงแนวลูกเสือหลักไปทีละยว.

๓๐๗. การแสดงความเคารพในเวลาสวนสนาม
ในการสวนสนามเป็นแถวของลูกเสือ ผู้บังคับกองลูก
เสือเป็นผู้บอกแถวแสดงความเคารพ ถ้าสวนสนาม
เป็นคอนกองลูกเสือให้ ผู้บังคับกองใหญ่เป็นผู้บอกแถว
แสดงความเคารพ.

เมื่อผู้บอกแถวเดินไปใกล้จะถึงลูกเสือหลักที่ ๓ (หลัก
เริ่มแสดงความเคารพ) จึงหันหน้าไปคุแถวลูกเสือ
ทางซ้ายและบอก “แถว—ท่า” ทันทีให้ผู้
บอกแถวทำท่ายืนทักพร้อมกับคำว่า “ท่า” ตาม
คำบอกให้ร้องผู้บังคับกองลูกเสือผู้บังคับหมวดทำท่า
ยืนทักหันหน้าไปทางขวาพร้อมกับลูกเสือ เมื่อ
แถวผ่านพ้นผู้ตรวจพลสวนสนามไป๒ ก้าวแล้ว นายนดา
ไม่ต้องแต่จับตามผู้ตรวจพลสวนสนาม แต่คงหันหน้า
อยู่ทางขวาท่อไป จนกว่าจะให้เลิกแสดงความเคารพ

โดยคำบอก “แกล-ตรง” คำบอกนั้นจะต้องบอกให้
 เจ้ารองคอกบเมื่อแถวหลังที่ติดถึงตึกแถวหลังที่ ๒ ตาม
 คำบอกนั้นใหม่ ซึ่งทำทำวนทยหัดถอยนั้นนตมขัดง และ
 หันหน้าแถวตรงพร้อมกบตึกแถว แถวคงเดินต่อไป.

ในการเดินผ่าน ให้ผู้บังคับแถวส่วนสนามกระทำ
 วนทยหัดถ เมื่อไปถึงตึกแถวหลังที่ ๓ และเดินตรงไป
 จนเต็มแถวตึกแถวหลังที่ ๒ จึงให้ถมขัดงแถววงล้อมตึก
 แถวที่ ๒ เข้าไปหาผู้ตรวจพลส่วนสนาม และไปยืนอยู่
 เบื้องขวา หลังลงไปข้างหลังของผู้ตรวจพลส่วนสนาม
 เด็กน้อย เมื่อไปถึงนั้นแล้วให้กระทำการวนทยหัดถและถม
 ขัดงยืนอยู่ในท่าตรงจนกว่าแถวตึกแถวในใต้บังคับจะ
 เดินผ่านไปหมดแล้ว จึงให้ถมขัดงแถวหลังที่ ๒ กลับ
 ไปยังหน่วยตึกแถว.

บรรดาผู้บังคับบัญชาที่เข้าประจำบังคับแถวชั้นคง
 แคนายกตึกแถวจังหวัดขึ้นไป ให้วงล้อมตึกแถวหลัง
 ที่ ๒ เข้าไปหาผู้ตรวจพลส่วนสนาม และเพราะนายกตึก
 แถวจังหวัดให้ถมขัดงหลังผู้ตรวจพลส่วนสนามไปยืนอยู่

ทางซ้ายของผู้ตรวจพลสวนสนาม ส่วนผู้บังคับบัญชา
ถูกเลื่อนออกจากนี้ ให้ ไปยืนอยู่ ทางขวาของผู้ตรวจพล
สวนสนาม ตามลำดับที่มาถึงก่อนและหลัง.

บรรดาเจ้าหน้าที่ในกองบังคับการให้เดินตรงไปจน
ผ่านพันตูกแถวสุดท้ายที่ ๒.

๓๐๘. ให้บรรดาผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้บังคับ
แถวถูกเลื่อนสวนสนามซึ่งอยู่ในที่นั้น แต่มิได้เข้าประจำ
บังคับแถวนั้น เขารวมเดินกับแถวถูกเลื่อนแค่คำฟังคำสั่ง
เดียว ไม่มีการบังคับการและให้เดินตามกันโดยลำดับ
อาจใช้ทางขวาแนวทางเดินของผู้บังคับแถวถูกเลื่อนสวน
สนามเดิมกับแถวแถวต้นที่ ๓ ห่างจากแถวแถวต้น
นี้ ๓ ก้าว.

๓๐๙. เมื่อจบประจำกอง ของคณะถูกเลื่อนและผู้
บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้ควบคุมกองถูกเลื่อนขึ้นไป ผ่านมา
กับกระบวนถูกเลื่อนสวนสนาม ให้บรรดาผู้บังคับบัญชา
และเจ้าหน้าที่ถูกเลื่อนซึ่งอยู่ตรวจพลสวนสนามนั้น แสดง
ความเคารพโดยกระทำวันทยหัตถ์.

หมวดที่ ๔

ข้อปฏิบัติสำหรับเตร้าน

กองตรวจและเจ้าหน้าที่ประจำธงฯ

๓๓๐. ในการตรวจพลเมื่อได้ยินคำบอกหรือได้เห็นสัญญาณให้กระทำวันทยาอุส ให้กองตรวจบรรเลงเพลงคำนับตามข้อบังคับระเบียบการเคารพ เทร้านไม่ต้องเบ้า เว้นแต่เมื่อไม่มีแถวจึงให้เตร้านเบ้าเพลงคำนับ.

เมื่อแถวเบ้าคำนับจบแล้ว ให้บรรเลงเพลงเดินประจำของลูกเสือจังหวัดนั้น ๆ จนกว่าผู้ตรวจพลส่วนสนามจะผ่านพ้นแถวลูกเสือจังหวัดนั้นไป.

ในการตรวจพลซึ่งมีลูกเสือหลายจังหวัดรวมกัน เมื่อแถวบรรเลงเพลงคำนับจบแล้ว ให้กองตรวจของลูกเสือจังหวัดที่อยู่ต้นทางที่ผู้ตรวจพลส่วนสนามเข้ามานั้น บรรเลงเพลงเดินดังกล่าวแล้วนั้นทันที ส่วนกองตรวจของกองลูกเสือจังหวัดอื่นๆ ให้ตั้งมั่นอยู่ก่อนต่อไป เมื่อผู้ตรวจพลส่วนสนามเกือบจะผ่านพ้นแถวลูก

เชื้ออำเภอรือหรือแขวงสุดท้ายของจังหวัดแรกนั้นแล้ว จึง
ให้เริ่มบรรเลงเพลงเดินประจำของลูกเชื้อจังหวัดนั้นๆ
ดังกล่าวแล้วในวรรคที่ ๒ นั้นเป็นลำดับไป.

๓๓๓. ในการส่งวันส่งนาม เมื่อมีคำบอกจำ “ชอย
เท้า” ให้กองแตรวงและแถวแตรขึ้นออกเดิน กองแตร
วงเริ่มบรรเลงเพลงเดินประจำของลูกเชื้อจังหวัด เมื่อ
กองแตรวงเดินไป ถึง ท้องทางจากลูกเชื้อหลักที่ ๑ ระยะ
๒๐ ก้าว ให้กระทำซ้ายหันเดินไปจนพ้นแนวปักซ้ายของ
แถวส่งวันส่งนาม ๓๐ ก้าว จึงเลี้ยวขวา เมื่อเลี้ยวไปแล้ว
ให้กระทำแถวขวาแสดงความเคารพต่อผู้ตรวจพลส่ง
วันส่งนาม ครั้นไปถึงทศวงหน้าผู้ตรวจพลส่งวันส่งนามให้
ชอยเท้า แล้วหยุดแถวกระทำขวาหัน หันหน้าไปสู่
ผู้ตรวจพลส่งวันส่งนาม.

เมื่อแถวของลูกเชื้อสุดท้ายของอำเภอ (แขวง) หรือ
จังหวัดเดินผ่านผู้ตรวจพลส่งวันส่งนามไปแล้ว ให้กอง
แตรวงออกเดินไป ตรงหน้าแถวเลี้ยวซ้ายตามกองลูก
เชื้อไป ระหว่างนั้นให้กองบรรเลงเพลงเดินต่อไป เมื่อ

แถวหลังของกองแถวผ่านพ้นจุดตั้งหลักที่ ๒ (หลักเล็กแสดงแนวความเคารพ) แล้ว ให้หยุดบรรเลง.

ถ้าหน่วยลูกเสือที่จะเดินผ่านถัดไปไม่มีแถววง ให้กองแถววงของหน่วยลูกเสือแรกนั้น คงอยู่บรรเลงเพลงเดินให้ต่อไปด้วย แล้วปฏิบัติดังกล่าวในวรรค ๒ แห่งข้อนี้.

แถววงของหน่วยลูกเสือถัดไป ให้เริ่มบรรเลงเพลงเดินทันที ในเมื่อแถววงของหน่วยลูกเสือแรกหยุดลง นอกจากนั้นให้ปฏิบัติตามที่กล่าวแล้ว.

ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามสัญญาณของผู้กำกับกองแถว.

๓๓๒ ในการตรวจพดส่วนสนาม ลูกเสือเป็นอำเภอ (แขวง) เป็นจังหวัด หรือหลายจังหวัดรวมกัน ให้รวมแถวต้นของลูกเสืออำเภอ (แขวง) หรือจังหวัดหนึ่ง ๆ เข้าด้วยกันจัดเป็นหน่วยแถวต้นให้อยู่ในบังคับบัญชาของลูกเสือแถวต้นที่มีอาวุโสสูงสุด.

ในการตรวจพดส่วนสนามถ้าไม่มีแถววงให้หน่วยแถวต้นปฏิบัติเช่นเดียวกับกองแถววงตามที่กล่าว แล้ว

ทุกประการ เว้นแต่ในการตรวจพลไม่ต้องเป่าเพลงเดิน
หลังจากที่ได้เป่าเพลงเคารพจบแล้ว.

๓๓๓. ในการสวนสนามถ้ามีแถววง ให้หน่วย
แถวขึ้นเดินผ่านผู้ตรวจพล สวนสนามเช่น แถวถูกเลือก
อื่นๆ และให้ ผู้บังคับหน่วยแถวขึ้นบอกแถวแสดง ความ
เคารพ เมื่อเดินไปถึงถูกเลือกหลักที่ ๓ (คู่มือ ๘๘)
ผู้บังคับหน่วยแถวขึ้นเองแสดง ความเคารพด้วยวิธีแ
ขวาไม่ทำวันทยหัตถ์.

๓๓๔. เจ้าหน้าที่ประจำวงในเวลาด่วนสนาม ถ้า
สวนสนามเป็นแถวกองถูกเลือก ให้ผู้รักษาวงผู้อาวุโส
เป็นผู้บอกแสดง ความเคารพและเลือกแสดง ความเคารพ
ถ้าสวนสนามเป็นแถว คอนกองถูกเลือกให้กระทำการ
เคารพตามคำบอกของผู้กำกับใหญ่.

หมวดที่ ๕

ระเบียบการเพิ่มเติมสำหรับการ

ตรวจพลสวนสนาม

ฉะเพาะพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๓๓๕. ในการตั้งแถวตรวจพล ให้จัดตั้งเรียงตามลำดับอักษรนามจังหวัดจากขวาไปซ้าย.

๓๓๖. เจ้าหน้าที่จะถูกเลือกซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แต่งเครื่องแบบถูกต้องได้เป็นพิเศษและอยู่ในที่นั้น ให้เขาประจำแถวถูกต้องตามสังกัดและอยู่ข้างขวา (หรือซ้าย) ของผู้บังคับแถวจังหวัด หรือมณฑล (ภาค) นั้น.

๓๓๗. ในการตรวจพล ให้เจ้าหน้าที่จะถูกเลือกพิเศษปฏิบัติเช่นเดียวกับนายกลูกเสือจังหวัด.

๓๓๘. ในการตรวจพล เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริถามว่า ลูกเสือสไบดำหรือให้บรรดาลูกเสือในอำเภอ (แขวง) นั้นๆ คอบพร้อมกันว่า “เสะพระบารมีปกเกล้าฯ”

๓๓๙. ในการสวนสนาม ให้เจ้าหน้าที่จะถูกเลือกพิเศษเดินหน้าเยื้องขวาของผู้บังคับแถวถูกต้องจังหวัดหรือมณฑล (ภาค) ห่างระยะ ๒ ก้าว และให้ปฏิบัติตามข้อ ๓๐๕ บรรทัด ๓ โดยตลอด.

โอกาส^๕ขณะที่นายกลูกเสือ^๕จังหวัดไปยื่น^๕อยู่ทาง
ซ้าย^๕ที่ประทับ^๕ ให้^๕กราบบังคม^๕ทูล^๕บอก^๕นาม^๕ผู้^๕บังคับ
แถว^๕ลูก^๕เสือ^๕จนถึง^๕ชั้น^๕ผู้^๕บังคับ^๕การ^๕กอง^๕ใหญ่^๕เป็น^๕ที่สุด^๕.

๓๒๐. เมื่อ^๕ลูก^๕เสือ^๕หน่วย^๕ใด^๕เดิน^๕ผ่าน^๕เสด็จ^๕แล้ว^๕ ให้^๕
กลับ^๕มา^๕ตั้ง^๕แถว^๕เพื่อ^๕ส่ง^๕เสด็จ^๕ต่อไป^๕.

๓๒๑. เมื่อ^๕พระ^๕บาท^๕สมเด็จพระ^๕เจ้า^๕อยู่^๕หัว^๕เสด็จ^๕พระ
ราช^๕ดำเนิน^๕กลับ^๕ ให้^๕ผู้^๕บังคับ^๕แถว^๕ลูก^๕เสือ^๕รับ^๕ตรวจ^๕พล
ส่วน^๕นาม^๕บอก^๕ (ให้^๕สัญญา^๕วาท^๕) “วัน^๕ทยา—วุธ”
ถวาย^๕เคารพ^๕ แตร^๕วง^๕บรรเลง^๕เพลง^๕สรรเสริญ^๕พระ^๕บารมี^๕
แตร^๕ต้น^๕ไม้^๕คอง^๕เมา^๕ ถ้า^๕ไม่มี^๕แตร^๕วง^๕ให้^๕แตร^๕ต้น^๕ไม้^๕เพลง
คำนับ^๕ ขณะ^๕นี้^๕ให้^๕บรรดา^๕ลูก^๕เสือ^๕ร้อง^๕ “ไชโย”^๕ ขึ้น^๕อย่าง
แข็ง^๕แะ^๕จน^๕กว่า^๕จะ^๕เสด็จ^๕กลับ^๕พระ^๕องค์^๕ไป^๕ เมื่อ^๕แตร^๕วง^๕บรรเลง^๕
เพลง^๕สรรเสริญ^๕พระ^๕บารมี^๕จบ^๕แล้ว^๕ แต่^๕พระ^๕บาท^๕สมเด็จพระ^๕
เจ้า^๕อยู่^๕หัว^๕ยังไม่^๕เสด็จ^๕กลับ^๕พระ^๕องค์^๕ไป^๕ ให้^๕แตร^๕วง^๕
บรรเลง^๕เพลง^๕เดิน^๕ประจำ^๕จังหวัด^๕ต่อไป^๕จน^๕กว่า^๕จะ^๕เสด็จ^๕กลับ^๕
พระ^๕องค์^๕ไป^๕.

๓๒๒. เมื่อ^๕จำ^๕เป็น^๕จะ^๕ต้อง^๕เปลี่ยน^๕ทิศ^๕ส่วน^๕นาม^๕เพี้ยน^๕

ไปจากกำหนดเดิม เพื่ออนุโลมให้เหมาะกับทิศทาง
ลมที่แปรไปนั้น ให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา
ขอพระบรมราชานุญาตในที่นั้นก่อน.

ตอนที่ ๗

การเชิญธงและท่าเชิญธง

หมวดที่ ๑

การเชิญธงมาและเชิญกลับกับโอกาสที่จะคลี่ธง

๓๒๓. เมื่อจะเชิญธงมาให้จุดธงเดือ ๓ กองพร้อม
ด้วยแตรชั้น ๓ คี ซึ่งมียืนในที่นั้นไปรับ กับให้จุด
รองผู้บังคับหมวดที่ซ่อนธนูไว้ที่ตึก ๒ นายเป็นผู้รักษา
ธง จุดนายหมู่จุดเดือที่เยยม ๒ นายให้เป็นผู้เชิญธง
๓ นาย เป็นผู้ช่วยผู้เชิญธง ๓ นาย รวมกันเรียกว่า
เจ้าหน้าที่ประจำธง เมื่อผู้บังคับกองจุดเดือนำกองจุด
เดือไปถึงสถานที่ไว้ธงแล้ว ให้จัดตั้งแถวหน้ากระดาน
ถ้าไม่ติดขัดด้วยพันท่แล้ว ให้หมู่บกรวายนหันหน้าตรง
ช่องทางเข้าสถานที่นั้น.

ในระหว่างที่จัดแถวให้เจ้าหน้าที่ประจำธง คือ
ผู้รักษารองที่อ่อนอาวุโสที่สุดคนหนึ่ง กับผู้เชิญธงและ
ผู้ช่วยผู้เชิญธงเข้าไปยังที่ไว้ธง และรอกองลูกเสืออยู่
ก่อน.

เมื่อกองลูกเสือจัดแถวเรียบร้อยแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่
ประจำธงเชิญธงออกมา ผู้รักษารองเดินนำหน้า ผู้ช่วย
ผู้เชิญธงตามไปข้างหลังของ เมื่อเจ้าหน้าที่ประจำธง
เชิญธงมาใกล้พอสมควรแล้ว ให้ผู้บังคับกองลูกเสือ
บอกแสดงถึงความเคารพ แตรต้นเบาเพลงคำนับ ๓ จบ
เจ้าหน้าที่ประจำธงเชิญธงเข้าประจำที่บอกขวา ผู้รักษา
รองที่อ่อนอาวุโสเข้าประจำทางซ้ายของ ผู้รักษารองซึ่งมี
อาวุโสส่งถอยขึ้นไปบน เขาประจำทางขวาของ นายหมู่
ลูกเสือผู้ช่วยผู้เชิญธง เดินอ้อมบอกขวาไปข้างหลังแถว
กลับเข้าประจำที่ในแถวของลูกเสือความเต็ม.

ต่อไปให้ผู้บังคับกองลูกเสือบอกเล็กแสดงถึงความเคารพ
และนำแถวออกเดินไป ให้เดินตามลำดับดังนี้ ผู้บังคับ
กองลูกเสือ แตรต้น ธงประจำกองลูกเสือ พร้อมกับด้วย

ผู้รักษารังในคัมภีร์เดียวกัน ถัดไปจึงถึงแถวตุ๊กเต๋อ.

กองตุ๊กเต๋อเชิญธงแสดงความเคารพถวายแด่พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์เดียวเท่านั้น (นอก
จากนี้ให้ผูกกับกองลูกเสือแสดงความเคารพตาม
ฉันทวิ) โอกาสนี้ให้เชิญธงถวายเคารพ.

๓๒๔. ถ้าเป็นการเชิญธงไปเข้าประจำแถวตุ๊กเต๋อ
อีกต่อนี้ เมื่อกองตุ๊กเต๋อเชิญธงมาถึงระยะอันจัก
ต้องแสดงความเคารพ ให้ผู้บังคับแถวตุ๊กเต๋อซึ่งตั้งรอ
อยู่นับบอกแถวแสดงความเคารพ แตรต้นเข้าเพลง
คำนี้ ๓ จบ ถ้ามีแตรวงให้กองแตรวงบรรเลงเพลง
มหาชัย แตรต้นไม่ต้องเข้าคำนี้ เมื่อผู้บังคับกอง
ตุ๊กเต๋อเชิญธงนำแถวไปถึงที่แล้วให้บอกหยุด ครั้นแล้ว
ให้บอก “ธงประจำที่” ตามคำบอกนี้ให้เชิญธง
พร้อมด้วยผู้รักษารังเดินไปเข้าประจำที่ คอนั้นแถว
ตุ๊กเต๋อไม่ต้องแสดงความเคารพ.

ถ้าแถวตุ๊กเต๋อตั้งอยู่ข้างหน้าใกล้กับสถานที่ไว้ธง
ก็ให้ตั้งจิตกองตุ๊กเต๋อเชิญธงเสียได้ เมื่อถึงกำหนด

เวลาให้เจ้าหน้าที่เชิญของออกจากสถานที่ไว้ซึ่งไปเข้า
ประจำที่ตามทางอันสะดวกเร็ว แลถูกตั้งแสดง
ความเคารพดังกล่าวแล้ว.

๓๒๖. ถ้าเป็นการเชิญของไปประดิษฐานในที่แห่ง
อันชั่วคราวคราวของถูกตั้งเชิญของไปถึงที่แล้ว ให้หยุด
และจัดแถวหน้ากระดาน ของประจำบักขวา ครั้นแล้ว
ผู้บังคับกองถูกตั้งเชิญของบอกแถวแสดงความเคารพ
เมื่อได้ยินคำบอก “ระวัง” ให้ผู้ช่วยผู้เชิญของ
วิ่งไปอยู่ข้างหลังผู้รักษารองที่อ่อนอาวได้ไปอยู่ข้างหน้า
ของ ส่วนผู้รักษารองที่อ่อนอาวได้ส่งถนัดขึ้นไปใน ให้ก้มไป
ประจำที่ของตนในแถวของถูกตั้ง เมื่อสิ้นคำบอก
“วันทยา—วู” แล้วให้ผู้รักษารองที่อ่อนอาวได้นั้น
บอก “ธงหน้า—เดิน” แล้วนำของเข้าไปประดิษฐาน
ตามที่ ต่อไปนั้นของถูกตั้งเชิญของจะต้องประจำรักษารอง
ของตนนั้นต่อไป หรือจะก้มได้ก็แล้วแต่จะได้รับความ
สั่งมาอย่างไร.

๓๒๗. การเชิญธงกลับไปไว้ที่เดิม ถ้าเป็นการเชิญจากสถานที่แห่งหนึ่งก็ปฏิบัติตาม ข้อ ๓๒๓ บรรทัดที่ ๓, ๒ และตามข้อ ๓๒๖ โดยตลอด ถ้าเป็นการเชิญธงกลับจากแถวลูกเสือให้ผู้บังคับแถวลูกเสือจัดลูกเสือ ๓ กองให้เชิญธงกลับและเมื่อกองลูกเสือเชิญธงเริ่มออกเดินให้บอกแถวแต่งแถวความเคารพธงธง เมื่อผู้บังคับกองลูกเสือเชิญธงได้จัดการส่งธงตามข้อ ๓๒๖ แล้วเสร็จแล้ว ให้นำกองลูกเสือกลับไปด้วยไม่ต้องรอคอยเจ้าหน้าที่ประจำธง.

๓๒๘. ธงประจำกองและธงคณะลูกเสือนั้นตามปกติย่อมมีวันเก็บรักษาไว้ในกองคณะของเดิม โอกาสที่จะเบ็ดเสร็จและธงออกนอกนั้นดังนี้.

- ก. เมื่อธงประจำอยู่กับกองเกียรติยศ
- ข. ในการตรวจพลสวนสนาม
- ค. ในงานพิธีของลูกเสือ

ในการหัดตามปกติไม่ต้องนำธงประจำกองไปด้วย เว้นแต่เมื่อมีคำสั่งเฉพาะจึงให้นำไปด้วย.

หมวดที่ ๒

ท่าเชิญรง

๓๙. ในการท่าท่าเชิญรง ให้กระทำติดต่อกันไป โดยตะม่อมไม้ต้องเร่งรีบ.

เมื่อถูกเสื่อติดพดองในท่าเรียบอาวูช ให้ผู้เชิญรง จับ คัน ธงคอนกต่าง ด้วย มือขวาแขนขวาปล่อยให้หย่อนมาแนบกับขาอย่างใน ท่าตรง นว ช นวกต่างนวกนาง อยู่ทางหน้า นว ก้อยอยู่ทางข้าง นว หัวแม่มืออยู่ ทาง หลัง คันธงอยู่ข้างเท้าขวา คันธงเดิมอแนวปลายนิ้วก้อยเท้าขวา.

๔๐. เมื่อถูกเสื่อท่าท่าแบกอาวูช เพื่อจะออกเดินไป ให้ผู้เชิญรงยกธงขึ้น ด้วยมือขวาและใช้มือซ้ายช่วยนำคันธงขึ้นพาดบนบ่าขวา เมื่อพาดแล้วลดมือซ้ายกลับมายู่ที่เดิม คันธงพาดอยู่บนบ่า ต้นคันธงเฉียงลงเบื้องล่างพองาม.

ในการเคลื่อนที่จะเชิญรงแบกบ่าขวาหรือบ่าซ้าย ได้ตามความประสงค์ของผู้เชิญรง.

ในการเดินผ่านณะเพราะพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการเชิญรับของจนถึงขณะที่กองลูกเสือเชิญจะออกเดินตลอดทั้งในการเชิญของออกจากแถวลูกเสือ เพื่อเชิญกลับไปไว้ที่เก็บตะในการเชิญของออกไปหน้าแถวในงานพิธีก็ดี ให้เชิญของในท่าเคารพ คอยกั้นของขึ้นด้วยมือขวา ให้ตรงแนบกับบ่าขวา มือซ้ายจับคันของเสมอแนวบ่า มือขวาจับคันคันของ.

ในการผ่านณะเพราะพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ผู้รักษาสงครท้าวฉันทยหัตถ์ถ้อยเคารพ.

๑๓๓. การลดธงจากท่าเคารพไปอยู่ท่าตรงทำดังนี้ คือ ปลดมือขวาจากคันคันของและยกขึ้นไปจับคันของชิดกับมือซ้ายตรงที่เหมาะสมสำหรับถือในท่าตรงแล้วมือทั้งสองช่วยกันหย่อนคันของลงถึงพื้น ให้คันคันของเสมอแนวปลายนิ้วก้อยเท้าขวา ปลดมือซ้ายลงไปอยู่ข้างตัวในท่าตรง.

๑๓๔. การแสดงความเคารพในเวลาอยู่กับที่เมื่อมีคำบอกกล่าว “ระวัง วันทยา—วุ” ให้ผู้เชิญของยก

ของชนในท่าเคารพตามข้อ ๓๓๐ ครั้นแล้วให้ผู้เชิญของทำ
ถึงขวาหัน ถดปลายคันของลงไปทางหน้าอย่างช้า ๆ จน
คันของอยู่ในแนวเส้นขนานกับพื้น มือทั้งสองขอย
เต็มมือแนบมาห่างจากตัวพอสมควร เมื่อดูดของถึงที่เช่นนี้
แล้วให้ผู้เชิญของกลับชนในท่าเคารพโดยทันที และให้คง
เชิญของอยู่ในท่านั้น จนกว่าจะมีคำบอก ว่า “เรียบอาวรุ”
จึงให้ถดของลงในท่าตรง.

ในโอกาสนี้ให้ผู้รักษากระท้าวหันทยหัตถ์.

๓๓๓. เมื่อมีคำบอก ว่า “ถอดหมวก” ให้ผู้เชิญ
ของทำดังนี้.

นำมือซ้ายมาช่วยมือขวา ยกคันของมาทางหน้า
แล้ววางคันคันของระวางเท้าทั้ง ๒ ให้ต้นคันของยันกับเท้า
ขวา เอนคันของไปพียงกับแขนซ้ายตรงข้อศอกซึ่งตั้งอยู่บน
ครั้นแล้วมือขวาปล่อยคันของไปถอดหมวก (ตามวิธีที่
กล่าวมาแล้วสำหรับท่าถอดหมวก) มาวางบนมือซ้าย
แล้วถดมือขวาไปไว้ข้างตัวอย่างในท่าตรง เมื่อมีคำบอก
ว่า “สวมหมวก” ให้ผู้เชิญของสวมหมวกก่อนแล้วใช้
มือทั้งสองยกคันของไปไว้ในท่าตรง.

ตอนที่ ๔

ทำสัญญา

๓๓๔. ทำสัญญาจะกำหนดให้มีมากน้อยได้ เพราะต้องการให้จำได้ง่ายและไม่ลืม กับให้เห็นได้ชัด ไม่สับสนกันหรือเป็นที่สงสัยได้ ฉะนั้นห้ามมิให้บัญญัติ ขึ้นใหม่เพื่อเพิ่มเติมให้มากจน ถ้าจำแนกจะให้เห็น ได้ละ ตกลงกันก่อนว่า ข้อใดใด ในข้อด้วยก็ได้ ในเมื่อ ไม่เป็นภัยแก่ตนหรือฝ่ายตน.

๑. หยัด หยัดแขนตรงชูตั้งขึ้นทั้ง ๒ ข้าง.

๒. เคลื่อนที่ โบกแขนไปในทิศทางต้องการให้ไป

๒-๓ หน.

๓. เรว หยัดแตะงอแขนขึ้นลงหลายครั้ง.

๔. ขยายแฉว หรือ จัดหน้าแฉวใหม่ หยัด แขน ๒ ข้างออกไปทางข้าง แล้วแต่จะต้องการให้หน้า แฉวไปทางไหนก็หันหน้าไปทางนั้น.

๕. รวม หยัดแขนขึ้นข้างบนแล้วทำวงขยู่เหนือ ศีรษะหลาย ๆ รอบ.

นกหวีดสัญญาณ

๑. หยุด ยาวครึ่งเดียว.
๒. เคลื่อนที่ หรือ ต่อไป ขึ้น ๓ ครั้ง.
๓. เร็ว ขึ้นอย่างน้อย ๖ ครั้ง.

แตรสัญญาณ, เต็มสัญญาณอย่างอื่น, แตรสัญญาณ, ระฆัง, ขลุ่ย, เกราะ, ไม้ฆนสัญญาณ เหล่านี้
แต่จะแตกต่างกันง่าย ๆ และจดไว้เป็นคราว ๆ.

ภาคที่ ๒

วิธีดำเนินการหัด

๑๓๕. การดำเนินการหัดเป็นข้อสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ลูกเสือผู้รับการหัดมีความรู้และความเข้าใจโดยง่ายตาย ซึ่งเปรียบเหมือนวิธีดำเนินการสอนนักเรียนซึ่งครูทุกๆ ท่านกระทำอยู่เสมอ การดำเนินการหัดถ้ากระทำด้วยวิธีไม่เหมาะสมแล้ว ผลที่จะได้รับย่อมช้ากว่าเวลาอันควรจะได้ และเปลืองแรงมากกว่าความจำเป็น ดังที่จะยึดถือเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินการฝึกต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยในการหัด

ขออธิบายถึงผู้ช่วยเหลือท่าน ซึ่งในที่นี้เรียกว่าผู้หัด ในเมื่อท่านเป็นผู้อำนวยความสะดวก เมื่อท่านตกลงว่าจะทำการหัดลูกเสือตามแบบหัดแล้ว อย่างน้อยก่อนถึงมือหัด ๑๕ วัน ท่านควรเลือกลูกเสือซึ่งมีลักษณะเป็นคนองอาจกล้าหาญ มีท่าทางผ่องใส และแคล่วคล่อง

มาทำการอบรมและหัดตามแบบหัดลูกเสือทุก ๆ ทำตาม
 ที่ประสงค์จะทำการหัดลูกเสือ และหัดให้ทำให้ถูกต้อง
 จริง ๆ อย่าปล่อยให้ผิดพลาดเป็นอันขาด ถ้าผู้หัดไป
 ทำอย่างผิด ๆ ให้ผู้รับการหัดดูแล้ว จะแก้ไขลำบาก
 มาก เพราะตัวอย่างที่ผิด ๆ นั้นผู้รับการหัดมักจำอย่าง
 คิดหัดคิดตาจริง ๆ เมื่อผู้หัดได้รับการหัดอย่างถูกต้อง
 แล้ว ก็หัดให้ผู้ที่จะไปทำหน้าที่เป็นผู้หัด การหัดนี้ใช้คำ
 บอกในการหัดให้ถูกต้องอย่างยิ่งคงพอควร ขัดถ้อยขัดคำ
 ให้รู้จริงหระของการบอก วิธีกระทำได้ โดยให้ลูกเสือ
 ซึ่งกระทำหน้าที่เป็นผู้หัดผลัดกันหัดซึ่งกันและกัน และ
 ทำเป็นผู้ตรวจคอยแนะนำตักเตือนกระทำให้ถูกต้องเสมอ
 และทำตัวอย่างให้ดูอย่างจริงจัง เมื่อกระทำเช่นนั้นแล้ว
 ความเบาใจจะบังเกิดขึ้นแก่ท่านในเมื่อถึงเวลาทำการหัด
 เพราะผู้หัดเหล่านั้นจะเป็นผู้ช่วยเหลือท่านให้การหัด
 ดำเนินไปเป็นผลดีงาม จำนวนผู้หัดจะมีมากน้อยเพียงไร
 สุดแต่จำนวนลูกเสือที่รับการหัดทั้งหมด โดยถือหลัก
 ว่าผู้หัดคนหนึ่งควรควบคุมแถวเพียง ๘ คน.

๒. เครื่องมือในการหัด

ก่อนลงมือหัดในทำนองนี้ ต้องใช้เครื่องมือประกอบ เช่น ท่านจะหัดเรื่องการใช้พลองบ๊องกันตัว เป็นต้น ท่านก็ต้องจัดหาเครื่องมือในการหัดให้พร้อมเสร็จก่อนการหัด การหัดตามเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้ทำให้เสียเวลาโดยไม่มีผลจำเป็นเลย.

๓. เมื่อถึงกำหนดหัด

ให้เรียกลูกเสือที่จะต้องรับการหัดทั้งหมดมาเข้าแถวแล้วแบ่งมอบให้ไปเป็นพวกๆ ตามจำนวนที่กล่าวแล้ว และการแบ่งนั้นเป็นการแบ่งประจำอย่าได้เปลี่ยนผู้หัดเป็นอันขาด เพราะผู้หัดที่หัดอยู่เสมอๆ นั้นย่อมทราบความดีเลวของลูกแถว และรู้ว่าคนใดควรแก้ไขอย่างไร ทำได้หรือไม่ได้จะได้กวตริ้นผู้ที่อ่อนให้ดีขึ้นได้ ถ้าเปลี่ยนผู้หัดเสมอแล้วผู้หัดคนใหม่จะไม่ทราบข้อบกพร่องอันกล่าวแล้วจะทำให้ผลที่ควรได้ลดน้อยลง.

๔. ตารางการหัด

เป็นของจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรทำ เพราะเป็นหลัก
ฐาน ในการหัดของท่านซึ่งท่านหรือผู้บังคับบัญชาของ
ท่านจะตรวจดูได้ว่าวันใดเวลาใดได้หัดอะไรไปแล้วบ้าง
และทำให้หัดไปแต่จนแต่เดี๋ยวอย่างไร ควรแก้ไข
เพิ่มเติมอะไร โดยทำสมุดขึ้นเล่มหนึ่งหน้าซ้ายท้ายสุด
หรือบัญชีพลในการหัดเวลานั้น หน้าขวาการหัด ดังตัว
อย่างข้างท้ายนี้.

(ดูตัวอย่างหน้าสุดท้าย)

๕. รูปแบบหัดก่อนหัด

ต้องรูปแบบหัดเสมอ ในทำที่ควรทำการหัด
แม้ท่านจะเชื่อว่าท่านจะจำและเข้าใจได้แล้ว ท่านก็ไม่
บังคับควรที่จะเตยในเรื่องนี้ เพราะเมื่อได้พิจารณาแบบ
หัดอีกครั้งหนึ่งแล้ว กระทำให้ท่านมีความรู้และความ
เข้าใจแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การพลาดพลั้งหลงลืมจะหมด
ไป ทำให้ศิษย์ของท่านมั่นใจและเชื่อคุณวุฒิของท่าน
ยิ่งขึ้น.

๖. เมอลงมือหัด

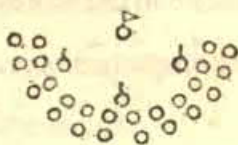
เมอลงมือหัด ผู้อำนวยกา^๕รจำเ^๕นที่จ^๕ะต^๕องจำ^๕นวย^๕
การให้^๕ ถ^๕กต^๕องตาม^๕จ^๕ะเ^๕เพราะ การ^๕ห^๕ัดน^๕น^๕ม^๕ำง^๕อก^๕เป็น ๒
อย่าง ค^๕ือ.

ก. หัดเ^๕ริม^๕ต^๕น (หัด^๕ค^๕ร^๕ง^๕เ^๕ร^๕ว^๕)

ข. หัด^๕ท^๕บ^๕ท^๕ว^๕น

ในข้อ ก. น^๕น^๕ห^๕มา^๕ย^๕ค^๕ว^๕า^๕ใน^๕ท^๕า^๕ที่^๕จ^๕ะ^๕ห^๕ัด^๕น^๕ เป็น^๕ท^๕า^๕
ซ^๕ง^๕ถ^๕ก^๕เ^๕ื่อ^๕ย^๕ัง^๕ไม่^๕เคย^๕ได้^๕ร^๕ับ^๕การ^๕ หัด^๕มา^๕เ^๕ย^๕ และ^๕จะ^๕ต^๕อง^๕ม^๕ือ^๕หัด^๕
ใน^๕ค^๕ร^๕ง^๕น^๕เป็น^๕ค^๕ร^๕ง^๕เ^๕ร^๕ว^๕

ในข้อ ข. น^๕น^๕ห^๕มา^๕ย^๕ค^๕ว^๕า^๕ ถ^๕ก^๕เ^๕ื่อ^๕เคย^๕หัด^๕มา^๕เ^๕ด^๕ว^๕
แต่^๕ย^๕ัง^๕มี^๕การ^๕บ^๕ก^๕พ^๕ร^๕อง^๕อยู่^๕ จ^๕ะ^๕ต^๕อง^๕แ^๕ก^๕ ใ^๕ซ^๕อ^๕ก^๕ การ^๕หัด^๕ท^๕ง^๕ ๒
อย่าง^๕น^๕ม^๕ือ^๕จ^๕ะ^๕ต^๕อง^๕แ^๕ก^๕ น^๕น^๕ ค^๕ือ^๕ การ^๕หัด^๕เ^๕ริม^๕ต^๕น^๕ ให้^๕ผู้^๕อ^๕า^๕น^๕วย^๕
การ^๕หัด^๕เ^๕ร^๕ีย^๕ก^๕บ^๕ร^๕ร^๕ดา^๕ผู้^๕หัด^๕และ^๕ถ^๕ก^๕เ^๕ื่อ^๕มา^๕หา^๕ค^๕น^๕ท^๕ง^๕ห^๕ม^๕ด^๕ ให้^๕
มา^๕เ^๕้า^๕แ^๕ว^๕เป็น^๕ร^๕ูป^๕ค^๕ร^๕ง^๕ว^๕ง^๕ก^๕ด^๕ม^๕ ผู้^๕หัด^๕เ^๕้า^๕แ^๕ว^๕อยู่^๕ข้าง^๕หน้า^๕
ถ^๕ก^๕เ^๕ื่อ ๒ ก^๕้าว (ค^๕ัง^๕ร^๕ูป)

○ = ผู้^๕อ^๕า^๕น^๕วย^๕การ^๕หัด

○ = ผู้^๕หัด

○ = ถ^๕ก^๕เ^๕ื่อ

ครั้นแล้วผู้อำนวยการหัตถ์ก็เริ่มอธิบายให้ทราบว่า

๑. จะหัดทำอะไร

๒. ท่านมีประโยชน์อย่างไร

๓. ท่านทำอะไร (ทำให้ดู)

๔. ท่านเป็นคำบอกอะไร (แบ่งหรือรวบ มีจังหวะหรือตอนอย่างไร)

๕. จังหวะหนึ่ง ๆ หรือตอนหนึ่ง ๆ นั้นทำอะไร (ทำให้ดูหรือตอนให้ดู)

๖. ให้แยกหัดตามที่กำหนดให้ไว้เวลา.....นาที

การหัดทบทวน ผู้อำนวยการหัตถ์ เรียบกะเพาะผู้หัดมาหาตนชัดเจนว่า ให้ไปหัดทำอะไรเท่าที่หัดไปแล้ว บกพร่องอย่างไรให้แก้ไขอย่างไร เมื่อผู้หัดเข้าใจแล้ว ให้แยกหัดโดยกะเวลาให้เช่นเดียวกัน

๗. การแยกหัด

การแยกหัดไม่หมายความว่า ผู้หัดจะแยกไปหัดที่ไหน ๆ ก็ได้ตามชอบใจ เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการหัดชี้คำบังคับที่จะหัดให้ ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการเดินตรวจ

ของผู้อำนวยการหัด
ตั้งรับ.

ควรตั้งให้แยกไปหัดเป็นพวก ๆ

พจน ๓

○ ○ ○ ○ ○
○

הַחֵטָא

○○○○○
○

○ ○ ○ ○ ○

W27

[illegible]

W27 4

เมื่อได้แยกพวกหัดเขียนแล้ว ผู้อำนวยการหัดไม่ควร
ควรขยับทีเดียว ควรได้เดินตรวจเสมอ การตรวจ
ควรตรวจเป็นพวก ๆ ไปตามลำดับ.

๘. ขั้นตอนของการหัด

การหัดในชั้นต้น ต้องหัดเป็นบุคคลเดี่ยวและ
ปิดจังหวะเดี่ยวหรือหัดเป็นตอน ๆ เมื่อทำหัดจนแม่นยำ
พอแล้ว เรื่องผู้ช่วยการหัดอย่างรวบรัดจะรวม
หัดเป็นแถวหมู่หรือหมวด และระวังอย่าให้ครูรวมหัด

เป็นหมู่เป็นอันขาด นอกจากจะได้รับอนุญาตจากท่านเอง
พึงเข้าใจว่าการหัดเป็นจำนวนมากนักนั้นไม่สามารถจะตรวจ
ให้ทั่วถึงได้ การหัดทำบุคคลเป็นการตรวจได้ง่าย ใน
เมื่อหัดได้ถูกต้องแล้ว การรวมหัด จะไม่เป็นการยากเลย
และท่านจะไม่ต้องเสีย เวลาในการแปรร่างเมื่อหัดรวม
เป็นหมวดหมู่ เพราะได้แก้ไขอย่างถูกต้องมาแล้ว
เมื่อหัดเป็นบุคคล.

๕. ข้อบกพร่องเวลาหัด

เมื่อปรากฏว่าผู้หัดไปทำการหัดผิดจากคำสั่ง หรือ
แบบแผนตามแบบหัด ท่านจะปล่อยให้ปะทะเลยไม่ได้
เป็นอันขาดต้องสั่งหยุดการหัดทันที แล้วเรียกผู้หัดรวม
ขึ้นแจ้งแก้ไขให้ถูกต้อง ทงนั้นถ้าไม่แก้ไขแล้วจะทำความ
ยุ่งยากให้ท่านมากอย่างที่สุด.

๑๐. ลูกเสือที่ยังไม่ได้หัด

ได้กล่าวมาแล้วว่าการหัดนั้น ต้องหัดเป็นบุคคล
ละแขนกันยังไม่ได้อาศัยช่วยกันให้ช่วยๆ ต้องให้ ผูก
ข้อไป เพื่อความชำนาญหรือจะให้ทำพร้อมกันเวลา

บอกก็ได้ แต่ผู้หัดคงตรวจดูเพราะคนๆ เดียวก็กำลังหัด
อยู่นั่น นอกนั้นไม่ต้องตรวจ ทงนเพื่อป้องกันมิให้ถูก
เลื่อยนั้นเสีย.

๑๑. เวลาใช้ทำการหัด

สำหรับเวลาหัดนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ช่วย
การหัดจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ การหัดมากเกินไปอาจ
ทำให้เสียอนามัย เพราะฉะนั้นในการหัดครั้งหนึ่งควรหัด
ไม่เกิน ๒ ชั่วโมง จะเป็นเข้าหรือบ่ายก็ตามแบ่งเวลาให้
เหมาะในทำ ๆ หนึ่ง.

๑๒. ระยะเวลาในการหัดทำบุคคล

ในการหัดทำบุคคลทั้งตามมือเปล่าและทำถือพลอง
ใช้เวลาไม่เกิน ๒ เดือน ทงนเป็นการให้เวลาอย่างมาก
ที่สุด แต่สำหรับผู้หัดเป็นสมัครเล่นหัดหัด ตูกล้อมวนยัด มี
ความตั้งใจและขยันขันแข็งของอาจ อาจใช้เวลาเพียง
๑ เดือนเท่านั้น คือจากนั้นไปก็เริ่มหัดเป็นสมัครเล่น.

๑๓. ในการหัดเป็นหมู่เอง ควรใช้ผู้หัดเป็น
ผู้บังคับหมู่ไปด้วยในตัว และท่านเป็นผู้ช่วยการหัด ทุก

ครึ่งก่อนหัดเมื่อเป็นการเริ่มต้นให้เรยกรวมแล้วทำให้
ตั้งได้กล่าวมาแต่ข้างต้น ท่านเป็นผู้ช่วยการ
ตรวจทุก ๆ หมู่ให้ทำหัดต่างๆ เหล่านี้ให้เหมือนกันจะ
ผิดแปลกแตกต่างกันมิได้เป็นอันขาด.

๓๔. เมื่อการหัดเป็นหมู่เสร็จแล้วต่อไป เริ่ม
หมวดหรือกอง เป็นหน้าที่ของท่านเองที่จะลงมือหัด
และในชั้นท่านจะทราบว่า การหัดทำบุคคลที่ใดมานาน
ได้ผลสมบูรณ์หรือไม่ ถ้าท่านต้องแก้ไขมากก็หมาย
ว่าการหัดทำบุคคลยังไม่เป็นผลดี ซึ่งนับว่าเป็นบทเรียน
ที่จะต้องแก้ไขต่อไป.

ขอรับการติดต่อประจำวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๘ เวลาเช้า

รายการ	ครู	ลูกแถว	รวม	หมายเหตุ
เต็ม	๕	๔๐	๔๕	
ลา	—	๒	๒	
ป่วย	๑	๔	๕	
ขาด	—	—	—	
หนี	—	—	—	
ทุเลาหัด	—	๑	๑	
รวมจำแนบ	๖	๔๗	๕๓	
คงเหลือ	๔	๓๓	๓๗	

ตารางการหักเวลาเข้างานที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๗

เวลา		รายการหัก	สิ่งที่ต้องทดแทน เป็นพิเศษ	หมายเหตุ
แต่	ถึง			
๐๖๐๐	๐๖๓๐	ทำตรง(มือเปล่า)	ระวังมือในทำ วันทยหัตถ์ ให้มาก	
๐๖๓๐	๐๗๐๐	ทำวันทยหัตถ์		
๐๗๐๐	๐๗๓๐	ทำแต่งการ เคารพโดยวิธี แถววาแต่ซ้าย		
		ผ. ข. ก.		

ภาคที่ ๓

การหัดใช้พลองป้องกันตัว

ตอนที่ ๑

ความประสงค์ในการหัดใช้พลองป้องกันตัว

๑. ชรรคนาผู้ ซึ่งถืออาวุธจะเป็นอาวุธชนิดใดก็ตาม ซึ่งเป็นอาวุธประจำตัวแล้ว ผู้นั้นควรจักได้รู้จักวิธีใช้อาวุธนั้น ๆ ให้สำหรับป้องกันตัวอย่างชำนาญสำหรับตกล้อมพลองเป็นอาวุธประจำตัว เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ในการใช้พลองป้องกันตัวในเมื่อมีเหตุจำเป็นเกิดขึ้น.

๒. การที่ตกล้อมจะมี ความรู้และความสามารถ ใช้พลองทำการป้องกันตัวได้นั้น ต้องได้รับการหัดจนมีความชำนาญและมีความมั่นใจในการใช้พลองของตน นอกจากนั้นแล้ว ยังต้องมีความคล่องแคล่วและมีไหวพริบที่จะชิงทำอันตรายศัตรูได้ก่อน และต้องมีความรู้ที่จะบังคับองตนให้พ้นจากอันตรายได้ ไม่ว่าจะมีศัตรูมากน้อยเพียงใด.

๓. ลูกเชื่อทุกคนควรจดจำและคิดอยู่เสมอว่า เมื่อมีความจำเป็นจากต้องบิของกันคน แต่วกต้องพยายามนำตนผ่านอนครายแหวทำถายสัครเสี่ย โดยเร็วจึงจะรอดพ้นจากอนครายซึ่งคนจะไ้รบไ้ แต่สิ่งที่จะช่วยเหลื่อให้ลูกเลื่อพ้นจากอนครายนกคช ความรู้ในการใช้พตของบิองกันคนนเอง.

ตอนที่ ๒

ว่าด้วยท่าแหวและท่าบัต

๔. ท่าแหวท่าจากท่าเตรียมแหว โดยใช้คำบอกว้า “เตรียม-แหว” ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า ๓ ก้าว (สั้นยาวตามถนัด) ทนไ้ตนพงพตองไปข้างหน้า มือซ้ายยกขึ้นรบพตอง มือขวาจับพตองไ้มือซ้าย แหวแนบชิดคิกับเข็ดชิด มือซ้ายกำพตองแน่น ข้อศอกขวากระชับพตองให้แน่นคิกับตัว ปดายพตองตั้งเสมือคายในแนวตาซ้าย เข่าซ้ายงอเล็กน้อย ขาหลังซึ่งเป็นหลักตั้ง ยืนเต็มฝ่าเท้าทั้งสองเท้า น้าหนักคยอยุ่ตรงกลาง ขา, หลังแหวศีรษะเป็นแนวเดียวกัน พยายามทำ

ให้ตัวเป็นทึบหมายเล็ก ถ้าจะให้เท้าขวาอยู่ข้างหน้าก็ทำ
ได้ โดยบอกว่า “เท้าขวาอยู่หน้าเตรียม-แท่ง” ส่วน
สัดคงเช่นเดียวกับเท้าซ้ายอยู่หน้า แต่ธรรมดาแล้วเมื่อ
บอกว่าเตรียมแท่ง เท้าซ้ายต้องอยู่หน้าเสมอ (รูปที่ ๑
และที่ ๒)

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

เมื่อจะให้เลิกจากท่าเตรียมแทง ให้บอกว่ “เรียบ-
วู” ให้ลูกเสือปล่อยมือขวา จับพดองใต้ มือซ้าย ถด
พดองเข้าไปอยู่ในท่าตรงพร้อมกบปล่อยมือซ้าย.

ในขณะที่อยู่ในท่าเตรียมแทงนั้น เมื่อจะให้พักให้
ใช้คำบอกว่ “พัก” ให้เขามือขวาจับใต้ มือซ้าย ถด

พดองตรงมาวาง พดองอยู่^๑ในระหว่างเท้าซ้ายและเท้าขวา
เท้าซ้ายและเท้าขวาคงแยกอยู่ตามเดิม เข้าซ้ายยึดตรง
เมื่อจะให้ทำท่าเตรียมแทงต่อไป ให้บอก^๒ว่าเตรียมแทง
ผู้รับการฝึกคงพุงพดองไปอยู่^๓ในท่าเตรียมแทงตามเดิม.

๕. ท่าแทงแบ่งออกเป็น ๓ ท่า คือ

ก. แทงไกล

ข. แทงใกล้

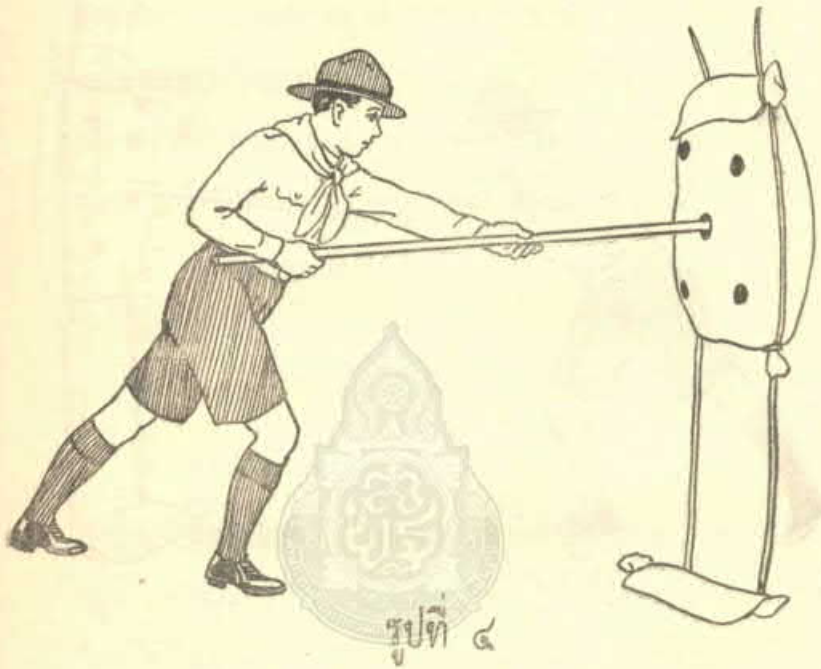
ค. แทงเฉย

๖. **แทงไกล** ใช้แทงเมื่อข้าศึกหรือที่หมายแทง
อยู่ห่างจากผู้แทงประมาณ ๓ ก้าว คำบอกเมื่อจะให้แทง
ไกลให้ ใช้คำบอก^๔ว่า “แทงไกล-แทง” ให้ผู้ฝึกเสียด
พดองตรงไปยังที่หมายสุดแขนซ้าย ท้ายพดองแนบกับ
แขนขวาที่เอว^๕ โน้มตัวไปข้างหน้าจนขาซึ่งอยู่ข้างหลัง
ตั้ง เท้าซึ่งอยู่ข้างหน้า^๖นอนอยู่กับพื้นดินเต็มฝ่าเท้า แดง^๗อ
เข้าให้มาก (ระวังอย่าให้เท้าหลังเบิด) ตามองค์ที่หมาย
(รูปที่ ๓)

รูปที่ ๓

เมื่อแทงแล้วปล่อยมือซ้ายไปข้างหน้า ไปจับใกล้
 ปลายพลองมากที่สุด การจับพลองให้จับ โดยแรง คึง
 พลองกดกับนาอยู่ในท่าบังคับ (รูปที่ ๕) แล้วส่งพลองไป
 อยู่ในท่าเตรียมแทง (รูปที่ ๔) แต่ถ้าจรแทงที่หมายซึ่ง

รูปที่ ๔

นอนอยู่กับพื้นดินต้องไขเท้าซ้ายเหยียบบนท่อนไม้หน้าด้วย
 (รูปที่ ๖) เมื่อขณะแทงเท้าซ้ายอยู่ข้างหน้าให้กะโดด

รูปที่ ๕

เอาเท้าเหยียบที่หมายแทง หรือเมื่อเท้าขวาจะอยู่ข้าง
หน้าก็ตาม ก็ก้าวเท้าซ้ายไปเหยียบที่หมายก่อนแล้วจึง
ใช้มือซ้ายไปจับให้ สัตว์ปลายพลอง มากที่สุด แล้วถอน
พลอง.

๗. ในการหักขัณฑ์เพื่อให้ลูกเสียมความชำนาญ
และถูกต้อง ให้หัดบิดจิ้งหรีดเสียก่อน การหักบิดจิ้งหรีด
ให้หัดดังนี้

ทำแท่งไกล ให้ใช้คำบอกว่ “อย่าเพิ่งชักหลอด
กลับ แท่งไกล—แท่ง” ถูกเลือกกระทำดังความในข้อ ๖
แต่ยังไม่ชักหลอดกลับ (เหมือนรูปที่ ๓) ครั้นแล้วให้
บอกว่ บังตัวให้ถูกเลือกหลอดเข้ามาชิดติดกับเข็มชัก
หลอดตรงขนานกับพื้นดิน ขาหน้าตง ขาหลังงอ (รูป
ที่ ๖) ครั้นแล้วบอกว่ ต่อไป ให้ถูกเลือกหลอดไป
อยู่ในท่าเตรียมแท่งตามเดิม

รูปที่ ๖

๔. แทงไกล้ ไซ้แทงเมื่อซักหรือที่หมายอยู่
ห่างจากผู้แทงประมาณ ๒ ก้าว ไซ้คำบอกว่ “แทง
ไกล้-แทง” ให้ ไนมตัวเดือนมือซ้ายไปจับพลองเหนือ
ค้ำบดที่จับไว้เดิม แล้วดึง พลอง ถอยมาข้างหลังด้วย
ก้างมือซ้ายจนแขนซ้ายท่อนบนชิดกับตัว แล้วชักพลอง
ไปยังที่หมายจนแขนซ้ายตึง.

เมื่อแทงแล้วเดือนมือขวาไปจับ ไต้ มือซ้ายให้ ชิดกับ
มือซ้าย ดึงพลองออกจากที่หมายมาอยู่ ในท่าบงตัว แล้ว
ดึงพลองกลับไปอยู่ในท่าเตรียมแทงโดยเร็ว.

๕. สำหรับการบังคับจังหวะทำแทงไกล้ นี้ ให้ ไซ้คำ
บอกว่ “อย่าเพิ่งชักพลองกลับแทงไกล้-แทง” ให้ถูก
เสียงกระแทกความในข้อ ๔ คือชักพลองมาข้างหลัง
จนซ้ายท่อนล่างชิดกับตัว เมื่อบอกว่ต่อไป ให้ชัก
พลองตรงไปยังที่หมายโดยแรงจนสุดแขนซ้าย ไนมตัว
ไปข้างหน้าให้มากที่สุด เมื่อบอกว่บงตัว ให้ ไซ้มือ
ขวาไปจับ ไต้ มือซ้ายดึงท้าวแล้วขางต้น ดึงพลอง

กตัญญูชนิดดี โดยแรง ขาหน้าคืบ ขาหลังงอ เมื่อบอก
ว่าต่อไป ให้ตั้งพลองไปอยู่ในท่าเตรียมแทงตามเดิม.

๓๐. แทะงเสีย ใช้แทงในระยะประชิด คือ ตั้งแต่ระยะต่ำกว่า ๓ ก้าว เช่น ในขณะที่ยึดสู้กันในคูหรือที่แคบๆ ซึ่งไม่มีระยะพอที่จะใช้ท่าแทงอย่างอื่นได้ทันทีที่หมายแทงมักใช้ที่ใต้คาง หรือ ที่ดำคอ คำบอกให้ใช้ว่า “ทะงเสีย—แทง” ให้ลูกเต๋อปลดปล่อยมือขวาไปจับพลองที่ใต้มือซ้ายชิดกับมือซ้าย และเลื่อนมือซ้ายจับพลองให้เห็นคำบอกที่จับไว้เดิม ประมาณ ๓๐ เซนติเมตร มือขวาคงเลื่อนตามไปด้วย ตั้งปลายพลองขึ้นให้พลองใกล้กับตัว มือทั้งสองกำพลองแน่นไม่ให้พลองแกว่งงอเข้าทั้งสองลงให้มาก (รูปที่ ๗ และที่ ๘) แล้วทะงเสียด้วยกำตั้งมือทั้งสองข้างพร้อมกันจากการยืดตัวขึ้น แล้วนำพลองกลับมาไปอยู่ในท่าเตรียมแทงโดยเร็ว.

๓๑. สำหรับการบังคับจังหวะในท่า แทะงเสียนี้ให้ใช้คำบอกว่า “อย่าเพิ่งชักพลองกลับทะงเสีย—แทง”

รูปที่ ๗

ให้ลูกเรือกระทำดังข้อ ๓๐ เพียงตอนงอเข้าทั้งสองง
และพร้อมที่จะแทงเสียบเมื่อบอกว่าต่อไป ให้แทงเสียบ
โดยอาการยืดตัวขึ้น เมื่อบอกว่ามั่งตัว ให้ชักพดของ
ลงมา โดยเร็วพร้อมกันย่นเข้าทั้งสองข้าง เมื่อบอกว่า
ต่อไป ให้พุดลงไปอยู่ในท่าเตรียมแทงตามเดิม.

รูปที่ ๘

๓๒. ในการ แทะ ทุก ๆ ท่าที่กดเข้ามา แล้วให้ แทะ
โดยใช้กำดั้มมือทั้งสองข้าง ชักพลองไปโดยแรงพร้อม
กับกระแทกหน้าหนักตัว (ถ้าจะต้องชักเท้าเมื่อ แทะด้วย

ก็ต้องชักเท้าและแทงในขณะเดียวกัน) ถ้าต้องจับที่
 หมายอยู่เสมอ กับต้องแทงได้ ไม่เลือกว่าทำโดยยืนหน้า
 หรือหลัง เมื่อได้แทงไปแล้วให้บังคับตัวแล้วชักพดองไป
 อยู่ในท่าเตรียมแทง ถ้ามีความประสงค์จะแทงไกล,
 ใกล้, หรือแทงเสียก็ให้เอาพดองกลับมาในท่าทั้งนั้น ๆ
 กันที่ ไม่ต้องไปทำท่าเตรียมแทงเสียก่อน.

๓๓. การชักเท้าหลังนั้นให้ชักเท้าพร้อมกับแทง
 การชักเท้าคือการก้าวเท้าไปข้างหน้า จะเป็นก็ก้าว
 ตามจุดแต่ละระยะซึ่งทหมายคงอยู่ แต่ตามธรรมดาใน
 การชักให้ชักเท้าไปเพียง ๓ ก้าวเท่านั้น (เว้นแต่การ
 ล้อหวั่ง) เมื่อแทงไปแล้วก้าวไปข้างหน้า ๓ ก้าว
 แล้วกลับหลังหันโดยท่าทำเฉยของอาวุธ แล้วหยุดอยู่ในท่า
 เตรียมแทง.

สำหรับท่าชักเท้าหลังนั้นให้บอก ว่า ชักเท้าหลัง
 —แทงไกลหรือใกล้หรือแทงเสีย ให้ทำตามที่ได้กล่าวไว้ใน
 ข้อ ๓๓ เมื่อจะให้บังคับจังหวะให้บอกเป็นคำสั่งว่า เมื่อแทง
 และชักเท้าไปแล้วอย่าเพิ่งเคลื่อนที่ไปข้างหน้า เมื่อตรวจ

เห็นลูกเสื้อกระทำลูกทองแดงจึงให้บอกว่า “ต่อไป”
ก็ให้ลูกเสื้อเคลื่อนที่ไปข้างหน้าและกลับหลังหัน โดย
ทำท่าเฉียงอาวูรแล้วหยุดอยู่ในท่าเตรียมแทง.

๓๔. ท่าบัต มีประโยชน์สำหรับบัตมิให้อาวูร
ซ้ำอีกซึ่งแทงมายังเราให้พลาดไป ท่าบัตนี้มีอยู่ ๒ ท่า
คือ ท่าบัตขวาและบัตซ้าย คำบอกในท่าบัตนี้ คือ

“บัตขวา—บัต” ให้เหยียดแขนซ้ายเบนพลองไปทาง
ขวาโดยแรง อย่าพลิกข้อมือและอย่าให้ตัวเคลื่อนที่
ตามพลองไป แล้วนำพลองกลับไปยังในท่าเตรียมแทง.

“บัตซ้าย—บัต” ทำเหมือนบัตขวาแต่เบนพลอง
ไปทางซ้าย.

การบัตนี้จะมีคืบต่ำเพียงไรย่อมแล้วแต่อาวูรของ
ซ้ำอีกที่แทง, พันหรือคืบมา.

ตอนที่ ๓

ว่าด้วยท่าแทงในทิศทางต่างๆ

๓๕. เมื่อลูกเสื้อเข้าต่อสู้กับซ้ำอีก ต้องพยายาม
ที่สู้ที่จะทำลายซ้ำอีกให้เร็วที่สุดที่จะเร็วได้ และทั้งต้อง

เคลื่อนที่เปลี่ยนทิศทางไปมาและหันไปท่ายาซัคก็ได้ทุก
ทิศทุกทาง.

การหันไปทางซัคก็กระทำได้ทั้งการทรงอยู่กับที่
และทางในทิศทางต่าง ๆ และการขัดเท้า แต่มีหลักว่า
การหันงอและขวาซ้ายนั้น เท้าหลังต้องเป็นหลักอยู่กับ
ที่เสมอ คงเปลี่ยนแต่เท้าหน้าไปตามทิศทาง ซึ่งผู้หัด
บอกหรือสั่งหรือในทิศทางซึ่งต้องการท่ายาซัค ส่วน
การก้มหลังหันเท้านั้นให้ ใช้เท้าหน้าเป็นหลักหันพลอง
ไปอยู่ในท่าเฉียงอาวูช หมุนตัวไปข้างขวาจนอยู่ในท่า
ก้มหลังหันจนถูกต้อง แล้วฟาดพลองลงพร้อมกับทรง
การทรงตามคำบอกเหล่านี้นั้นเมื่อทรงไปแล้วให้บังคับและ
หันกลับมาในทิศทางเดิมพร้อมกับตั้งพลองไปอยู่ในท่า
เตรียมทรงทุกครั้งไป (เว้นแต่ทรงประกอบกับไม้ห้วง)

๓๖. การหมุนตัวหันกลับมาทางทิศทางเดิมก่อน
ตั้งพลองไปอยู่ในท่าเตรียมทรงนั้นต้องทำจากท่าเฉียง
อาวูช.

ท่าเฉียงอาวูชกระทำดังนี้ มือขวารับพลองไว้ถนัด

พลองและเหยียดตรง มีย้ายจับพลองประมาณเดือม
กับไหล่ซ้ายเฉียงพลองไปทางซ้ายเล็กน้อย ทำเสียง
อ้าววณั๊ว ในการก่นด่งเข้าทรงที่หมาย (รูปที่ ๕)

รูปที่ ๕

๓๗. การใช้ท่าทรงและท่าบังคับในขณะที่ทำการต่อสู้
ต่อสู้ - ถูกเสียดต้องมีไหวพริบเลือกใช้ท่าทรงให้เหมาะกับ
เหตุการณ์และโอกาสในขณะที่ต่อสู้ นอกจากนั้นต้อง

ระดับถึงการช่วยเหลือเพื่อนลูกเสือ ข้างเคียง ของ คนอยู่
เดิม.

๓๘. ส่วนสำคัญของร่างกายซึ่งควรจะเลือกเป็นที่
หมายแทนน้ําจําเป็นต้องแห่งใดก็เพียงครึ่งเดียว แล้ว
ให้หาคัดหมดความวิธั กั้นที่ไม่สามารถจะ คัดได้เราได
ค่าบดที่สำคัญเหล่านี้ คือ

ก. ที่ลำคอ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ถ้าสมมุติว่า
พลองเป็นดาบปลายบนแล้วแทงลึกเพียง ๕ ซม. ถึง
๗.๕ ซม. ผู้ถูกแทงจะฉันทัดและล้มลงทันที.

ข. ที่หน้าอก, หน้า, ไตซึ่งท้อง, ตะโพก, บริเวณ
ท้องน้อยและข้างหลังบริเวณไต ส่วนของร่างกายเหล่านี้
เป็นค่าบดที่สำคัญเช่นเดียวกัน แต่ต้องแทงลึก ๑๐ ซม.
ถึง ๑๕ ซม. จึงจะได้ผล ฉะนั้นจึงจําเป็นจะต้องพยายาม
ปักบดร่างกายของเราอย่าให้เข้าลึกแห่งใดบริเวณตาม
ที่กล่าวมาแต่อย่างใด และในทางตรงกันข้ามต้องพยายาม
แทงเข้าลึกให้ถูกตามบริเวณที่สำคัญดังได้กล่าวมาแล้ว.

๓๙. นอกจากการต่อสู้ด้วยการใช้แทงแล้วต้องรู้
จักต่อสู้ด้วยวิธีอื่นเช่นการใช้พลองตี.

การใช้พดของต้นให้กระทำดังต่อไปนี้ ให้ตัดด้วย
 พดองด้านทางต้นพดอง โดยขอแขนซ้ายตั้งพดองเข้า
 มาให้ใกล้ตัวพร้อมกับมือขวาซึ่งกำพดองอยู่นั้นกระ
 แหกพดองออกไปเป็นวง (คล้ายเหวี่ยงโดยแรง) ให้
 พดองซึ่งตัดไปนั้นถกตรงส่วนสำคัญแห่งร่างกายข้าศึก
 โดยแรง คือ คัดกลาง, บริเวณหน้าและขมับ (ดูรูป
 ที่ ๑๐).

รูปที่ ๑๐

เมื่อทำตามที่ตามทักถ้าวมาแล้ว ให้ฟาดพดอง
ลงบนศีรษะข้าศึกโดยแรง ในเมื่อจะนำพดองกลับมาใน
ท่าเตรียมแทงอีก.

๒๐. การทำตามที่ตามทักถ้าวมาแล้วให้คงดำเนิน
การหัดเช่นเดียวกับท่าแทงทุกประการ ถ้าวคือ ให้
ทำตามที่แทงซ้ายและแทงขวาอยู่หน้าและให้มีความรู้
สามารถที่จะตีพร้อมกันชิดเท้าหรือหนีไปทิศทางข้างใด
เช่นเดียวกับท่าแทงเหมือนกัน.

๒๑. คำบอกดำหรับการบอกหัดทำตน ให้บอกว่า
“ตี-ทัว” คงทำตามทักถ้าวมาแล้วในข้อ ๑๘ ถ้าจะ
ให้บอกจึงหัดให้ใช้คำสั่งว่า ให้ทำเป็นตอน ๆ ตอนที่
๑ ให้อยู่ในท่ากำลังดี เมื่อบอกว่าต่อสู้ไม่ให้อยู่ในท่า
ฟาดพดองลงบนศีรษะข้าศึก แต่อยู่ในท่าเตรียมแทง

๒๒. ถ้าพดองหลุดมือไม่มี อาวุธ จะต่อสู้และไม่
สามารถจะหยิบอาวุธขึ้นมาได้ ก็ต้องพยายามหาโอกาส
เข้าแย่งอาวุธข้าศึกและทำลายข้าศึกนั้นทันที จะใช้วิธี

ใด ๆ ก็ได้ทั้งต้น ตัวอย่างเช่น เมื่อข้าศึกขัดอาวูมา
ให้เบี่ยงตัวหลบไปทางใดทางหนึ่งตามถนัด จับอาวู
ข้าศึกให้แน่น กระชากให้ตัวข้าศึกตามเข้ามาใช้เท้า
ขวาหรือซ้ายขัดขาข้าศึก (ทุ่มตะไทก) หักพลง
เขนทับลงไปทางตัวข้าศึกโดยแรงจนปลายพลงต่ามาก
ที่สุดที่จะทำได้ ข้าศึกจะเสียหลักและอาวูของข้าศึก
จะตกอยู่ในกำมือเรา ค่อยนั้นไปก็กลับใช้อาวูนั้น
ทำลายข้าศึกต่อไป.

ตอนที่ ๔

การแทงประกอบกับไม้ห้วง

๒๓ การหัดแทงประกอบกับไม้ห้วงมีประโยชน์
สำหรับให้ผู้หัดใช้ไหวพริบของตนเอง ในการแทงที่
หมายต่าง ๆ ได้ โดยรวดเร็ว ไม่ต้องนั่งนึกว่าจะใช้ท่า
ใดจึงจะเหมาะ กับที่หมายในเวลานั้น ไม้ห้วงนั้นทำ
ด้วยไม้ยาวประมาณ ๓.๘๐ เมตร จะทำด้วยไม้รวก
ใช้ไม้อะไรก็ได้ทั้งต้น แต่ไม่ควรใช้ไม้ที่มีน้ำหนักมาก
เพราะจะทำให้การล่อห้วงไม้รวกเร็วพอ โดวัดโดย

รอบไม่เกิน ๘ เซนติเมตร มีนมหุ้มปลายข้างหนึ่ง
 อีกข้างหนึ่งมีหัววงซึ่งทำด้วยหวายหรือถั่วหรือเชือกผูก
 ดัดที่ปลายไม้ลงไปเล็กน้อย ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง
 ไม่เกิน ๓๐ ซม. (รูปที่ ๑๑).

รูปที่ ๑๑

๒๔. วิชิตาเน้นการหัดด้วยไม้หวงให้หัดยืนตรง
 หน้าผู้รับการฝึกในระยะที่เท้าใกล้พอถึงได้ ก่อนหัดให้
 ผู้รับการฝึกเท้าใกล้โดยไม้ต้องชักพลงกับเข่าก่อน
 แล้วให้ผู้ฝึกยกเข่าขึ้นชิดปลายพลง ทั้งนเพื่อเป็นการ
 วัดระยะในการที่จะให้หวงให้เหมาะ แล้วบอกให้ผู้ฝึก
 เปลี่ยนพลงมาอยู่ในท่าเตรียมเท้า ครั้นแล้วยกขึ้นหวง
 ให้แทง ถ้าจะให้แทงทางใดก็ให้ขึ้นหวงไปทางนั้น
 และเมื่อจะให้แทงใกล้หรือแทงเสียดให้ผู้สอนหวงเข้ามา
 ใกล้ผู้รับการฝึกในระยะอันเหมาะของท่าแทงนั้นๆ ผู้รับ
 การฝึกเมื่อเห็นหวงมาหยุดอยู่ณที่ใดหรือทิศทางใดต้อง

แทงทันทีไม่ต้องรอรับคำสั่งคำบอกหรือทำสัญญาอย่างใดเลย.

๒๕. ถ้าจะหัดให้แทงโดยวิธีเคลื่อนที่ก็ให้ถอยหลังหรือยืนปลายห้วงออกไปให้ไกล ผู้รับการหัดก็ใช้วิธีตัดเท้าแทงไปทงนหมายควมว่า ต้องกระทำ โดยคล่องแคล่วว่องไวและถูกต้องตามแบบเดิม.

๒๖. ถ้าจะให้แทงและบังคับกับการเคลื่อนที่ผสมกันก็ให้ผู้ถอยห่างยืนห่างไปให้เหมาะที่จะให้ลูกเสือผู้รับการหัดนั้นกระทำท่าแทงหรือบังคับได้ตามระยะ การที่จะให้บังคับนั้นให้ ใช้ทางนอนพุ่งเข้าไปตรงหน้าของผู้รับการหัดและถอยห่างตามองมาเดมือเท่าให้ผู้รับการหัดเตะทันที ถ้าจะให้ คัดให้ ยืนนอนเข้ามาทางขวาหรือซ้ายผู้รับการฝึก.

๒๗. การหัดแทงประกอบกับไม้ห้วงนี้ ข้อสำคัญคือ พยายามให้ผู้รับการฝึก กระทำโดย อากาศ คล่องแคล่วว่องไวและถูกต้องตามวิธีการทุกประการ ข้อสำคัญอย่าให้ทำเร็ว ๆ คือถือเอาเร็วเข้าว่าไม่ระวังท่าทางให้ถูกต้อง นอกจากนั้นผู้ถอยห่างต้องมีไหวพริบและ

พยายามหัดบดให้คืดองแค้นเช่นเดียวกัน รวม
 ความว่าการให้แทงโดยวิธีประกอบกับไม้ห้วง^๕ การ
 ให้ไม้ห้วงคือแทนคำบอกนั่นเอง เพราะตามธรรมดา
 ในการต่อสู้กันนั้นจะไม่มีใครบอก และเราต้องแทงตาม
 ทิศทาง และที่หมายซึ่งเข้ามาใกล้หรือใกล้ตัวเรา ตาม
 ถนัด.

ตอนที่ ๕

การแทงติดต่อตามคำบอกประกอบกับไม้ห้วง

และแทงหุ่น

๒๗. เมื่อผู้รับการหัดมีความชำนาญในท่าทาง
 ต่าง ๆ เรียบร้อยแล้วก็ให้แทงและจับผสมกันโดยใช้
 คำบอกหรือการใช้ไม้ห้วงก็ได้ เช่น “แทงไกลปักขวา,
 ชักเท้าหลังแทงไกล—แทง” “แทงไกลทางซ้าย, กลับ
 หลังหันแทงไกล, ชักเท้าหลังแทงเสียบปักขวา—แทง”
 “ชักเท้าหลังแทงไกล กลับหลังหันแทงไกล—แทง”
 “หรือแทงไกล, แทงไกล, แทงเสียบ, กลับหลังหัน
 แทงไกล—แทง” ฯลฯ ดังนี้เป็นต้น.

การกำหนดทำให้ทำต่อเนื่องกัน ชนแรกควรกำหนด
แต่น้อยทำก่อน ภายหลังจึงทำมากขึ้นตามลำดับ การ
หัดให้ลูกเสือทำท่าผสมต่อเนื่องกัน เป็นวิธีที่ควร
ทวนให้ลูกเสือมีความชำนาญและบังเกิดไหวพริบดียิ่ง
ขึ้น ดังนั้นพระตักไว้ว่า ก่อนที่จะให้ทรงประกอบกับ
ไม่วางนอนต้องทรงตามคำบอกให้ชำนาญเสียก่อน.

๒๙. การหัดทรงนี้ ต้องจัดระยะเคียงในแถวไม่
ต่ำกว่า ๓ ก้าว ในเมื่อประสงค์จะให้ทรงพร้อมกัน
ตามจำนวนลูกเสือมากก็ให้เบียดออกเป็น ๒ แถว หัน
หน้าเข้าหากันระยะเคียง ๓ ก้าว และระยะต่อไม่ต่ำ
กว่า ๓๐ ก้าว.

๓๐. เมื่อผู้รับการหัดมีความชำนาญทรงกับไม้
ห้วงแล้ว จึงให้ทรงกับหุ่นจากท่าอยู่กับที่และเคลื่อน
ที่เข้าทรง.

๓๑. สำหรับหุ่นจะใช้อย่างไรนั้น ก็ได้กล่าวใน
ตอนที่ ๖ ซึ่งว่าด้วยเครื่องมือสำหรับใช้ในการหัดทรง
ต่อไป หุ่นซึ่งอยู่กับที่นั้นมีหุ่นแขวนและหุ่นนอน ใน

ชนคนให้ หักแทงหุ่นแขวนเสียก่อนแล้วมาแทงหุ่นนอน
ครบแล้วให้เคลื่อนที่เข้าแทงหุ่นแขวนและเคลื่อนที่เข้า
แทงหุ่นนอน ครั้นแล้วให้เคลื่อนที่เข้าแทงหุ่นแขวน
และหุ่นนอนคละกันไป.

๓๒. การแทงหุ่นแขวนและหุ่นนอนอยู่กับที่ ให้
ผู้รับการหัดเข้ามายืนหน้าหุ่นตามระยะก้าวที่จะต้องการ
ใช้ท่าแทง ผู้หัดจับดาบให้แทง หุ่นโดยให้ผู้รับการหัด
แทงทันที และทำทำบังตัวตลอดจนการชักพลองกลับ
มาเหมือนที่ใด หักมาแล้วข้างต้นทุกประการ แต่ใน
ตอนที่งัดพลองกลับไปในท่าเตรียมแทงนั้น ให้ก้าว
เท้าซ้ายออกเดินไปทางขวาของหุ่น เมื่อเดินไปครบ
๓ ก้าวแล้ว ให้หักพลองมาอยู่ในท่าเฉียงขวาและ
วิ่งกลับเข้าแถว ผู้รับการหัดอื่น ๆ กลับมาแทนที่
ต่อไป การแทงหุ่นนอนให้กระทำเหมือนตอนท้าย
ซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๖ และเคลื่อนที่กลับมาเข้าแถว
เหมือนกับที่กล่าวไว้ในข้างต้น.

๓๓. การแทงหุ่นเวลาเคลื่อนที่ การแทงหุ่น

เวลาเคลื่อนที่ให้ผู้รับการหดไปยื่นไกลจาก หุ่นอย่าง
น้อย ๓๐ นิ้ว ครั้นแล้วให้ถอดของทำเนียงฮาดู
วงรีของไซโยเข้ามาตรงหุ่น เมื่อถึงระยะอีก ๕ นิ้ว
จะถึงตัวหุ่นให้ฟาดพดของ อยู่ในท่าเตรียมแล้วเข้าแทง
ทันที ส่วนจะแทงท่าใดนั้นตามถนัดของระยะถ้าวที่
เข้าไปใกล้ หุ่นหรือถ้าผู้หัดมีความประสงค์จะดูท่าแทง
ท่าใดก็ให้สั่งท่าทำแทงตามที่ปรารถนาได้ เมื่อแทง
แล้วก็ปฏิบัติดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๓๒ ทั้งนี้การแทง
หุ่นนอนในเวลาเคลื่อนที่เหมือนกัน.

๓๔. การแทงหุ่นแขวนและหุ่นนอน สลับกัน
ในท่านเมื่อถูกเลือกแทงหุ่นในเวลาอยู่กับที่และการเคลื่อน
ที่ทั้งหุ่นแขวนและหุ่นนอนต้องแก้ตัวดีแล้ว จึงให้วาง
หุ่นทั้งแขวนและนอนสลับกัน ระยะห่างระหว่างหุ่น
ห่างกันพอที่จะมีพื้นที่สำหรับท่าทำเนียงฮาดู และวงเข้า
แทงได้ อีกครั้งหนึ่ง ข้อสำคัญผู้หัดต้องพยายามให้
ถูกเลือกได้ ใช้ท่าทางอันแข็งแรงและถูกต้องเสมอ.

๓๕. ตามธรรมเนียมตาก่อนเข้าแทงหุ่น ^๒ ลูกเสื้อคง
 ย่น ชยุดึงถ่วงมา ^๒ แล้ว ^๒ และ ถึงพดองในท่าเฉียง
 อาวุธ ^๒ แต่จะให้ลูกเสื้อนอนลง อยู่ในท่าหมอบหรือ
 เตรียมยิง ^๒ และ ลูก ^๒ ถึง พดองในท่าเฉียง อาวุธ ^๒ จึงเข้า
 แทงก็ได้.

ตอนที่ ๖

เครื่องมือสำหรับใช้ในการหัดใช้พลองป้องกันตัว

๓๖. เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการหัดใช้พลอง
 ป้องกันตัวคือไม้หวงซึ่งได้เขียนไว้แล้วในขั้นต้น นอก
 จาก ^๒ หนัก ^๒ คอ ^๒ หุ่น ^๒ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้หัดเป็น ^๒ ผู้ ^๒ จัดการ
 เตรียมไว้ ^๒ ให้ ^๒ เรียบ ^๒ รียบ.

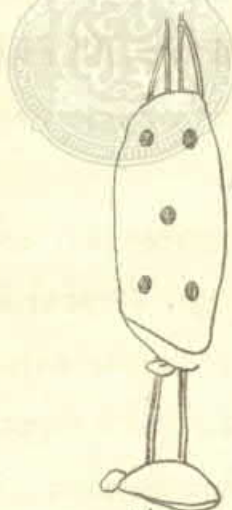
๓๗. หุ่นให้ทำด้วยกระสอบผ้า หรือเสื้อกางเกง
 ชั้นนอกเก่า ๆ ยัดด้วยหญ้า, ฟางหรือขี้เถ้าไว้ภายใน
 หุ่นให้มีขนาดโตเท่าคน หรือจะโตกว่าเล็กน้อยก็ได้
 ได้ เพื่อหัดแทงให้แม่น ให้ทำจุดที่หมายไว้ที่ตัวหุ่น
 ๓ หรือ ๔ แห่ง จุดที่หมายนั้นใช้สีทา (ดังรูปที่ ๑๒)

หุ่นจะแขวนไว้กับราว หรือเชือกผูกติดกับกระดองทราย

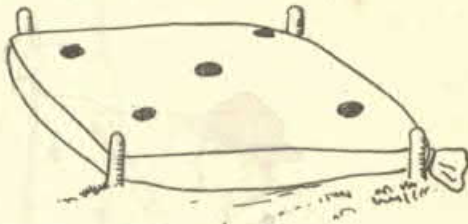
รูปที่ ๑๒

ถ่วงให้อยู่เสมอกับพื้นดินพอดีเพื่อมิให้ หุ่นแกว่ง (ดูรูปที่ ๑๓) ถ้าเป็นหุ่นนอนก็วางไว้กับพื้นดินใช้หลัก

รูปที่ ๑๓

คอกเพื่อให้หุ่นแน่นติดกับพื้นดิน (รูปที่ ๑๔)

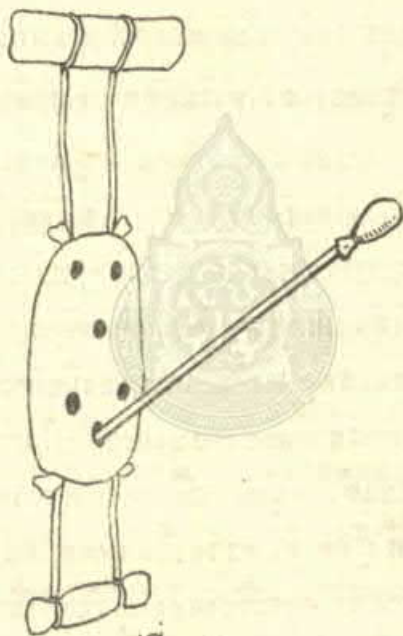
รูปที่ ๑๔

๓๘. ถ้าหวับ หัดแทงเสยควรว ทำหุ่นให้มีลักษณะเหมือนคนจริง ๆ คือมีคอและศีรษะ หรือจะใช้หมอนติดกับหุ่นให้ตามาข้างหน้าเหมือนคางก็ได้ (รูปที่ ๑๕).

รูปที่ ๑๕

๓๘. สำหรับหัดให้ลูกเดินบังคับให้ลูกไม่ติดกับพื้น
อย่างถนัดองในท่าเตรียมทาง (รูปที่ ๑๖).

รูปที่ ๑๖

ตอนที่ ๗

วิธีดำเนินการหักการให้พลองป้องกันตัว

๔๐. การดำเนินการหักการให้พลองป้องกันตัวให้
 หักเป็นท่าๆ ในต้นชั้นให้หักท่าเตรียมแทงทั้งเท้าขวา
 และซ้ายอยู่ข้างหน้า ทั้งท่าพักและท่าเรียบอาวุธเสียก่อน
 เมื่อท่าท่าถูกต้องแล้วให้เริ่มหักท่าแทงทีเดียว.

๔๑. การหักท่าแทงชั้นต้นให้ผู้หัดแข็งแรงให้ผู้รับ
 การหักเข้าใจโดยชัดเจน คือ ใช้วิธีทำให้ผู้เป็นคัว
 อย่างและบอกวิธีกระทำทางนั้นๆ อย่างสั้นๆ และ
 แสดงให้เห็นเป็นตอนๆ คือนำหนักคัวเมื่อแทงไปแล้ว
 และท่าถอนแสดงให้เห็นอาการของมือที่จะเอื้อมไปจับ
 และอาการกระชากพลองกลับและชักไปในท่าเตรียมแทง
 เมื่ออธิบายแล้วให้ผู้รับการฝึกทดลองทำตามคำฟัง ใน
 ชั้นนี้ให้ผู้หัดเดินตรวจเป็นบุคคล โดยตลอดเพื่อ
 ตรวจความเข้าใจและแข็งแรง สิ่งให้ผู้รับการฝึกทำผิด หรือ
 สิ่งสัย เมื่อเห็นว่าผู้รับการฝึกพ้อมท่าทางถูกต้องบ้าง
 แล้ว จึงเริ่มให้ทำตามคำบอกทีเดียว การทำตาม
 คำบอกนั้นก็ให้กระทำเป็นบุคคลเหมือนกัน และถูกเสีย

ซึ่งผู้หัดยังตรวจไม่ถึงหรือตรวจไปแล้วก็ให้หัดซ่อม
ทวนไปเพื่อความชำนาญ.

๔๒. การหัดท่าทางนี้ให้ตรวจเป็นตอน ๆ คือ
การชักพลองทางตอนหนึ่ง การถอนพลองกลับม
อยู่ในท่าบังคับตัวตอนหนึ่งและตั้งพลองไปอยู่ในท่าเตรียม
แทงอีกตอนหนึ่ง เพื่อตรวจการทางเป็นตอน ๆ
นี้ให้ผู้หัดบอกก่อนท่าทางว่า เมื่อชักพลองแทงแล้ว
อย่าเพิ่งชักพลองกลับ ต่อเมื่อตรวจการชักพลอง
แทงเป็นท่าเรียบร้อยแล้ว จะตรวจการชักพลองกลับให้
ใช้คำบอกว่างบังคับ ให้ถูกลើเขื่อนมือไปจับ และชัก
พลองกลับตรงไปข้างหลังจนแขนซ้ายแนบกับตัว เมื่อ
ตรวจแล้วผู้หัดบอกว่าต่อไป ถูกลើชักพลองกลับไป
อยู่ในท่าเตรียมแทงทันที การทางนี้ถ้าไม่มีคำบอกหรือ
คำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด เมื่อถูกลើชักพลองแทงไป
แล้วต้องชักพลองกลับไปอยู่ในท่าเตรียมแทงโดยเร็ว
ท่าใดที่ถูกลើยังทำไม่ถูกต้องจะให้ทำใหม่ก็ให้ใช้คำสั่ง
ว่า “ทำใหม่”

๔๓. เมื่อถูกเลือกทำตามคำบอกได้ถูกข้อใดแล้ว
ให้เริ่มใช้ไม้ห้วงที่เดียว ถ้ามีจำนวนห้วงมากก็จัด
ให้หัดเป็นคู่ ผลัดเป็นผู้รับการหัดและเป็นผู้หัด
ท่านของการต่อสู้กันจริง ๆ แต่ผู้ที่เป็นผู้หัดให้ถือไม้ห้วง
แทนพลอง เมื่อจะให้ผู้รับการหัดทำตามอย่างใด
ก็ให้ผู้หัดยืนในข้างที่มีห้วงไปในระยะและทิศทางต่าง ๆ
พอห้วงไปหยุดนิ่งก็ให้ผู้รับการหัดแทง เดือยกทำแทง
ตามระยะที่ห้วงอยู่ห่างจากตัว ถ้าผู้รับการหัดยังไม่
แทงก็ให้เอาไม้ห้วงกลับมาเสียก่อน แล้วยืนไปใหม่ไม่
ต้องรอไว้จนกว่าจะแทง มีเวลานั้นจะเคยตัว กับจะแทง
ไม่รวดเร็วและไม่มีไหวพริบพอ หรือถ้าจะหัดให้ถูกเดือ
บังคับให้แทงด้วยไม้ข้างมีนิ้วมือนั้น ถ้าจะหัดดักให้ยืนไม้
ข้างมีนิ้วมือนั้นไปอย่างเดียว กับยืนไม้ห้วงไปให้แทงไม่คอง
ใช้คำบอก.

๔๔. วิธีดำเนินการหัดด้วยไม้ห้วง ให้ปฏิบัติตาม
ที่กล่าวไว้แล้วในข้อ ๒๔ และให้หัดตลอดจนการแทง
และการบังคับกับการเคลื่อนที่ผสม กันดัง ความใน ข้อ
๒๕ - ๒๖.

๔๕. เมื่อถูกเลือกทำท่าทางกับไม้หวงเห็นว่าเรียบ
 ร้อยดีแล้วก็ให้แทงกับหุ่นคนเดียว การหัดแทงหุ่น
 ได้ก่ดาวตะเข็บตัวในข้อ ๓๒, ๓๓, ๓๔ และ ๓๕.

ตอนที่ ๘

คำแนะนำเบ็ดเตล็ด

๔๖. การหัดใช้พดองต่อสู้เพื่อให้ลูกเลื่อมมีความ
 ชำนาญและมีระเบียบเรียบร้อยในการหัด เมื่อหัดตาม
 คำบอกในท่าใดแล้วอย่าด่วนหัดต่อไป ให้หัดใช้หวง
 ทันทันเพราะท่าที่หัดแล้วนั้น ครั้นแล้วจึงหัดใช้หุ่น ดัง
 อย่างเช่น ในครั้งแรกหัดแทงไกลอยู่กับที่ตามคำบอก
 เมื่อถูกเลือกทำท่าทางไกลอยู่กับที่ความรวดเร็ว อย่า
 ด่วนหัดแทงตามคำบอกในท่าต่อไป ให้เริ่มหัดใช้หวง
 โดยดัดให้แทงในท่าแทงไกลเพราะอยู่กับที่ เมื่อ
 ชำนาญดีแล้วจึงไปหัดแทงหุ่นในท่าแทงไกลอยู่กับที่
 ครั้นแล้วจึงมาหัดท่าแทงไกลในทิศต่าง ๆ แล้วจึงดัดให้
 และหุ่นกระทำดังนี้ตามลำดับไป.

๔๗. การแทงตามคำบอกหรือการแทงประกอบกับ

ไม่หวังในท่าเคลื่อนไหวที่และอยู่กับที่ในทิศทางต่าง ๆ ผสมกันไปในันให้กระทำเมื่อถูกเตือนมีความรู้ ในการแทงต้องแคล่วคล่อง.

๔๘. ในเวลาให้แทงตามคำบอกหรือแทงประกอบกับไม่หวังกด เมื่อเห็นผู้รับการหัดทำไม่ถูกต้อง อย่าปล่อยให้ผิดไป ต้องแก้ไขทันทีหรือว่าเมื่อแทงทำผิดก่อนผู้หัดเริ่มทำไม่ถูกต้อง กล่าวคือ เอาความเร็วเข้าว่าซึ่งจะเป็นชนวนให้เสียวินัยได้แล้ว ให้หยุดแทงทันทีบอกพักหรือเรียนชาวูชเสีย.

๔๙. สำหรับ คำบอกทำ จะทำเป็นชุด ๆ แล้ว (หมายความว่ากระทำตามลำดับจากความรู้ ซึ่งได้หัดมาแล้ว ก็สามารถกระทำได้ถึงตัวอย่างต่อไปนี้).

(ไม่ใช่แบบตายตัวอาจจัดชุดไปอย่างอื่นได้).

ตอนที่ ๑

หัดเตรียมแทง โดยให้เท้าซ้ายหรือเท้าขวาอยู่หน้าแล้ว
แทงไกล (ตามคำบอก).

๑. อย่าเพ่งชักพลองกลับ แทะไกล-ทะ.

๒. บังคับ — ต่อไป.
๓. ย้ายเพื่งชักพดองกลับ แหงโกด — แหง (เท้า
ขวาอยู่หน้า).
๔. บังคับ — ต่อไป.
๕. ชักเท้าหลังแหงโกด — แหง.
๖. แหงขวาแหงซ้ายกึ่งขวากึ่งซ้ายกลับหลังหัน
แหงโกด — แหง (ปิดหรือเปิดจึงหระตาม
ความรู้ของลูกเสือ).

ตอนที่ ๒

แหงโกดประกอบไม้ห้วง

๑. ยื่นไม้ห้วงให้แหงในระยะแหงโกด.
๒. ยื่นห้วงให้แหง ๒ ครั้ง ๆ หลังให้ชักเท้า.
๓. ยื่นไม้ห้วงให้แหงในท่าแหงโกดในทิศต่าง ๆ.

ตอนที่ ๓

แหงโกดประกอบกัยหุ่น

๑. ให้ลูกเสือยืนห่างจากหุ่น ๓ ก้าว แล้วชัก

หมายให้แทง (แทงไกลอยู่กับที่).

๒. ให้ถูกเสื้อยืนห่างจากหุ่น ๔ - ๕ ก้าว แล้วชก
ทหมายให้แทง (ชกเท้าหลังแทงไกล).
๓. ให้ถูกเสื้อยืนห่างจากหุ่นระยะพอประมาณแล้ว
ชกหมายให้แทง (เคลื่อนไหวที่เข้าไปก่อนโดย
ท่าเฉียงอาวุธ ร้องไชโย เมื่อถึงระยะ
๕ ก้าวฟาดพลองลงไปในท่าเตรียมแทง).
๔. วางหุ่นสองตัวหรือมากกว่านั้น ให้ระยะหุ่น
ห่างกันอย่างน้อย ๑๐ ก้าว แล้วให้เข้าแทง.
๕. ให้แทงไกลหุ่นนอนอยู่กับที่และเคลื่อนไหวเข้าแทง
หุ่นนอน.

ตอนที่ ๔

ทำยัด

๑. บัดขวา, บัดซ้าย.
๒. ชัดไม้ท้วงข้างมีนวมแทงผู้หัด (ให้บัณฑิตขวา
หรือซ้ายหรือแทงไปที่ศีรษะ).
๓. หักคี่โดยชัดไม้ท้วงให้คี่.

ตอนที่ ๕

หัตถ์บัดประกอบกับหุ่นที่มีไม้ติด

๓. ให้ตุ๊กเดื่อยนระยะ ๓ ก้าวชี้ที่หมายให้แทง
(ปักไม้ก่อนแล้วจึงแทง).

๔. ให้ตุ๊กเดื่อยนห่างจากหุ่นอย่างน้อย ๑๐ ก้าว
เคลื่อนที่เข้าไปแทงไกล (ปักไม้ก่อนแล้วจึงแทง).

ตอนที่ ๖

หัตถ์แทงไกลตามคำบอก

ตอนที่ ๗

หัตถ์แทงไกลประกอบไม้ห่วง

ตอนที่ ๘

หัตถ์แทงไกลประกอบกับหุ่น

ตอนที่ ๙

หัตถ์แทงเลียบตามคำบอก

ตอนที่ ๑๐

หัตถ์แห่งเลขประกอบกับไม้ห้วง

ตอนที่ ๑๑

หัตถ์แห่งเลขประกอบกับหุ่น

ตอนที่ ๑๒

หัตถ์แห่งอาวุธจากข้าศึก

ตอนที่ ๑๓

หัตถ์ประกอบกับหุ่น

ตอนที่ ๑๔

หัตถ์แห่งศตะอยู่ กับ ที่แต่ละเคลื่อนที่ซึ่งใน ตอนนั้นเรา
สามารถจะจัดเป็นชุด ๆ ได้ อีกสุดแล้วแต่จะต้องการ
ให้ทางติดต่อในท่าใด ทั้งทางตามคำบอกและประกอบ
กับไม้ห้วงและหุ่น แต่มิขอที่จะต้องระมัดก้อยู่ว่า ถูกเนื้อ
คนหนึ่งไม่ควรแทงให้นานเกินกว่า ๒ นาที เพราะว่า

ถ้าข้อใดแล้วจะชวนให้เสียวินัย ตั้งแต่ตอนที่ ๖ เป็นต้นไป คงให้หัดเช่นเดียวกับ ตอนที่ ๑ ถึงตอนที่ ๕ แต่ผลกนกที่เปลี่ยนท่าทางเท่านั้น.

ข้อ ๕๐. เพื่อให้เป็นผลดีในการหัดการใช้พดของ
บ่วงกันคนนั้น ผู้ฝึกควรได้จัดให้มีการแข่งขันการใช้พดของระหว่างลูกเสือและลูกเสือด้วยกัน โดย
แข่งขันเป็นบุคคลหรือระหว่างหมวดหมู่กองก็ได้.

ข้อ ๕๑. ลูกเสือทุกคนพึงตระหนักในใจว่าธรรมด
การต่อสู้ซึ่งกันและกันนั้น ต่างฝ่ายต่างมุ่งหมายที่จะ
เอาชนะหรือด้วยกันทั้งสองฝ่าย แต่ในที่สุดความมีชัยก็
ตกอยู่แก่ฝ่ายที่องอาจกล้าหาญอดทน มีความแค้น
คั่งอว่งใจ ใจพริบและความชำนาญในการใช้
อาวุธนั้น ๆ และเมื่อกล่าวถึงการแพ้ชนะอย่างเด็ดขาด
แตกหักนั้น ย่อมขึ้นอยู่จากการเข้าทีมต่างกันเป็น
ส่วนมาก.

